Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Bruhn, Rose.
Titel | Title:	Anne Lykke : historisk Roman.
Udgavebetegnelse | Edition Statement:	2. Oplag.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 1
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : H. Hagerup, 1908-1909
Fysiske størrelse | Physical extent:	2 bd.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

57,-102

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130023480868

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Rose Bruhn

Anne Lykke

København · H. Hagerup's Forlag
Hovedkommissionær for Norge: H. Aschehoug & Co.

Andet Oplag.

ANNE LYKKE

ANNE LYKKE

HISTORISK ROMAN

AF

ROSE BRUHN

I.

ANDET OPLAG

H. HAGERUPS FORLAG
KØBENHAVN

Triers Bogtrykkeri (G.L.Lind & Numa Frænkel)
1908

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

I.

Vaarens Arbejde var i fuld Gang. Lystig Sang lød over de øde Marker og gav Genlyd hen under Vordingborg Slotsmure. Det var Svende, Karlfolk og Drenge af højvelbaarne Rigsraad Henrik Lykkes faste Mandskab fra Bøndergodset omkring Borgen, der drev Øgene frem foran de svære Hjulplove, for at der kunde saas i rettelig Tid, saa god Grøde kunde times den naadige Herre.

Ladefogden Mikkel Hanssøn stod denne solvarme Majdag i det Herrens Aar 1610 lænet op mod et af Taarnene paa Ringmuren og fulgte herfra Arbejdets Gang nede paa Hovmarken.

Han led af den sjællandske Syge i Dag; det kom af, at han havde ædt godt og drukket endnu bedre af Ølstoben med det gamle Bryg ved Davrebordet til Morgen. Nu nøjedes han med at staa heroppe og knalde med sin lange Fogedpisk for at minde Folkene om, at selv om han ikke gik dernede iblandt dem, var hans vagtsomme Øjne alligevel over dem heroppe fra.

Der lød lette Trin paa den svære Egetræstrappe inde i Vandtaarnet.

Den gamle Ladefoged vendte sig langsomt om og saa mod Taarndøren.

„Naa, det er Jer, Jomfru Anne.“

I det samme kiggede Rigsraad Henrik Lykkes 16 aarige Datter ud ad den lave Taarndør og nikkede sit lyse „Guds Fred“ til Mikkel Hanssøn.

Den unge Kvinde gik hurtigt hen til Kanten af Borgmuren og kiggede ned. Saa lo hun, en stille, fornøjelig Latter, mens hun stod paa Taaspidserne og glanede ned mod Brystværnet. Ridekjolens Folder havde hun samlet foran sig, og deri skjulte hun fordægtig noget.

„Hvad for Gantestreger har I nu for, Jomfru Anne?“

Hun svarede ikke, tyssede blot paa ham ved at vinke afværgende med Haanden, mens Barmen hævede sig og Aandedrættet gik tungt af indestængt Latter.

Med en rask Bevægelse greb hun om noget blødt og levende, holdt en arrigt sprællende Kattekilling fast i Nakken og svingede den ud over Muren.

„Djævelen annamme! Regner det nu med Katte i Hovedet paa fredeligt Folk?“ lød en Stemme dybt nede fra.

Jomfru Anne lo med sin høje, klingende Ungpige-Latter, idet hun skyndte sig hen til Ladefogden og ruskede ham haardt i Armen.

„Saa Du, Mikkel, den ramte ham lige i Hatten! Jeg tror saa sandt Kokkefjerene knækkede.“

Hun havde sluppet Ridekjolens lange Slæb og

stod nu høj og rank i sin rige Dragt med den tætsluttende Kjortel om det unge, smidige Legeme.

Den høje Hat med de vajende Fjer havde faaet et Stød i den lave Portdør, saa den sad skævt, og under den perlestukne Hue vældede nu det dunkelbrune Haar viltert frem. Vinden tog i det krusede Væld, saa det var helt haabløst at tvinge det ind under Dækket igen. De mørke, spillende Øjne lyste af Glæde og Livslyst.

„Jomfru — Jomfru!“ Den gamle lo, saa det klukkede, og rystede paa det graa Hoved.

„Den forbandede Kat fik alligevel flænset mig i Sulet. Se, Mikkel Hanssøn, jeg maa ofre af mit røde Blod for de Løjers Skyld,“ sagde hun med sin unge, lyse Stemme. Den buede Overlæbe trak sig surmulende op og viste en Række hvide, friske Tænder. Hendes faste, runde Hage med Kløften, som var de Lykkers Særkende, stod energisk frem i det smalle, fint formede Raceansigt, hvor Næsens letbuede Linie sammen med Hagen vidnede om et heftig Temperament.

„Hvor kommer ellers Jomfruen fra?“

„Broder Jørgen og jeg har været et Trav gennem Kongsskoven næsten helt ud til Jungshoved. Først legede vi Ridderspil og slog med Boldtræerne i Boldhuset. Saa lokkede det fagre Vejr os ud. Men han dernede, Jens Boldmester, blev tvær og vilde ikke med, — det var derfor jeg gav ham Katten i Hatten.“

Der lød hurtige og faste Trin paa Taarntrappen

og lidt efter stod den unge Jens Boldmester hos dem paa Ringmuren.

„Hvad er her paa Færde? Spejder I ud efter Fjender? Eller vejrer I Bejlere i Farvandet?“

Mester Jens gik lige hen til den unge Kvinde og stirrede hende dybt ind i Øjnene.

„Nej, noget synderlig er her nok ikke paa Færde. Kun denne liden Rift harmer mig, desformedelst Blodet smudser min nye Knipling, den min Fru Moder nylig har baldyret min Klædning med. Hun bliver nok arg paa mig, naar hun ser det.“

„Ey, ey! saa fanged jeg nok Gavtyven, der kaster med vilde Katte og sender dem i Hovedet paa fredeligt Folk, der intet ondt bedriver.“

„Jeg faar vel bekende, siden det ikke kan dølges,“ svarede hun, og Stemmen fik en blød og liflig Klang.

Den unge Mester Jens gik hende nu ganske nær. Med et dristigt Tag greb han om de hvide Fingre. Blødt og varligt drog han Haanden op til sin Mund og sugede det røde Blod bort.

Hun saa undrende paa ham, halv skræmt og halvt med Blygsel, men Haanden lod hun ham holde.

„Gale Katte giver flænset Skind, Jomfru Anne. Men godt er det, jeg har Lægedom for slige Vunder og forstaar mig paa at tæmme baade store og smaa Vilddyr.“

Hans Øjne mødte hendes fast og daarende, og hans smukke, sanselige Mund bævede, mens han graadigt stirrede ind i det unge Ansigt, der nu tog varmere Glød under hans villiestærke Blik.

„Jeg tror fast, der bor en Djævel indenfor Vam-

sen.“ Hun pegede med den frie Haand paa det Sted, hvor Hjertet sad.

„Hvi siger I Djævel om det, der hører Eder til?“

„Havde I nu en Slurk Vin eller en Stob godt Øl til Vederkvægelse for mig efter det lange Ridt, da gjorde I en god Gerning ved at give mig det, for jeg tørster svarligen.“

Mester Jens slap dvælende hendes Haand og skyndte sig ned gennem Taarntrappen til Kælderen under Bryggerset for at hente det hun ønskede, glad over at kunne være hende til Villie. Men inden han naaede op med Svaledrikken, havde hun glemt baade ham og Tørsten og var løben langs Ringmuren helt hen til det sydlige Taarn, det, der kaldtes „Jomfruen“, og hvor Kong Volmers Roser slyngede sig op ad Muren. Nu vilde hun se, hvor længe der var til, at hun kunde plukke de skønne, skarlagenrøde Roser. — Ak, de stod endnu kun i Knopper; smaa og spæde laa de gemt i de grønne Hylstre. Et spraglet Firbenepar havde vovet sig frem, lokket af de varme Solstraaler, som bagte paa Muren. Vævre fo'r de op og ned mellem de slyngende Rosengrene snappende Fluer og Insekter.

Anne Lykke stod oppe paa en af Stenbænkene og lænede sig med korslagte Arme ud over Muren for ret at iagttage de endnu her til Lands saa sjældne Smaadyr.

Saa snakkede hun stille med sig selv, som talte hun for Dyrene: „Det var ret, løsk kun Kong Volmers og mine Roser for Orm og Utøj. Eller kanske I bringer Bud og Hilsen fra min salig Frænde, Peder Oxe, som bragte jeres Stamme hid tilligemed de

klokkesjungende Frøer. — Saa, saa — far nu ikke afsted i Vaande, jeg vil jer jo intet ondt."

„Hvad funderer I nu paa, skøn Jomfru?"

„Kors — er det jer, Mester Jens?" I gjorde baade mig og de skønne Salamandere rædde. — Naa, kommer I med Vin, — herlig sød Frankervin, tror jeg saa sandt det er! I er dog en god og føjelig Svend, som fluksens springer, naar jeg fløjter. — Dog sige I mig hvorlunde I kan faa fat paa den kostelige Vin, som vor Moder holder saa højt i Hævd og ellers forvarer vel?"

„Det er ey vanskelig at besvare, allenfals Junker Christian forgangen Dag ved Gæstebudet havde stukket saa meget til Side, at han ey, da Rusen tog ham, havde Rede paa, til hvilken Side den gled. Da tog jeg til mig af de Smuler, der faldt fra Junkerens Bord, — og nu ser I, det var vel gjort, efterdi I nu er læsket. — Springe for Jer, naar I fløjter, det ved I da, jeg gladelig gør, allenstund jeg er en frihedskær Mand, som og gerne under Eder en Triumf. I maa jo dog som snarest springe, naar min Pisk knalder paa Ridebanen, og Signalet gives i Boldhuset."

„Ja, I har Ret. Der er I Herre, og tilmed en streng Herre. — Men tykkes I ikke, det er frydefuldt at se ung Mø nemme saa godt! Baade min Fader og mine Brødre siger, jeg er en Stadsjomfru til Hest."

„Det er I, Jomfru Anne. — Og I er en Stadsjomfru i meget andet, — saa fin og fager som I er, — og saadan som Eders skønne Øjne kan tindre og

forjætte, — Gud forlade mig min Synd, — næsten som en Himmerigs Salighed."

„Mester Jens, vogt Jer Mund, det er formastelig Tale! I fortørner jo Eders hellige Jomfru, ved at stille menneskelig Elskov op i hendes høje Bolig. — Skænk mig nu en Slurk Vin." Stemmen klang glad og udfordrende, idet hun rakte den trinde Arm ud efter Bægeret.

„Vin er kun for Mænd og fuldvoksne Jomfruer," sagde han æggende.

Hun løftede stolt Hovedet, lagde det lange Slæb over Armen og drejede sig gravitetisk rundt.

„Se nu ret paa mig, Jens Boldmester. Her er da baade Barm og trinde Hofter, — og Kraft i Arm, det har jeg." Hun svingede Ridepisken, saa det sang hvinende gennem Luften.

„Og Bejlere, dem faar jeg nok, — kanske de alt er paa Vej til mig."

Mester Jens fyldte endnu en Gang Bægeret og rakte hende det med en let Bøjning og en sorgfuld og krænket Mine."

„Tør hænde, I alt har truffet en Ridder, som Eder lyster til Fæstemand?"

Jomfru Anne rødmede svagt og saa hemmelighedsfuld ud.

„Her kommer jo saa mange Riddere og unge Junkere og gæster min Fader, Høvidsmanden paa Vordingborri. Mine Brødre har og statelige og velbyrdige Venner, og min store Slægt hører til Danmarks bedste Adel. Rigdom og Jordegods faar jeg nok af, saa det har vel ingen Nød for mig, Mester

Jens. — Det gælder blot om at faa den rette til at bejle" — hun gik ham æggende nær — „men heri faar jeg nok lade min Fader raade, thi ikke sømmer det sig os Kvindfolk at tage og begære selv. — Dog, dejlig skal han være, — ung og fager som mine Drømme; — for ved I, Mester Jens, jeg drømmer saa godt i de lange Nætter om Elskov og al Livsens Lyst."

„Hvor kan I drømme om Elskov, som aldrig har Elskov fornummet?"

„Jeg drømmer jo ogsaa kun, hører I!" Hendes unge, glade Øjne lyste tindrende imod ham.

„Hvad ved saa ungt Blod ellers om Elskov?" Han gik hende et Skridt nærmere og saa paa hende med et stærkt Blik og bævende Mund, „allenstund I aldrig er taget af Mand i Favn." Hans skønne, daarende Øjne slap ikke hendes.

Jomfru Anne tav og sænkede tankefuldt Blikket mod Jorden, mens den unge Barm steg og sank under Aandedrættet. — Lidt efter kom det sagte:

„Er det da saa skønt at tages af Mand i Favn?" Jens Boldmester smilte lyst og sejrende, for han var vel bevandret udi Elskovshandel og altid lysten efter nye Æventyr, kæk Karl som han var, naar det gjalt Mands Styrke og Mands Villie.

„Ey kender jeg, hvad der kan røre sig i et ungt Jomfrubryst; — men det kender jeg, at større Salighed end den at tage en fager Jomfru i Favn gives ikke for Mænd."

Der var længe Taushed. Da saa Jomfru Anne op angstfuld og vigende som et hjælpeløst Barn.

„I kender vist til mangt og meget baade af ondt og godt," sagde hun. „Men nu vil vi ikke tale mere om Elskov, for naar han kommer, som bliver mig god, saa vil jeg høre det af hans egen Mund."

„Og indtil da vil I blot drømme." Mester Jens bukkede dybt paa høvisk Vis, lagde Jomfru Annes Arm i sin og førte hende langsomt omkring Taarnet.

„Om han nu alt var kommet, Jomfru Anne? — Mig synes, det er, som en stor Lykke er vederfaret mig paa denne lyse Vaardag, der er skøn som I selv. Knoppen er ved at aabne sig og blive til fagreste Blomst, der forjætter om en lang og straalende Soldag. — Trænger I til trofast Ven udi Glæde eller Sorrig, da kom trygt til mig, I kan saa sandt ingen bedre finde." Den unge Mester Jens bøjede sig ned, tog hendes Haand, kyssede den og holdt den længe i sin.

Jomfru Anne lo med lysende Øjne imod ham. Et Suk og et bævende Aandedrag undslap hende. „I er vel dristig af Jer, Mester Jens. Dog faar jeg ey vredes, siden I er min Læremester i mangt og meget, dertil af god Byrd og af stor Lærdom. — Men nu maa jeg nok ind i Fruerstuen og sømme Lin eller slaa Væven hos min Fru Moder og vore Kammerpiger." Hun tog sin Arm til sig og løb ned gennem Jomfrutaarnet til Borggaarden.

Længe efter at hun var gaaet, stod Jens Boldmester og stirrede ud over det sollyse Land og de glitrende Bølger, der sagtelig slog helt op mod Ydermuren af Slotsvolden. Han trak Vejret tungt og sukkede flere Gange; varmt og ildfuldt kendte han Blodet i sine Aarer, og han fornam Hjertets Slag

som en vaandefuld Pine. „Det unge Barn er blevet Jomfru, — Frugten snart moden, — aa, saa herlig og fuldgod moden," hviskede han, mens han langsomt drev langs Ringmuren hen til Fogden, Mikkel Hanssøn, hvis spejdende Øjne troligt fulgte Svendene paa Hovmarken.

Den fede Duft fra frisk Muld trængte helt herop, og neden for Voldene stod de unge Bøge lige i Udspræt.

„Et godt og livsaligt Aar tegner det til, hvissom nu blot den hellige Jomfru og den almægtige Gud vil holde Krig og Fejde fjernt fra disse Kanter," sagde Mester Jens.

„Tys — ikke nævne Du den hellige Jomfru ijævnestillet med Gudfader selv. Du ved vel, det er halsløs Gerning og regnes ligervis som Bøn og Knæfald for Tordenguden. Hans Naade Kongen og Høvidsmanden her paa Borgen er ikke til at spøge med derudi.

„Nej, jeg ved det! Men for ham, Kætteren i Wittenberg skal der nu bøjes Knæ, som var han Gud selv. — Jeg gir' ham og dem alle Fanden og en god Dag til. Jeg holder nu ved min gamle Tro og gaar til Skrifte og absolveres, naar jeg trænger til at husvales og lette mit Hjerte."

Fogden lo og saa fra Siden hen til Jens Boldmester.

„Ja — Fanden maa vel se at hytte sine. Man siger Du ret ofte trænger til at absolveres, eftersom Du i Elskov synder stygt."

„At synde udi Elskov er en skøn Synd!"

Fogden gik tæt hen til Jens Boldmester og hviskede: „Du er jo en snu og klog Karl, Mester Jens, derfor passer Du vel paa ikke at plukke Blomster udi adelig Urtegaard, thi det kunde baade Dig ilde.“

„Er jeg kanske ikke selv af adelig Byrd?“

„Jo — vel, — men det er da kun for halvblods at regne“!

Der bævede et Smil om Jens Boldmesters sanselige, men skønne Mund. „Hel- eller halvblods, Foged, det spørges der ey om i Elskov. Jeg plukker de Blomster, som lyster mig, og jeg kysser de Piger og Jomfruer, som byder sig til.“ Han vendte sig mod Taarnet, løftede Klinken og gik syngende ned ad Vindeltrappen:

Det var sig den unge Hr. Jens,
Han lyster sig Jomfru at fange,
den Herre har taget saa mange —
nu vil han blot have én!

II.

Jens Ludvigsen Boldmester — ogsaa kaldet Bastarden fra Nørlund — var en uægte Søn af Adelsmanden Ludvig Munk, der i sin Tid var Statholder i Norge og sad som Lehnsmand paa Akershus.

Paa sine hyppige Rejser til Danmark, hvor Ludvig Munk ejede flere Gaarde og havde nogle Forlehninger, havde han paa sin Gaard, Nørlund i Nordjylland indladt sig i Elskovsforbindelse med sin Ridefoged Jens Basebæks Datter og fik en Søn med hende. Moderen, den unge fagre Else Basebæk, døde i Barselseng forbandet af sin Fader. I Raseri over den Tort, der var overgaaet hans Datter og ham, tog han Drengen og rejste efter Ludvig Munk, som han ogsaa traf nede i Hamborg.

„Ikke render ærlig Mand lumskelig fra sit Kød og Blod," sagde han, da han mødtes med Barnefaderen i Herberget og traf ham i Tærningespil med en hel Del andre unge Adelsmænd.

Drengen lagde han foran ham paa Bordet og gik derpaa rolig sin Vej.

Sagnet gaar saa, at da Ludvig Munk havde spillet alle sine rede Penge bort, satte han Drengen ind som sidste Indsats. Under Spøg og Latter blev han vun-

det af Henrik Lykke, der da var 30 Aar gammel og paa Vej hjem fra Tyskland, hvor han havde studeret i Wittenberg og Leipzig, men nu skulde tiltræde sin Tjeneste som Hofjunker ved Frederik II.s Hof.

Alle de unge Adelsmænd tilbød sig i Fællig at være Faddere til Drengen. En katholsk Præst, som netop var i Herberget, tilbød at døbe ham, og Drengen fik Navnet Jens Ludvigsøn. De, der havde vundet i Spillet, lagde Gevinsten hen til Drengen, som Faddergave, og da Summen blev talt op, var der 330 Rosenobler.*)

Fornemme var Fadderne; der var baade Galter, Barnekow'er, Okser og Friiser repræsenterede.

Næste Morgen blev Værtinden i Herberget sendt afsted til Segeberg Kloster og fik Drengen tinget i Kost og Pleje hos Munkene der, en Benediktinerorden, som just ikke var bekendt for de reneste Sæder. Her blev Jens Ludvigsøn til sit fjortende Aar, og Meningen var, han skulde gaa den gejstlige Vej, men herimod protesterede hans sunde og erotiske Natur.

Under Opvæksten var Henrik Lykke ofte Mellemmand mellem ham og hans Fader, naar Prioren for Klosteret klagede for højtlydt over den Skarnsdreng, som voldte dem saa mange Bekymringer ved sine Gavtyvestreger og sin Upaalidelighed. Da han var femten Aar, flygtede han fra Klosteret til Henrik Lykke, og for at indfri sin Forpligtelse ved det tilfældige Fadderskab tog denne

*) c. 5,940 Kr.

ham i Tjeneste som Smaadreng paa Vordingborg. Han artede sig vel og fik i Aaret 1600 Lov til drage med som Svend i Henrik Lykkes Følge til Polen og Brandenburg. Da hans Evner gik i Retning af Vaabenbrug og alskens ridderlige Færdigheder, lod Henrik Lykke ham blive i Udlandet for at oplæres i disse Kunster samt i de i den Tid saa yndede Boldspil. I seks Aar levede han et frit og lystigt Omstrejferliv som Fægtemester ved Smaa-Hofferne. Saa vendte han atter tilbage til Vordingborg og blev nu af Henrik Lykke antaget som Boldmester ved Slottets store Boldhus, og Fægtemester og Lærer i Ridderspil for Lehnsmandens Sønner, Jørgen, Christian og Frands. Jomfru Anne, Henrik Lykkes eneste Datter, deltog med Brødrene baade i Dystløb, Ridning og anden Junkersport, hvortil hun havde mere Lyst end til kvindelige Sysler.

Nu var hun nylig vendt hjem fra Rantzausholm, hvor hun havde været et Par Aar hos sin Frænde, Fru Clara Sparre, for sammen med hendes Døtre at lære god Skik og høvisk Optræden.

Jens havde altsaa kendt hende fra lille Barn af. Han havde leget og gantedes med hende, og naar hun blev ham for vilter, havde han ikke været bange for at øve Tugt. Senere, da hun blev større, havde han vovet at hviske ømme Ord til hende, hvilket havde smigret det store Barn. Hun var tidligt udviklet, af Natur herskesyg og lidenskabelig, Egenskaber som Jens ogsaa var i Besiddelse af; derfor fór de ogsaa ofte løs paa hinanden, lige saa ofte som de tiltrak hinanden ved en vis Overensstemmelse,

hun i en Blanding af barnlig Forelskelse, Frygt og Beundring, men han til at begynde med kun i overlegent Mod, fordi han var sig sin Magt bevidst over Kvinder.

Ved mangt et adeligt Gilde havde han øvet den Sport at stikke de fornemme Junkere ud hos de unge Jomfruer. I Virkeligheden var der ogsaa kun faa, som kunde hamle op med ham i legemlige Fortrin, høj, slank og velskabt som han var, og dertil elegant og smidig i Leg, Dans og Vaabenbrug. — Hans Tale var sleben og daarende, med en sælsom Underklang, der varslede saa meget, saadan som han havde lært og nemmet det i de fremmede Lande, ikke mindst i Paris under Henrik af Navarra og Marie af Medicis Regentskab. Der opholdt han sig et Aar og fik mellem Intriger og Rænker den sidste Politur paa sig, og i Tilgift Øvelse i letfærdigt at omgaas Kvinder.

Ærgerrig og hensynsløs var han indtil Brutalitet, naar han forfulgte et Maal. Hans Underordnede hadede ham og hans Overordnede frygtede ham. Blev han fornærmet, var han hurtig til at drage Klingen og krydse den med Fornærmeren, men var dog saa klog og behersket, at han forstod at give sin Modstander et let Saar, naar det var en højtstaaende Junker, han var blevet uklar med. Bagefter kunde han række ham Haanden med det vindende og indtagende Smil, som ingen kunde staa for. Derfor var han altid med i de fornemme Junkeres Lag, tog Prisen i Dystløb og vandt sig mangen god Rose-

nobel i Tærningespil, — for ikke at tale om Boldspillet, hvori han jo var Lærer og Mester.

Han var mørk af Lød, hans lange, sorte Haar faldt lokket og blødt ned over Skuldrene. Øjnene var af ubestemmelig Farve; de kunde veksle fra grønlig—gult til dyb—brunt, eftersom Lyset faldt, men en daarende Glans var der over dem, naar han vilde lægge sin Magt i dem. Næsen var stor, kroget og velformet, Munden fyldig med svulmende, sanselige Læber, der sposk kunde kruse sig og lokkende smile. — Der var noget ejendommeligt, fremmedartet ved hans Ydre, noget, som prentede sig i Hukommelsen hos dem, der en Gang havde set ham.

Hans Tjeneste som Boldmester og Fangevogter lagde ikke stort Beslag paa ham for Tiden. Foreløbig var der jo Fred i Landet. Fangehullerne i „Gaasen" var næsten tomme. En Ugerningsmand, der havde skamslaaet den ældste Søn af Ridder Eske Brock ved et røverisk Baghold i Kongs-Skoven under en Vildsvinejagt forleden, og saa et Par Vildttyve, som sad i Bolt og Jern, var jo for intet at regne, imod hvad „Gaasen" kunde rumme i Fejdetider. Ugerningsmanden var Galgen vis, naar Lov havde talt og Dom var fældet. Vildttyvene kunde vel slippe med at faa Ørene skaarne af, — saadanne Smaating regnede Jens Boldmester ikke for stort, Jærn og Slaa forvarede godt paa Vordingborg, og Rakkeren kunde saa, naar Tid kom, sørge for Resten.

Det, som Gaasetaarnet nu mest blev brugt til, var Falkedressur. I de skumle Rum stod Bur ved Bur med Ædelfalke, hvorfra Fuglenes stærke og

graadige Blikke søgte ud, spejdende efter den Føde de sjældent fik, thi Sulten og Mester Jens's Snille var her Læremestre.

Jomfru Anne havde to skønne Jagtfalke, hvis Dressur var endt. Lydigt satte de sig paa hendes Haand, naar hun nærmede sig dem, og ofte morede det hende at holde dem i Jagtøvelsen. Saa stod hun og Mester Jens oppe paa den aabne Vægtergang; Falken havde hun i en lang Line, som var fastgjort til dens ene Ben, Jens jagede de kurrende Duer ud fra Skydeskaarene, og naar Dueflokken skræmt var fløjet til Vejrs, rev Anne Hætten af Falkens Hoved og slyngede den ud over Brystværnet. Den spredte sine Vinger og fløj op i Luften efter Dueflokken, der instinktmæssigt dalede mod Jorden, som om de vidste, at Ædelfalken kun griber sit Bytte i Flugten. Kun enkelte fløj lige op og søgte at holde Fjenden under sig. Men Falken steg og steg, til den naaede dem. Slig var det gaaet for sig for to Dagen siden; Anne havde holdt Linen, da Falken steg, men Fuglen var i Jagtiver steget saa højt op, at Linen brast i det hastige Ryk, da den slog ned paa sit Bytte. Den foldede Vingerne ind til Kroppen, skød lodret ned med Kløerne plantede i Duen, og lidt efter sank den sammen for Annes Fødder paa Vægtergangen. Skønt Sulten lyste af dens blodrøde Øjne, lod den dog godvilligt sin Herskerinde løsne Duen af dens Klør, og lydigt satte den sig atter paa hendes Haand. Først da hun kastede Duen henad Gangen fløj den til og borede graadigt sit krumme Næb i Duens Bryst.

Mangt et stjaalent Haandkys tog han her oppe, naar Anne i overgivent Lune gantedes med ham.

Til Fjas og Ganten var der for Tiden gode Stunder paa Vordingborg. Kammerpigerne og Fadebursternerne var kønne og trinde, og de saa ret ofte sit Snit til at snige sig ned i Boldhuset og Borgerstuen, naar Svendene, de adelige Junkere og Væbnere var samlede der efter endt Dagværk. Legen og Dansen gik saa lystigt til de gamle Folkesange. — Ved festlige Lejligheder hændte det, at Herskabet med deres Gæster kom ned og saa paa Lystigheden, og var der unge Jomfruer i Følget, fik de under de ældres Opsyn Lov til at danse og lege med.

Jens Boldmester hørte til baade oppe og nede, kom ofte sammen med de unge Junkere til de store Gilder paa Herresæderne. Han kunde slet ikke undværes, hvor der var lystigt Lag, thi ingen kunde bedre end han være Fordanser og utrættelig var han i at hitte paa nye Lege.

Derfor regnedes Festerne hos Lehnsmanden paa Vordingborg for noget af det fornøjeligste, der bødes paa disse Kanter af Landet.

Nu havde der en Tid været stille paa Vordingborg. Den kloge og myndige Husfrue, Karine Banner styrede Lehnet og Godserne i sin Herre og Husbonds Fravær ved Hoffet med den Dygtighed og Indsigt, som kendetegnede de Bannere og Oxer, til hvis Slægt hun hørte.

Hendes tre Sønner havde, ligesom deres Fader i sin Ungdom været i fremmede Lande for at fuldende deres Uddannelse i Boglærdom og Vaabenbrug.

De to ældste, Jørgen og Christian, var dog nu atter hjemme. Jørgen der var henimod 30 Aar havde en daarlig Helse, Hosten sled ham, saa det var ikke vanskeligt at forudsige, at hans Dage var talte. — Christian var et leddeløs Brushoved, som gav Bogen og Studeringen en god Dag. I Udlandet brugte han hurtig sine Penge, kom saa hjem igen og holdt helst til mellem Svendene i Borgerstuen. Ellers opholdt han sig mest paa Gisselfeld, hans Moders store, skønne Ejendom, der var Arvelod efter hendes Morbroder, Kansleren Peder Oxe. Der var mere frit Spillerum for hans lette og muntre Sind end under hans strenge Moders Øjne paa Vordingborg. Christian var en lystig Svend, hastig til Strid, men ogsaa hurtig at faa god igen. Særlig høvisk var han just ikke, det maatte Kammerpigerne bekende, naar han beærede dem med sin ubændige Elskov. Moderen vilde gerne have ham gift, inden han slog sig ned paa Gisselfeld, men det havde han dog hidtil ikke villet indlade sig paa, af den hæderlige Grund, at han, som han sagde, var altfor vidtløftig ud i Amour, og desformedelst han ikke vilde have en sørgende eller avindsyg Husfrue siddende hjemme, mens han fo'r fort i løse Forbindelser. Han og Søsteren, Anne, kunde godt sammen og ofte maatte hun være Mellemled mellem ham og de strænge Forældre, naar han var gaaet for vidt i sin Elskovssyge eller hans Hidsighed var løbet af med ham, saa der førtes Klage til Herskabet.

Lehnsmanden og Fru Karines Haab stod kun til den yngste Søn Frands, der nu gik i sit tyvende Aar og fremdeles opholdt sig i det fremmede. Med

Iver og Lyst tilegnede han sig med Lethed alt det, Tidens Skik fordrede, og mer til. I over fire Aar havde han været borte fra den fædrende Arne og i den Tid studeret flittigt baade i Leipzig, Strassburg og Paris.

Nu havde hans Moder imidlertid sendt Bud til ham om snart at vende hjem, eftersom Faderens Helse paa det sidste havde været ret sløj. Hun havde nylig faaet det Budskab, at han var paa Hjemvejen, men da han vilde lade Rejsen gaa gennem det sydlige Frankrig og dernæst over Schweitz, var der nok endnu lange Udsigter med Hjemkomsten.

For Fru Karine var det en Sorg, at hendes mest elskede Søn blev saa længe i de fremmede Lande. Den svagelige Jørgen kunde hun ingen Støtte have af til Forvaltningen af Lehnet og Slægtens øvrige store Ejendomme. Christian var mest paa Gisselfeld, der lod han syv være lige og kerede sig ikke om Moderens Formaninger.

Datteren Anne var det snart paa Tide at se sig om efter en Bejler til, saa frodig og blomstrende hun havde udviklet sig i de Aar, hun havde været hos Fru Clara Sparre paa Rantzausholm.

Hendes Husbond, Rigsraad Henrik Lykke var den meste Tid af Aaret ved Hove, al den Stund kongelig Majestæt bestandig havde Brug for ham som Ven og Raadgiver ved Rigets Forvaltning i disse Ufredens Aar, da Krigen med Sverige syntes uundgaaelig.

Nu var alle Rigsraaderne samlede med Kongen i København for at drøfte, hvad der skulde gøres

for at bremse Carl d. IX, der havde tilføjet Konge og Land en ny Haan ved at forbyde al Sejlads paa Narva og Riga samt alle Havnene i Kurland og Livland, eg dertil forhaanet Kongen, mens han opholdt sig paa Kronborg ved at lade opslaa en Plakat paa Helsingørs Toldbod, hvorpaa der i rene Ord blev gjort vitterligt, at ethvert Skib, som gennem Sundet søgte til Østersøprovinserne, vilde blive taget og prisdømt. Christian d. IV lod straks Plakaten fjerne, standsede alle saavel danske som fremmede Skibe, der skulde til Østersøen, og lod dem ledsage af Orlogsskibe.

Anlæggelsen af Handelsstaden Gøteborg i Vestergøtland, det eneste Sted, hvor Sverige naaede Havet imod Vest, var ogsaa en knyttet Næve rettet mod Danmark. Thi naar Hollændernes og andre Nationers Skibe blot løb ind til Gøteborg for derfra at sejle under svensk Flag, slap de for Tolden, da Sverige i de Tider havde Ret til Toldfrihed i Øresund.

Rigsraaderne begyndte nu saa smaat at give efter, da de saa, at Øresundstolden var truet, dersom dette Forbud fik Lov til at staa ved Magt. De delte sig i to Partier, og de som stemte for Krigen fik efterhaanden Overtaget.

Rigsraad Henrik Lykke hørte til den ældre Stab, som endnu mindedes Syvaarskrigen og al den Fattigdom og Elendighed, som kom i Følge med den, og han raadede Kongen ivrigt til at vise Eftergivenhed. Mangen haard Tørn havde han og Kong Christian taget i Enrum, hvor hver havde staaet stejlt paa sit. Her var det to Tider, som mødtes, de gamles erfarne

og besindige, og de unges fremstormendes hævnfyldte, glødende af Iver for at øve Daad, selv om Folket og al Fredens Arbejde skulde ofres.

„Netop fordi Du er mig saa besindig, langsom og sikker, er Du mig en haard Negl," havde Kongen sagt.

„Det er jeg, Eders kongelige Naade. Men ikke vilde det baade Land og Folk — og for den Sags Skyld Eders Naade med, — dersom hele Kongens Raad hørte til Brushovederne, der lader syv være lige og ikke ret overvejer for og imod tilbørligen."

„Jeg gir' Jer gamle Rigsraader nu snart Død og Djævel. Her gaar Aar efter Aar, Maaned paa Maaned og lige roligt og besindigt ser I til, at Jeres Konge haanes og Landet lider en Forsmædelse, der snart raaber til Himlen om Hævn. Men stæng og trods saa meget Eder lyster, nægt Eders Samtykke til Fejden, duk saa Eders gamle Hoveder, mens Spotten og Skammen gaar hen over Jer og tag saa Ansvaret om I tør, eller knæk Jer Hals paa det; thi nu er jeg træt af Kampen med Jer, allenstund jeg nu for egen Regning som Hertug af Slesvig og Holsten vil frelse mit gode Navn. Men det siger jeg Jer, at sejrer jeg, da skal det hverken komme Jer eller Riget til Gode."

„Det er altsaa kongelig Majestæts faste Villie at aabne Fejden ved at erklære Krigen?"

„Saa sandt jeg staar her, og ey er Konge blot af Navn," svarede Kongen med urokkelig Ro, og Øjne saa kolde som Staal, der ikke veg for Henrik Lykkes faste og rolige Blik.

„Er det saadant ment, — saa giver jeg mig, Eders Naade, — for ene i Faren og ene i Ansvaret skal Kongen ikke staa. Nu gaar jeg for at tale med de andre Rigsraader."

„Og saa vel mødt igen, Henrik Lykke. — Du bærer vel ey Dit Navn forgæves?" Kongen rakte ham Haanden med sit vindende Smil. „Jeg ved, at kan nogen fremme min Sag, saa er det Dig."

„Sagen skal fremmes — og Kongens Sag er nu vor Sag. Ikke skal det siges om mig, at jeg ikke gør Kongens Sag til min."

Og derved blev det. For at kunne drage bort i Fred og med Kongens Naade foreslog Henrik Lykke det samlede Rigsraad at give efter for Kongens Ønske. Det gav saa sit Minde til Krigen, — vel noget forbeholdent, men dog under en saadan Form, at Kongen lod sig nøje. „Vel drister Raadet sig ikke til at bevilge Fejden; dog vil det ey heller staa imod, navnlig af den Grund, at enten vi bevilliger eller ikke, vil Eders Majestæt den dog fulddrive. Saa, hvis Eders Majestæt endelig bliver ved sit Forsæt, vil vi Eder ikke undfalde paa Rigens Vegne," svarede Rigsraadet.

Dermed var Kongen tilfreds og naadigt tog han imod Henrik Lykke, da han først i Maj Maaned gik til ham og bad om Orlov og hans Samtykke til at drage bort fra Hovedstaden.

III.

Det var en tidlig Morgen i Begyndelsen af Maj i det Herrens Aar 1610, at der klang et Horn udenfor Slotsporten til Vordingborg.

Portvagten gav Svar og brølede sit: „Hvem der?“

„Stafet fra kongelig Majestæts Rigsraad, Henrik Lykke,“ svaredes der.

„Guds Død, hvad staar nu paa,“ mumlede Vagten idet han lod Broen falde.

Da Stafetten sprang af den dampende Hest, bad han straks om Foretræde hos Lehnsmandens Frue, Karine Banner.

Gennem Glughuller og Døre kiggedes der nysgerrigt ud. En Stafet var altid en Begivenhed, og han, som nu kastede Tøjlen til Stalddrengen, kom nok fra selve Majestæts Hof, det saa man straks paa Fjerene i Hatten.

Mange Øjeblikke, efter at Stafetten havde røgtet sit Ærinde hos Lehnsmandens Frue, varede det heller ikke, førend Jomfru Anne og hendes Kammerpige, Kirstine kom løbende fra Fruerstuen og stakaandet meddelte i Bryggers og Bagers, at selve kongelig Majestæt og Rigsraad Henrik Lykke kunde ventes til Vordingborg om trende Dage.

Og saaledes var det. Christian den IV skulde til Gottorp og Brandenborg for der at forhandle med sine Svogre om Forberedelserne til det forestaaende Felttog mod Sverige. To Dage vilde han tøve paa Vordingborg hos sin Lehnsmand, Rigsraad Henrik Lykke, inden han drog videre.

* * *

— Det var tidlig Morgen.

Jens Ludvigsøn slentrede om nede i det store Boldhus. Han ordnede Spillene med Træer og Bolde, eftersaa Bukkene med Skaberakkerne til det forestaaende Dystløb og Ringspil, som de unge Junkere, Christian og Jørgen, havde indbudt Ungdommen fra Jungshoved, Beldringe og Leknende til førstkommende Søndag. Intet kunde falde bedre, nu da alt var forberedt, end kongelig Majestæts Ankomst netop i disse Dage.

Jomfru Anne stak Hovedet ind over Halvdøren. „Mester Jens, I faar skynde Jer op til min Fru Moder; hun venter Jer i Vestersalen."

Jens Boldmester gik hen til hende og strøg sin Haand lindt over hendes Kind.

„Vogt Jer, Mester Jens og hold Grabberne hos Jer selv. Jeg er ingen Skødehund, hvem man klapper i Farten."

„Nej, I er ret en Himmerigsmundfuld af en Katunge, med de blødeste Poter, man tør se for sine Øjne."

„Pas Jer saa for Kløerne, thi det turde hænde, de lurede paa Jer.“

„Aa, det gaar vel med dem, som med Nælderne, naar man griber rask til, saa brænder de ikke.“ Med en hurtig Bevægelse satte han hende op paa sin Arm. „Jomfru Anne, nu maa I ride Banen rundt for at prøve, om Ringene sidder ret.“

Et gammelt Øg stod og ludede nede i Boldhuset. Anne sprællede paa hans Arm og pegede foragtelig paa Hesten. „Er det slig Ganger I byder mig? Nej Jens, ikke er jeg slikken efter at ride Træhest.“

„Tøv blot en liden Stund, saa skal jeg hente Jer egen Hoppe.“ Han satte hende varligt fra sig.

„Hørte I ikke, jeg sagde, at min Moder vil have Jer i Tale? Skynd Jer dog fluks afsted til hende.“

„Ey, ey, er det en saa vigtig Sag, det drejer sig om, at vi ey tør tage os Stunder til at gantes lidt, førend jeg flyver afsted!“

„Vidste I, hvad det drejer sig om, saa fløj I afsted?“

„Saa sig det da, Jomfru?“

„Rigsraaden, min høje Fader, kommer hjem nu ret snart.“

„Aa — er det ey andet, sligt er da hændet før!“

„Ikke andet, siger I! — Ved I, at han har fornemt Følge?“

„Fornemmere Følge end hans eget, findes ikke i Danmarks Rige.“

„Det kunde dog hænde, Mester Jens, at I vilde synke i Knæ, hvis jeg nævnede, hvem det var.“

„Saa maa det være kongelig Majestæt selv?“

„Jeg siger intet, — gaa nu blot til min Moder.“

„Jomfru Anne, — Jomfru Anne — aa, tøv lidt, jeg har noget at fortro Eder.“ — Men Anne var allerede borte, hun skulde give andre Befalinger baade til Slotsfogden og Svendene, og mens hun løb om for at udrette det, Moderen havde paalagt hende, susede det for hendes Øren, mens Blodet hæftigt bankede i alle Pulse og hun sagte gentog for sig selv, „kongelig Majestæt kommer — kongelig Majestæt kommer hid!“ Nu skulde hun se den store Mand, som alle talte om, og om hvem hun havde hørt, at han ey kunde se en ung Jomfru uden at begære hende.

* * *

Jens Boldmester traadte ind i Vestersalen. Fru Karine Banner, Lehnsmandens stolte og myndige Frue var i fuldt Arbejde med at drage Salen. Pigerne sprang vevert om og rakte hende Klædet fra de store udskaarne Kister, hvorfra de brogede Gobeliner og Drageklæder i herligt flamsk Klæde vældede frem i Rigdoms Uendelighed. Pigerne hæftede det over Bænkehynderne langsmed Væggene, og Svendene fæstede de brogede Billedklæder mellem de buede Vinduer. Lys blev stukket i Kerterne og i de store Broncekroner, som hang ned fra de sodede Loftsbjælker. Det store egetræs Langbord med det kronede Kongssæde for Enden blev skruppet og skuret, saa Vandet stod om Kvinderne.

Jens Boldmester traadte med Værdighed hen til Husfruen.

„I har skikket Bud efter mig, Fru Karine?“

„Ja, for store Tidender har jeg modtaget ved Stafet. Kongelig Majestæt, hans Naade, den lille Prins Christian og min Husbond, Rigsraad Henrik Lykke, er alt paa Vej hertil. Vi kan vente dem i Morgen om tvende Dage ved Kvældstid.“

Mester Jens tog uvilkaarlig et Skridt tilbage og lettede paa Hatten.

„Kongelig Majestæt kommer,“ hviskede han.

„Ja, og Din Husbond, Lehnsmanden med ham, som Du hører,“ gentog Fru Karine i streng Værdighed.

„Kors, i alle Helliges Navn, saa bliver her nok at tage vare.“

„Lade Kroppe faar nu at røre sig. Sørg for, at de kongelige Stalde er beredte til Horsene, og at Skriverstuen og de kongelige Borgerstuer bliver i saadan Stand, at Følget kan faa Natteleje der. I Laden redes op til Svendene.“

„Hvor stort Følge ventes her med kongelig Majestæt?“

„Godt og vel hundrede Svende!“

„Er der og Kvinder med?“

„Ja, der er et Par Kvinder til Prinsens Opvartning, men de bor her i Kongefløjens Kamre. Gaa saa,“ sagde Fru Karine kort og skarpt.

Jens Boldmester gik langsomt og tankefuldt ud af Vestersalen og ned af den brede, knirkende Trappe, som førte til Hallen, der vendte ud mod Stentrappen i den store Slotsgaard.

„Kongelig Majestæt kommer, — kongelig Maje-

stæt kommer hid," gentog ogsaa han uophørlig for sig selv, mens han nu skyndsomt løb over Slotsgaarden hen til Skriverstuefløjen, hvor han havde sit Kammer. I Hast lukkede han Laaget op for sin Kiste og tog Højtidsklædningen frem. I alle Ender og Kanter saa han den nøje efter. Ak, den var kun maadelig, slidt og medtagen og ikke var den bræmmet med Zobel eller Maar, som de andre Junkeres.

„Hver er vel sig selv nærmest," mumlede han, slængte den over Armen og løb afsted med den, ned gennem Vesterporten ad Byen til, hvor han forsvandt ind hos Mikkel Skrædder og paalagde den lille geschæftige Mand at bøde og rense den, saa godt han formaaede.

„Sæt Skindkanter om Slaget og Knipleværk for Haanden, Mikkel," sagde han.

„Ak, velbyrdige Mester Jens, jeg ejer jo ingen kostelige Skindbræmmer."

„Saa tag, hvad I har, noget maa I da have tilovers fra de adelige Herres Kofter?"

„Jeg har kun et Par Rævebælge; men det vil vel Her Jens Ludvigsøn ikke bræmmes med?"

„Jo — tag hvad Djævlen I har. Den røde Rævebælg staar jo helt festlig til det grønne Klædesplag. Bød blot paa Skrøbelighederne alt det I orker. En Rosenobel faar I som Skænk for Udlæg og Arbejde." Og ude af den lave Halvdør var Jens, inden Mester Mikkel fik Stunder til at svare.

Men oppe paa Ringmuren gik Jomfru Anne saa underlig fortumlet ved Tanken om alt det, hun nu

skulde opleve, naar kongelig Majestat og den lille Prins Christian kom hid.

Den Dreng maatte vel være syv Aar. — Aa — hvor skulde hun være god ved den liden Purk, saa god, at han skulde mindes det, naar hans Tid kom, og han selv blev kongelig Majestæt. — Gaver maatte han have. Men hvilke? — Han havde vel i Overflod af alt, hvad Hjertet kunde begære. — Kanske han dog ingen Ædelfalk ejede? — Hendes skønneste og bedste Falk skulde han faa. Naar han saa, hvor højt den kunde stige, og hvor sikkert den slog ned paa sit Bytte, da vilde han nok selv bede hende, om han maatte eje den! —

Nynnende gennemgik hun alle de Sange, hun kunde til Lege og Danse. Der var Visen om Ribold og Jomfru Guldborg og den om Kong Gjørel og hans Datter Ellensborg — og mange, mange andre! Og saa de skønne Krøniker hun kunde om Ellefolket og de Bjergtagne, — jo jo, hun skulde korte Tiden lysteligt for den lille Prins.

Hun løb hen til Dammen i Haven, stod længe og stirrede ned i det klare Vand, som kastede hendes Spejlbillede tilbage. Hun smilte sejrsikker og tilfreds, for Billedet, hun mødte der, var ungt, frodigt og skønt.

Der lød en lang Fløjtetone henne fra Boldhuset. Det var Mester Jens, som gav Signal og nu ivrigt vinkede ad hende.

Hun havde ikke videre Lyst til at følge hans Kalden. Men det var saa underligt; næsten mod sin Villie maatte hun gaa til ham.

„Vil I fare med til Gisselfeldt, Jomfru Anne? Ret nu skikkede Jer Moder Bud og bød mig ride over til Junker Christian for at melde ham Kongens og Rigsraadens Ankomst. Tager vi friske Heste, kan vi være tilbage inden otte slet i Kvæld."

„Gerne vil jeg med paa et raskt Ridt. Tøv derfor lidt, mens jeg spørger om Forlov hos min Moder. I kan imens sadle min Ridehoppe."

Fru Karine rynkede Brynene, da Anne kom stormende op i Riddersalen og hæsblæsende bad om Lov til at ride med til Broderen. Først sagde hun rent ud nej, — men lidt efter kom hun i Tanker om, at der var meget, som hun nu kunde give Anne mundtlig Besked om af det, som skulde udrettes paa Gisselfeld. Alt hvad der var af Sølvtøj, Bægre, Krus og Stager skulde sammen med Ølstobene, Sengetøj og Drageklæder pakkes og under forsvarlig Bevogtning føres til Vordingborg. Af det baldyrede Lintøj i Kisterne skulde hun tage det kosteligste til at brede paa Kongens og Prinsens Sengeleje. Fru Karine gav hende nu de store Nøgler med, som hørte til Kisterne, hvor Kostbarhederne gemtes. Thi klog og praktisk var Lehnsmandens Frue; derfor forvarede hun Arvesølvet og Slægtens Klenodier paa sin egen Ejendom, Gisselfeld, istedetfor at have det paa Vordingborg, thi hændte det, at der kom en Kurre paa Traaden mellem Lehnsmanden og Kongen, saa det kongelige Lehn blev frataget dem, da kunde det let ske, at alt Løsøre blev til „nagelfast Laan" og maatte lades i Stikken, naar Opbruddet stod paa.

„I faar tage Skifteheste og et Par Svende med

Jer; dem lader I gaa med Bud og Hilsen ind om paa Sverdborg, Beldringe, Mogenstrup og Sparritsholm for at byde vore Venner og Frænder til Gæstebud sammen med hans Naade Kongen," sagde Fru Karine. Hun vilde ikke lade Datteren fare helt ene afsted med Jens Boldmester.

Da Anne kom ned i Slotsgaarden, hørte hun Hestetramp henne ved Østerport. Der stod Mester Jens parat med de opsadlede Heste. Først, da hun sad paa Hoppen, huskede hun det, Moderen havde sagt med Hensyn til Svendene og Skiftehestene.

Da hun nu gentog Moderens Befaling, smilte Jens underfundigt. „Kanske Fru Karine ikke tør fortro sin Datter til min Omsorg ene," sagde han og saa paa hende med et uskyldigt og vemodsfuldt Drag om Læberne.

„Fru Moder vilde, vi skulde tage Svendene og Skiftehestene med, desformedelst vi da kunde skikke dem ind paa Gaardene for at bede de velbyrdige Herskaber til Gæstebud."

„Aa for den Sags Skyld gøres det ey nødigt. Gaardene ligger jo paa vor Vej, og paa disse Gangere rækker vi langt. Alle Svendene har jeg sat i Gang med Arbejde i Staldene og Selekamrene, saa det vil nu hefte os lange Stunder, inden vi kommer afsted, dersom vi skal bie paa dem.

„Naa — kom saa, lad os fare," sagde Anne og gav los paa Tøjlen.

I det samme kom hendes store Dogge springende. Dansende og gøende løb den foran Hestene, mens de drønende Hovslag lød over Borgbroen.

„Du skal faa Lov til at være med, Rosmand. Du er bedre end ti Svende, naar det kniber.“ Hun sporede Hesten og i flyvende Trav gik det fort ad Vejen gennem Kongsskoven, vester paa.

Morgenkøligheden laa endnu over Skoven. Fjorden lyste blank og sval, og paa det store Borgtaarn blinkede Solen i den gyldne Gaas.

Hvor friskt og godt var det ikke at fare fort i susende Trav ad den efter Forholdene ret gode Landevej, som ved Prinsens Daab for 7 Aar siden var sat i saadan Stand, at den nu uden Livsfare kunde befares med Vogne.

De første Par Mil red de mest gennem Skov. Ved Ørslev og Udby maatte de dreje af fra Hovedvejen for at naa ind til Sverdborg og Beldringe, hvor Adelsslægterne Brock og Urne sad som Herremænd paa Lehnsgaardene. Stor blev Glæden mellem Ungdommen, da de hørte, der blev buden til Fest paa Vordingborg i de tvende Dage kongelig Majestæt gjorde Ophold der. Kanske det blev endda længere, det kom jo an paa hvor fuldgod Rusen var efter Gæstebudene, den der ret af Hjertet haabede paa maatte blive forsvarlig.

Jomfru Anne og Jens Boldmester blev godt beværtede, hvor de kom frem; men lange Stunder til Faddersladder havde de ikke, naar alt skulde naas, inden Mørket faldt paa.

Mellem Vordingborg og Gisselfeld var godt og vel tre Mil. Skønt de red tidligt fra Vordingborg, naaede de dog ikke Gisselfeld før langt over Middag. Deres Bedemands-Ærinder tog Tid, og da de slap

Hovedvejen ved Kroplinge for gennem Everdrup og Vesteregede at naa Herresædet, var Vejene saa slette, at de kun kunde ride i Skridtgang.

Paa Gisselfeld laa alt i Middagsstilhed; kun Hundene halsede fra Borggaarden, da de standsede ved Borgens lukkede Gitterport.

Et Par Svende kiggede ud fra Borgestuen i Sidefløjen. Da de saa, det var fornemme Folk, skyndte de sig ud for at purre Portvagten af Middagsluren. Inden de fik aabnet for Portene, havde Jens Boldmester varligt løftet Jomfru Anne af Sadlen og herved ikke nægtet sig den Glæde at holde hende en Stund fast trykket ind til sig.

„I er dog en Lurifax, Mester Jens. Jeg ræddes næsten at komme Jer nær."

„Jeg mægter vel ey at holde Jer fast, selv om jeg lænkede Eder til mit Hjerte? det I ved banker saa ildnende varmt for Jer!"

„Monstro det ikke banker for hver og én skøn Jomfru, som falder paa Jer Vej?" Hun saa ham æggende ind i Øjnene og ruskede ham i Haaret.

„I Alvor kun for én." —

Med Rosmand i Hælene løb Anne nu over den indre Borggaard hen til Taarnet ved den østre Side og kom ad Vindeltrappen lige op til Sommerstuen, hvor hun traf Broderen, Junker Christian snorksovende paa Hyndebænken. Han vaagnede ved, at hans to store Hunde rasende fór mod Rosmand, lige saa snart den viste sig bag Jomfru Anne.

„Jo — o — Du er mig en god Snuemikkel,"

sagde Anne leende. Her kunde jeg have rendt med baade Krus og Ølstob, hvis det havde lystet mig."

„Aa, nej Du, Thor og Fylla vilde nok have hindret det. — Men hvad fører Dig saa helt uventet til Gisselfeld?"

„Fornemme Gæster ventes til Vordingborri."

Christian sprang hastigt op. „Ey, ey, saa bliver der nok Fester med Drik og Dobbel paa Kongsgaarden!"

„Fest bliver der, saa det kan forslaa noget. Mester Jens og jeg har været ind om paa Lehnsgaardene hos Venner og Frænder for at byde til Gæstebud paa Søndag, men Dobbel og Uhøviskhed lød det ikke paa. Vor Moder og Fader gør kun Gilde i Tugt og Ære, ved Du."

„Naa, naa, Jomfru Dydsir, man kan vel spøge lidt, naar saa store Tidender høres. — Men siden vi tales ved, og Uhøviskhed er nævnet os imellem, da vogte Du Dig vel for den Lurifax til Jens Boldmester. Han har en svare Brist for unge, fagre Kvinder:

Derfor jeg siger Dig for sand
Du vogte Din Jomfru Ære — — —"

Anne skulde lige til at give et raskt Svar, da et „Guds Fred og Goddag" lød henne fra Døren. Det var den unge Junker Caj Rantzau, Søn af Lehnsmand og Statholder Brejde Rantzau til Rantzausholm, Ven og Barndomskammerat af Junker Christian og Frands. Han var i disse Dage vendt hjem fra et otteaarigt Ophold i Udlandet. Han tilligemed Annes

Brødre havde studeret sammen ved Universiteterne i Brandenburg og Brunsvig, men saa var han og Frands dragne videre til Frankrig og Italien efter at Christian var kaldt hjem, fordi han brugte for mange Penge til galante Æventyr istedetfor at udvikle sin Aand, som Tidens Skik nu var med de unge Adelssønner. — Om føje Tid skulde Caj Rantzau drage videre til Hjemmet, Rantzausholm paa Fyn. Faderen havde kaldt ham tilbage, for at Sønnen nu skulde overtage nogle af de mange Godser, han ejede, da han ikke selv magtede at forvalte dem, efter at hans tredie Hustru ogsaa var død, og han selv bestandig maatte opholde sig i Hovedstaden. Foreløbig havde dog Caj Rantzau ingen Lyst til at blive Jorddrot. Det frie, raske Liv ved de fremmede Hoffer tiltalte ham mere, og derfor var han nu, istedetfor at drage lige hjem taget til Gisselfeld for i Samraad med Vennen at lægge Planer for Fremtiden.

Ved Bægrene havde de nu drøftet adskilligt i disse Dage, og Resultatet var blevet det, at Caj havde besluttet at fremstille sig for Kongen og tilbyde sin Tjeneste, dersom Krigen brød ud mellem Sverige og Danmark, hvilket der var al Udsigt til.

Han var en statelig og smuk ung Mand paa 22 Aar. Hans Lød var frisk, brunet af Sydens Sol og Rejselivet. Det lyse Haar hang efter fransk Mode, blødt og lokket ned over Skuldrene. De blaa Øjne var store og usædvanlig straalende, Næsen havde Rantzauernes stærke Bøjning, Munden var stor, med fyldige Læber, hvorom der laa et noget spodsk Smil. Han var høj og velvoksen og førte sig med en Hold-

ning, som om han forlængst var Hofjunker eller betroet Statsmand.

„Kors i Jesu Navn, hvor han er spansk," hviskede Anne hurtigt til Broderen, inden han med sirlige Lader helt havde nærmet sig.

„Naa, det maa jeg sige, at Lykken er mig god. I her, Jomfru Anne! Mon dieu, saa det er det lille Nor, der trippede om hos Faster Clara paa Rantzausholm for otte Aar siden?"

„Og I, Junker Caj, den snottede Prygl, som altid drillede mig? — Ja, Tiden har ikke staaet stille for nogen af os."

Junker Caj lo diskret og overbærende. Slig var jo landlige Jomfruer her til Lands. Den frie, lette Tone forstod de sig nok intet paa.

„Du byder mig hverken til Sæde eller giver mig Velkomstdrik," lo Anne til Broderen.

„Tøv lidt, og lad mig faa Øjnene op først. Du vækkede mig af en sødelig Slummer. Jeg maa da besinne mig paa, at det saa sandt er Dig, Søsterlil, og ikke en af de skønne Kvinder, som gækkede mig i Drømme."

„Kend selv paa mig Broder. Jeg er af Kød og Blod, tørstig og hungrig, og dertil af saa godt Tømmer, at jeg end ikke er træt efter det lange Ridt fra Vordingborri og hid."

„Læsk Dig nu, og sid saa hen og gør nøje Rede for, hvad det er for store Tidender, Du bringer. For noget vigtigt ved Siden af at byde til Gæstebud maa det være, siden vor Moder sender Dig selvanden til Gisselfeld."

„Store Tidender bringer jeg, — saa store, at I vil gøre Syvspræt, naar I hører det!“

„Sig da frem og spænd ikke vor Nyfigenhed paa Pinebænken med unødig Tale.“

Anne saa drillende fra den ene til den anden, inden hun svarede.

„Kan hænde I er nyfigne?“

„Ja vist er vi det, Søsterlil. — Er vor Fader kommen hjem? Eller er vi alle kaldt til Hove kanske?“

„Ikke saa galt gættet, Broder Christian. Der er kun det ved det, at det ikke er os som kaldet er til Hove, men at Hoffet kommer til os udi Vordingborri.“

„Guds Død, taler Du sandt?“

„Saa sandt, som I ser mig her.“

„Kommer hans Naade Kongen med?“

„Det er jo netop Kongen selveste, som kommer, — ja — og saa den lille Prins Christian. — Vor Fader skikkede os Bud ved kongelig Stafet i Gaar, og derfor ser I mig nu her med Bud og Hilsen fra vor Moder, at Broder Christian har at fare hjemad og være nærværende, naar Kongen og Følget om tvende Dage kommer til Vordingborri. — Ogsaa I, Junker Caj er os selvsagt hjerteligen velkommen! Havde vor Moder været vidende om, at I var her paa Gisselfeld, saa vilde jeg have haft Indbydelse til Jer, ligervis som til de Brock'er, Galter og Urner vi har været indom paa Vejen. Staa nu ret, saa skal I faa hele Leksen som lovlig indbudt.

„Paa min Moders, velbyrdige Fru Karine Banner,

Lehnsmand og Rigsraad Henrik Lykkes ærlige Hustrus Vegne, bedes I velbyrdige Junker Caj Rantzau, om at give Møde ved to Dages Gæstebud paa Vorborri, som gives kongelig Majestæt til Ære, Contentement og Fornøjelse. I bedes møde i Eders bedste Stads, tage Del i de ridderlige Spil og Lege som foranstaltes, dernæst tage til Takke med hvad Lehnsmandsgaarden formaar at byde af Mad og Drikke til Legemets Vederkvægelse."

Caj Rantzau bukkede dybt. „Jeg takker Eder, Jomfru Anne, og beder, I vil formelde Eders Moder, den højvelbaarne Fru Karine Banner min Tak og mit Tilsagn om at give Møde." Atter bøjede han sig høvisk og kyssede hendes Haand.

Blodet skød op i hendes Kinder, saa inderligt dejligt følte hun det at være voksen Jomfru nu

„Jeg kommer og i andet Ærinde. For alt hvad her er af Drageklæder, Sølvsager, Bolster og Lin skal skikkes under sikker Bevogtning til Kongsgaarden. Send derfor Bud ned i Borgestuen til Jens Boldmester, som forvarer Nøglerne til Skrinene og Kisterne i Brevkammeret, at vi snart kan komme i Gang med at tage Kostbarhederne frem, for at vi kan fare herfra i rettelig Tid, saa vi naar hjem inden Natten falder paa. Saadan lød min Fru Moders Befaling."

„Og Du farer alene med Mester Jens? Den Befaling ligner ikke vor Moder."

„Tys — nej — vi skulde ogsaa have haft et Par Svende med os, men saa havde Mester Jens skikket dem .alle i Arbejde i Stalde og Selekamre, saa det

vilde have drøjet saa længe og sinket os meget, inden vi fik dem tilkaldt. Vi red da ene og gedulgt af Gaarde. Men kom nu og lad os rappe os. Nadver faar vi æde efterpaa, inden vi farer.

Broder og Søster gik til Brevkammeret. Caj Rantzau stod en Stund ene. Hans Øjne hvilede sært dragne ved den Dør, hvoraf hun var forsvunden. — „Hvor skøn hun er," mumlede han.

Saa gik han til den modsatte Side og forsvandt ad Trappen som førte til Stegerset i Kælderen. Han vilde varsko Fadebursternerne, for at de kunde berede sig til Nadveren, som i Dag skulde være en Time før for de bortdragendes Skyld.

Men inde i Brevkammeret lukkede nu Broder og Søster alle de gamle Skabe og Kister op, hvor Arvesølvet og Klenodierne gemtes. Og ret en Øjenlyst var det at skue, da de mange Kostbarheder fra de Oxer, Bannere og Lykker stod opstillede i Hallen. Tilsidst tog Anne varsomt den udskaarne Læddike fra et nagelfast, indmuret Skab.

„En Kongeskænk kan være tung at bære," sagde hun, idet hun leende satte den fra sig paa Nadverbordet.

„En Kongeskænk," gentog Caj Rantzau.

„Ja vist! Heri gemmes det gyldne Drikkehorn, som var Kong Fredrik den II's sidste Gave til vor Frænde, salig Rigskansler Peder Oxe."

Ey, ey, saa skal vel vor naadige Konge drikke af det Bæger. Pas Eder vel, Jomfru Anne, at han ikke beder Eder kredense for sig, thi jeg har hørt sige, at den Jomfru der kredenser Kong Christians

Bæger, hendes Dyd er intet stort værd mellem Brødre."

„Fy, Skam Jer, for at føre saadan Tale. Nu vil jeg netop kredense det Bæger for hans Naade, og vise Eder, at der endnu findes dydsirede Jomfruer udi Danmark."

„Aa nej, I være god og ikke friste Skæbnen. Kom her og kredens det hellere for mig." Han aabnede Læddiken og tog det skønne Drikkehorn, gik hen til Bordenden ved Højsædet, hvor Nadveren var beredt, tog Ølstoben for at hælde Øl i Hornet.

„Tøv lidt, Caj, i Peder Oxes Højtidshorn skal kun perle den ædle Drue," sagde Christian, som nu kom til og hurtigt fik lukket op for Skabet, hvor Frankervinen gemtes.

„Ja, det var ret. Skønne Jomfruers Skaal skal drikkes i den hede Vin, som sætter Fart i Blodet. Nu, Jomfru Anne, drik saa og giv hid."

„Saa drikker jeg paa et godt og lysteligt Møde ud i Vordingborri." Hun drak dybt og længe. Øjet skinnede og Kinden blussede, da hun rakte Hornet tilbage til Caj Rantzau.

„Og jeg — jeg drikker kun for Eder, Anne lille."

„I to drikker min Tro godt! Ikke en Draabe er levnet til mig," sagde Christian, idet han vendte Bunden i Vejret paa Hornet. Nu fylder jeg det igen, men det siger jeg, jeg deler heller ikke med Jer."

„Kan ogsaa være det samme, jeg har intet mer at drikke paa," sagde Caj Rantzau.

„Vi faar nok byde Jens Boldmester med til Nad-

veren her. Han og jeg maa jo holde sammen, lige til Sol gaar ned, vi skal jo fare hjemad i hinandens Følge.

„Nu skal jeg skikke Bud efter ham. Han er ellers en lystig Karl i et godt Lag, og saadan til Hælvten en af vore."

„Til Hælvten — er det det samme som Halvblods?"

„Truffet lige paa en Prik. Han er Søn af Ridder Munk til Nørlund, avlet i et letsindigt Momentum uden Kirkens Stadfæstelse. — Godt oplært er han, Skik og gode Manerer har han nemmet udi fremmede Lande. — ja, selveste Frankenland er ham ikke fremmed. En Satans statelig og smidig Karl er han, dertil fører han en Klinge som mange misunder ham. Baade jeg og Broder Jørgen kan takke ham for det, vi har lært udi Fægtekunsten.

„Ja — og mig har han lært at styre en Ganger og ave Jagtfalke og mange andre Junkerfærdigheder. Derfor vogt Eder vel, Junker Caj, thi vel er jeg Jomfru, men giver derfor ikke op i Ringspil og Boldspil, og er eyheller bange for at krydse en Klinge, om jeg tirres for stærkt."

„Er I slig farlig Jomfru, saa faar jeg nok helst tage Jer med det gode, hvis jeg vil række langt."

„Række langt!" — Jomfru Anne saa paa ham, som tog hun Maal af ham fra Hoved til Fodsaal. — „Ja, meget langt maa I vide at række, hvissom I vil naa mig."

„I er nok en liden Djævleunge, — skøn og be-

snærende, — stolt som en Ulykke, — men min Tro, vel og en Kamp værd."

„Aa — hvad ved jeg?" Hun trak paa Skuldrene og saa lidt foragtelig hen paa ham. „Ikke kender jeg hvad Eder lyster at sætte som Kampens Maal?"

„Højt — højt skal det sættes, — og aldrig skal Haabet om Sejrens Pris glippe; saa tænker jeg, at det og kan vindes."

„Ja — jeg har hørt sige, at I Mænd lyster at sigte højt, — men selv falder I nok stundom over Skarndyngerne og bliver liggende, der I faldt."

„Saa megen Forfarenhed I har udi Filosofien." Caj Rantzau saa med sit lyse, spodske Blik paa hende. Saa trak hans Læber sig lidt haanligt op, inden Smilet bredte sig som Solglimt over hele Ansigtet og lidt efter lidt slettede det haanligt overlegne ud.

„Og I er kun 16 Somre, Jomfru Anne?"

„Jeg er 16 Somre og en lille Lunte. Vær nu god og regn med „den lille Lunte," Junker Caj." — Hun rakte ham Haanden mens hendes Øjne fæstede sig barnligt trygge ved hans.

Han holdt hendes Haand længe i sin.

„Ak, kunde jeg saa sandt standse Tiden. Jeg holdt den gerne fast for Eder, saa I aldrig kom over de fagre 16 Aar — og den lille Lunte."

„Det har I let for at sige, — for I ved, vore Veje skilles om føje Tid."

„Kort eller længe, fra nu af vil jeg haabe, de ret snart maa krydses."

Jens Boldmester og Junker Christian kom nu til,

og da gik det lystigt med Skæmten ved Nadveren og tæt Drikken af Krusene. Anne var ikke den, der stod tilbage.

Men Tiden led; der maatte tænkes paa Opbrud, skulde de naa hjem, inden Kvælden faldt paa.

Der hørtes Hestetramp i Borggaarden. — „Nu maa vi fare," sagde Anne.

„I maa vel det. De gode Stunder varer saa kort," hviskede Junker Caj tilbage.

Jens Boldmester saa hastigt op, Ølstoben, som han havde tænkt at tømme, satte han haardt fra sig. Han havde hørt, hvad Junkeren havde hvisket og blev vagtsom.

„Guds Død, Klokken er 5 slet. Mørket vil falde paa, inden vi naar Vordingborri. Nu maa vi rappe os, Jomfru Anne."

„Junker Christian og jeg kan jo gelejde Eder. Hvad siger I til det, Jomfru Anne?"

Før Anne fik givet Svar, faldt Mester Jens ind:

„Tak, som byder, men det gøres ey nødig. Der er næppe Stimænd paa disse Kanter. Og skulde de vise sig, er jeg Mand for at værge det, som er mig fortroet."

„Ja — jeg vover, Jens, ingen fører bedre Klinge end han, og hans Rytterpistol klikker ikke. Lad dem kun fare, saa tømmer vi Bægrene og drikker paa deres Sundhed," sagde Christian, som nu var paa det Punkt, at han ikke gad rejse sig.

„Vi drikker ikke mere, Christian, for Du har faaet nok." Junker Caj tog sin Hat for at følge de bortfarne paa Vej.

„Farvel og Tak for alt godt, Broder Christian.“

Anne gik hen og lagde Haanden paa hans Skulder.

„Aa — far ad Helvede til! Just nu tyktes det mig, at vi skulde til at have det lystigt sammen.“

„Skam faa Du, Christian, — Du er jo drukken.“

„Siger Du, jeg er drukken, Søsterlil? Christ tilgive Dig de stygge Ord, for det er Løgn. Jeg er inte drukken. Men Caj skal blive her, for ellers vil jeg være rusendes.“

„Junker Caj — bliv da heller hos ham. Vin og Øl gaar ham saa let til Hovedet, — og han er saa vild og styg, naar Rusen tar' ham,“ hun vendte sig om mod Caj og saa bedende paa ham.

„Som I vil, Jomfru Anne. Men til Broen faar jeg vel Lov at følge Eder?

„Ja, det faar I.“ — Hun gav ham Haanden til Tak. Han bøjede sig ned og kyssede den. Og atter skylled en hed Blodets Bølge over hendes Ansigt, og Hjertet slog, saa det kendtes i alle Pulse.

Mester Jens stod utaalmodig ved Hestene. Da han saa Junker Caj og Jomfru Anne alene, tog hans staalgraa Øjne en mørkere Farve. Han følte Had mod den unge, smukke Junker, som gik der saa tryg og frit ved hendes Side, ret som han alt ejede hende. Og han — Bastarden — stod her som Tjeneren, der blot taalmodig havde at vente paa Herskabet. — Aa nej, han skulde vise dem at han ikke var tilsinds at give forsagende op. Adelsblod flød der ogsaa i hans Aarer, — og i legemlige Fortrin turde han staa Maal med hvem, som bød sig til. Høviskhed laa ham i

Blodet, saa ikke var han bange for at tage en Handske op udi Elskovshandel. — Der var kun det forbandede ved det, at han endnu var nødsaget til at æde Naadsens Brød, fordi han hverken ejede Penge eller Jordegods, — og som uægte født blev han kun taalt mellem de store. — Kom nu Krigen med Sverig, hvad der var al rimelig Udsigt til, saa blev der vel ogsaa Brug for ham, og hvem vidste, mulig han der kunde tjene sine Sporer? — Rigtignok var Felttog ikke det, der havde størst Tiltrækning for ham. Alle hans elegante Færdigheder i Vaabenbrug var mest Paradenumre, lagte tilrette med Ridderidræt for Øje. Krigens Strabadser var hans lade Natur imod. Med List og Snille holdt han mest af at kæmpe, og i det Stykke var hans Overmand vanskelig at finde. — Han rykkede sin Hest saa haardt i Bidslet, at den rejste sig. Hvor han hadede disse Junkere, som gik omkring i tryg Følelse af Besiddelse, fordi de havde Fødselsret og Adelsbrev i god Orden, dertil Livsens Glæde i tilskikket og fuldt Maal. — Som nu denne Junker Caj — med en hæderkronet Fader og Rigdoms Overflødighed med paa Købet. — Naa, blev han sparket og sat udenfor, saa tog han Rovdyrets Ret! Glæden og Livets Lyst var vel ogsaa for ham.

Jomfru Anne stod ved Hoppen, og Mester Jens gik til for at hjælpe hende at stige til Hest. Men Junker Caj var hurtigere. Han højede Knæ og lagde sine Hænder tilrette, for at hun efter fransk Skik kunde sætte af med Foden paa dem.

„Naa, er det nu saa Skik og Brug? Da jeg var i Frankenland, viste man Mands Kraft ved at løfte sin

Dame højt i strakte Arme, inden man varligt satte hende tilrette i Sadlen. Se, saadan gik det for sig.“ Uden at vente Svar løftede han Anne op paa Hesten.

„Ja vist er I stærk, Mester Jens. Men at løfte en ung, fager Jomfru er nu ingen Styrkeprøve,“ smilte Caj Rantzau lunt og overbærende.

Jens Boldmester rykkede i Tøjlen, saa Hesten stejlede.

„Nu faar vi fare, Jomfru Anne, Natten falder ellers over os, inden vi naar gennem de store Skove.“

„Farvel og Guds Fred, Junker Caj.“

„Eder det samme, skønne Jomfru Anne.“

Rosmand fo'r gøende foran dem, Hestene dansede frem over de toppede Brosten i Borggaarden og videre over Broværket. Junker Caj svingende med Hatten, da Anne vendte sig om.

De red længe tause, kun Aaens Susen og Støjen fra de klaprende Hestehove hørtes i Stilheden.

Den milde Vaarvind kølede Jomfru Annes Kinder. Vinen og Junker Cajs varme Øjne havde faaet Blodet til at banke. Ret nu syntes hun, det var værd at leve, Genstand som hun var for to Mænds Begær.

Hun red frem i søde Drømme. Det var, som om hun blev løftet over i en Verden, hvor der var godt at være, og hvor ingen Tanke om Synd blev levnet Rum. Hun følte næppe sit Legeme under Hestens Bevægelse; hun kendte kun en lammende, salig Fornemmelse af Træthed, som kunde hun naarsomhelst segne og sove. Det var nok Vinen og det

stærke Øl, der gjorde hende mat og ør herude i den friske Luft.

Mester Jens saa det og greb Tøjlen uden at standse Farten. Naar de naaede ind i den kølige Skygge i de store Skove, kunde de hvile. Hun nikkede taknemlig til ham og lod ham lede Hesten, som han vilde.

Solfaldsstunden nærmede sig. Gylden Glans laa hen over de saftgrønne Marker. Stadig red de sammen i Taushed. Mester Jens kendte Anne og vidste, at naar hun ikke talte, saa var det, fordi hun ikke vilde. Nu saa han ogsaa, at hendes Ansigt var blegt.

„Er I mødig, Jomfru Anne?"

„Ja — jeg er mødig og længes efter Hvile. Men vi har jo langt at fare endnu. — Dagen har været saa lang og skøn."

„Hvi saa skøn?"

„Aa — hvad ved jeg? Mig tykkes kun, den har været skøn."

„I har nok meget skønt i Eders Tanker. Fortæl mig lidt om det?"

„Jomfru Anne smilte hen for sig. „Nej, de Tanker er ikke for Jer, Mester Jens."

De havde nu naaet Skoven ved Sverdborg. Kongevejen her var kun i maadelig Forfatning, saa de maatte nu ride Fod for Fod.

Den synkende Sol kastede sit gyldne Strejflys ind mellem Stammerne, Aftenkøligheden kendtes herinde, den laa i sval Taage over Skoven. Hunden, den vagtsomme Rosmand, holdt sig ganske nær til

hende, parat til at vise sine hvide, stærke Tænder dersom nogen nærmede sig.

„Lad os hvile en Stund. Hestene kan saa faa sig en Kende Grønt, mens vi drager Aanden," sagde Anne.

Jens sprang ned, slængte Tøjlen om Armen, mens han løftede hende af Sadlen og bar hende et Stykke inden han satte hende ned.

Hvor godt at kende det unge faste Legeme i sine Arme. Hendes Hoved bøjede sig let mod hans Pande, og hun fornam med Velbehag hans store Styrke. Men Rosmand løftede Hovedet og viste knurrende de stærke Tænder, den syntes vist, Mester Jens's Arm laa for fast om dens Herskerindes Liv.

„Tys, Rosmand — Du kender da Ven fra Fjende? — Ser Du, vi skal være gode Venner med ham her." Hun lod sin Haand glide hen over Jens Boldmesters Kind og strøg varligt gennem hans mørke, bølgende Haar; men hastigt trak hun den til sig, da hun kendte hans hede Aande og følte hans brændende Øjne hvile paa sig.

Da hun stod paa Jorden, sank hun i Knæ, saa svimlende træt følte hun sig. Hun lod sig glide ned i det bløde Græs. Hun kendte den svale Aftenvind som sagtelige Sus i Trætoppene, og som hun laa der henstrakt i Hvile, sænkede Søvnen sig over hendes trætte Legeme. Hovedet havde hun lagt paa Rosmands laadne Pels, sorgløs og tryg lod hun sig glide ind i Slummeren. Hvor længe hun laa saadan roligt sovende, vidste hun ikke. Da hun slog Øjnene op stod en Skikkelse, som en mørk Silhuet foran

hende. Varligt tog Jens Boldmester hendes Haand i sin.

Hurtigt drog hun Haanden til sig og vendte sig bort.

„Nu faar I ey sove længer," hviskede han. Han stod hende saa nær, at hun kendte hans Aandedræt. — „Eller, vil I sove endnu en Stund, saa lad det blive i min Arm?"

Jomfru Anne gik værdigt et Par Skridt fra ham, løftede Hovedet og saa paa ham med Øjne, der tindrede gennem Mørket.

„I maa ey tale til mig slig, Mester Jens," sagde hun hæst, Stemmen dirrede af Harme.

„Saadan er I skøn, Jomfru Anne!"

Hun vilde hastigt gaa forbi ham for at naa Hesten, men han traadte i Vejen for hende.

„I maa ey gaa!" Der var en bønlig, hed Magt i hans Stemme. — „Jomfru Anne, — liden Anne, vi er jo ene her i den store Skov, — og Mørket staar paa Vagt om os."

Hun følte ham atter nær, saa nær, at en forunderlig, skælvende Angst tog hende og lammede hendes Fod og Tunge.

Han lagde sin Haand paa hendes Arm. „Aa — gaa ikke," hviskede han.

Træt og villieløs stod hun uden at røre sig. Saa tog han i et raskt Greb og sluttede hende til sig i et knugende Favntag, brændende hede og begærlige mødte hans Læber hendes.

„Gaa — gaa — jeg vil intet have med Eder at skaffe," stønnede hun.

„Aldrig i Evighed kan I, skønne Jomfru Anne, nu kaste mig fra Eders Vej!“

Al hendes Trods rejste sig, og hun slog ham med den knyttede Haand i Ansigtet, saa det smald. Rosmand, som nu forstod, at den havde Lov til at lægge sig imellem, al den Stund den ikke respekterede de Følelser, der betager Manden, naar han attraar Kvinden, sprang rasende op paa Mester Jens og satte de stærke Tænder i hans Bryst. Den slap dog hurtigt sit Tag, da Anne ængstlig kaldte den tilbage.

„Hvorfor lod I den ey rive i Sønder det, som banker her inde,“ stønnede Jens og lagde Hænderne foran Brystet.

„Aa nej — I kan vel have Brug for det andet Steds, tænker jeg.“

„Hvi føjer I Haan til, Jomfru Anne?“

„Desformedelst I skal lære at vogte Jer, Mester Jens. Rigsraad Henrik Lykkes Datter paa Vordingborri er ikke for Jer, mærk Jer det. — Lad os nu fare fort hjemad.“

„I tror nok, I sidder for højt til at naas?“

„Ja — jeg tænker saa, Mester Jens!“ Hun svang sig let i Sadlen og i susende Fart gik det gennem Skoven med Sporen i Siden paa Hoppen. Vagtsom fulgte Rosmand tæt ved Hesten. Det varede en Stund, inden Jens Boldmester indhentede dem.

„Højt eller lavt — hvor I end sidder eller færdes, tro mig — I skal naas,“ lød det hviskende efter Jomfru Anne.

IV.

Da Anne naaede hjem, var Fru Karine gaaet til Hvile i den store Alkoveseng, hvor Anne nu skulde sove hos Moderen; thi Lehnsmandens og hans Frues Sovekammer var draget og sat i Stand til Kongen og Prinsen.

Nu maatte Anne først gøre Rede for, om al hendes Ærinde paa Gisselfeld var godt røgtet.

Da Anne nøje var udspurgt, meddelte hun, at Christian vist drak mere end godt var. Moderen rynkede Brynene og sagde:

„Sorrig volder den Knægt mig nu som forhen. Derfor er det godt min Husbond kommer hjem, saa taler han vel Alvorsord til ham."

„Jeg har andet nyt at berette."

„Er det og af det onde?"

„Nej, min Moder, det tykkes da ikke jeg. Den unge Junker Caj Rantzau til Rantzausholm var i Besøgelse paa Gisselfeld. Han er nys hjemfaren fra fremmede Lande.

„Ja saa! — Junker Caj er hjemfaren! Og hvad tyktes Dig om ham, min Datter?"

„Mig synes, han baade er høvisk og en statelig

Ridder af Skikkelse og Anstand," svarede Anne aabent og barnligt ærligt.

„Er han lig Din Broder Christian derudi, at han skifter Bægre og drikker sig rusendes?"

„Nej, min Moder, Junker Caj er jo skøn!"

„Det har Du jo alt sagt, Barn. Jeg mener dobler og drikker han, som han?"

„Det tror jeg for vist ey. Han lastede da Christian, fordi han blev rusendes."

Fru Karine vendte sig og saa paa sin Datter. „Du bød ham da hid til Kongemødet?"

„Ja, min Moder, det gjorde jeg, des formedelst jeg nok tænkte, det var efter Eders Ønske."

„Godt, Barn! Her trænges og god og statelig Ungdom til at tage mod hans Naade. — Ak, var blot vor Søn, Frands, hjemme og nærværende, saa behøvede jeg ikke at blues for Kongen, naar jeg forestillede ham."

„Ja men Jørgen gør Eder dog ikke Skam eller Sorrig, min Moder."

„Er det ey Sorrig, naar hans Helse er saa sørgelig krank?" — —

Nu sov Anne fast og trygt efter den anstrengende Dag.

Men Fru Karine laa længe vaagen og stirrede ud i Mørket og Stilheden.

Om de stolte, store Slægter, Lykkerne og Rantzauerne blev knyttede til hinanden, saa blev der kanske nyt og godt Blod tilført Slægten? De Rantzauere var af sejg og stærk Æt! —

V.

I rastløs Travlhed er Forberedelserne til Kong Christian IV's Modtagelse foregaaet paa Vordingborg i de sidste Dage. Men nu paa Tredjedagen, hvor Ankomsten kan ventes, er ogsaa alt parat.

De Lykkers og Banneres Slægt og Venner paa disse Kanter er alt ankomne.

Festklædte Riddere, unge Jomfruer og statelige Fruer sidder tause i trykkende Stilhed og imødeser i stor Forventning det Øjeblik, da kongelig Majestæt med sin lille Søn, den udvalgte Prins Christian, vil ride ind i Borggaarden fulgt af Rigsraad Henrik Lykke, og sin Statholder og Rigsraad, Brejde Rantzau, med mange andre af Rigets gode Mænd.

Jomfru Anne er rød i Kinderne og befinder sig helt ilde i det stive Festskrud. Det unge Legeme er spændt i det lange, spidse Snørliv, der sidder som et Pandser fra Barmen til midt ned over Lænderne. Den baldyrede Silke-Brokades Kjole falder i tunge Folder over Fødderne, som omsluttes af højrøde Snabelsko. Pufærmerne er vekselvis baldyrede og smykkede med Kniplinger. Den hvide Hals træder frem gennem en firkantet Udskæring og herom falder

en flandersk Kniplingskrave, der er højtstaaende bagtil. Foran er den sammenhæftet med et juvelbesat, gyldent Spænde.

Moderen vilde, at Halsen skulde været ærbart tildækket, og omgivet af den hvide Pibekrave; men herimod havde hun protesteret. Det var Caj Rantzau, der havde faaet hende til det; han havde fortalt, „at i Frankenland var denne Mode forlængst skrinlagt, og at enhver Adelsdame, der havde Agtelse for sig selv, ikke gemte den skønne, hvide Hals, som Gud havde givet hende. Højeste Mode var at være dekolleteret.“ Og i den dybe Udskæring brystede Anne sig alt det hun kunde.

Den store Hue, som efter Sæd og Skik skulde dække hendes brune, viltre Haar, havde han ogsaa faaet hende til at forsage. Kun en ganske lille Hue, nærmest som et perlestukkent Diadem, sad hæftet over det brusende Haar. I bølgende Lokker faldt det nu frit ned over Hals og Skuldre. I en gylden Kæde hang Caj Rantzaus Gave, den lille fine Elfenbens Vifte, den hun stadig øvede sig i at bruge saa spansk som mulig.

Der hviskes og tidskes om hende. De unge Jomfruer ærgrer sig over deres egne stramme Huer og mægtige Pibekraver, mens Fruerne synes, at det næsten er uhøvisk med den blottede Hals.

Den statelige Fru Karine, Lehnsmandens Frue, traadte nu med begge sine Sønner ind i Østersalen, hvor Gæsterne var forsamlede. Junker Christian var høj og kraftig som Moderen, og som han gik der i sit statelige Ridderskrud, saa han helt mandig og

godt ud. Hans matte Øjne og leddeløse Holdning røbede dog, at han næppe ret længe vilde holde paa Anstanden.

Junker Jørgen derimod var stram og strunk. Hans blege Ansigt fremhævedes endnu mere af den sorte Fløjelsdragt med Bæverskindskanterne, og den sorte Baret med de hvide, vajende Fjer. Naar Hosten ikke bøjede hans Skikkelse og vansirede hans Ansigt, var der ædel Højhed over hans markerede Træk.

Fru Karine var ligeledes klædt i sort Fløjl. Det stramtsiddende Liv gik i en Spids langt ned over Maven. Slæbet bølgede efter hende, og Kjolen var bræmmet med guldbaldyrede Kanter. Ogsaa hun havde trodset Tidens Mode og lod skinne frem under Huen en Del af det store, glansfulde Haar, der endnu var uden graa Stænk. Skønne Kæder og Brystsmykker hang ned over Pibekraven. Løst hængende om Livet og Hofterne havde hun Slægtens herlige Smykke, det gyldne Leddebælte, hvori hang Frederik II's Billede omgivet af Perler og Diamanter, en Kongegave til hendes store, berømte Frænde, Peder Oxe.

Jens Boldmester traadte nu ind og gik hastigt hen til Fru Karine. Ogsaa han var statelig klædt. Den gamle Skrædder oppe i Byen havde faaet gjort et Underværk af hans slidte Højtidsdragt, renset og bræmmet med Ræveskind, som den var. De unge Jomfruer fulgte ham nysgerrigt og interesseret med Øjnene, saa godt det lod sig gøre, drejede de Hovederne efter ham i de stive Kraver.

Han bøjede sig dybt for Lehnsmandens Frue og

hilste paa Riddervis ved at sænke Kaarden for det øvrige fornemme Selskab. Saa gav han Fru Karine en lille Pergaments Rulle.

„Der er ridende Stafet fra Rigsraaden," sagde han. Fru Karine brød Seglet og læste. Saa hævede hun Hovedet og sagde højt, henvendt til alle i Salen:

„Min Husbond, Rigsraad Henrik Lykke, lader mig vide, at hans Naade, Kongen med Følge kan ventes om en Time. Just nu holder de Rast ved Beldringe."

VI.

Det var den 15. Maj 1610, at Kong Christian IV i Spidsen for et stort Følge, med den lille syvaarige Prins Christian paa sin højre og Rigsraad Henrik Lykke paa venstre Side, red over Borgbroen ind paa Vordingborg Slot.

Der lyder festlig Larm overalt i Borggaarden. Hundeglam og Kartovernes Brag fra Ringmuren, stejlende Heste og Vaabenklirren! —

Junker Christian og Jens Boldmester mønstrer Svendene, som alle er i Vaaben og staar opstillede i Halvkreds om den høje Stentrappe, der fører op til Forhallen mellem Øster- og Vestersalene.

Da Hornet lyder fra Borgbroen, og Signalerne gives Ringmuren rundt, iler Christian op og stiller sig bag Moderen.

Lehnsmandens Hustru, Fru Karine Banner, staar høj og statelig paa Trappens øverste Trin; bag hende Jomfru Anne og begge Sønnerne. Korte Komandoraab høres og taktfaste Trin af Svendene, som rykker sammen i tætte Geledder. Inde i Forhallen skimtes Kvindernes mangefarvede Dragter mellem Riddernes mere douce Festskrud. Nu ordner de sig, saaledes som Rangen byder.

Over den ujævne Borggaard rider Kong Christian langsomt frem med Prinsen, — der rent forsvinder paa den høje Hest, — og Rigsraaderne Henrik Lykke og Brejde Rantzau paa hver sin Side. Bag efter dem bølger det lange Tog af Ryttere, Vogne, halsende Hunde og en forvirret Masse af Svende og Bønderfolk, som har trængt sig ind bag efter Toget. Nu falder der Stilhed over Borgens faste Svende, mens Toget baner sig Vej forbi „Gaasen", Valdemarstaarnet og Jomfrutaarnet.

Da Kongen har naaet den høje Stentrappe, løfter Fru Karine sin Haand, og i samme Nu lyder et: „Hil, hil, Kong Christian" fra alt Folket i Borggaarden.

Fru Karine gaar langsomt og værdigt Trappen ned og bøjer sig dybt for Kongen: „Velkommen hid til Vordingborri, Herre Konge," siger hun højt og klart.

Kong Christian, som nu er sprunget af Hesten, fører høvisk hendes Haand til sine Læber. Han gør det hurtigt og fast for at hindre hende i, som Ceremoniellet byder, at knæle og kysse hans Haand.

„Tak, velbaarne Frue! Jeg maa for Sanden sige, I giver mig festlig Modtagelse, og jeg takker Eder for, at I vil huse mig og mit Følge i tvende Dage og give os Hvile og Vederkvægelse, inden vi farer videre over Sund, Land og salten Vove til Brandenburg."

Kongen vendte sig og saa smilende ud over det brogede Liv i Slotsgaarden, inden han ved Fru Karines Side gik op ad Trappen.

I den udskaarne Egetræs Portal stod Anne mellem Brødrene. Hun nejede dybt for Kongen.

„Dette er vor Datter, Anne, og vore Sønner, Christian og Jørgen.“ Fru Karine sagde det lavt, men Stemmen hævede sig, da hun tilføjede: „Vor yngste Søn, Frands, er ikke nærværendes, desformedelst han endnu perfektionerer sig i Videnskabers Oplærelse udi fremmede Lande.“

„Jeg ser, I haver statelig og skønt Afkom, Fru Karine.“

„Aa ja — saamænd, man maa jo ey klage,“ kom det lavmælt.

Men Kongen fortsatte, som hørte han ikke hendes Bemærkning.

„Saa ungt og skønt Blod, I haver i Eders Datter. Jeg vidste, I havde Sønner trende, men ey, at I havde en fuldvoksen Datterlil.“

„Hun er heller ikkun 16 Somre, Eders Naade.“

Kongens Øjne heftede sig varmt paa Jomfru Anne. Saa kneb han hende i Kinden, idet hun knælende bøjede sig for at kysse hans Haand. Da hun rejste sig, fangede han hendes Haand og holdt den længe omsluttet i sin.

Rigsraad Henrik Lykke sad endnu paa Hesten neden for Trappen. Han saa bleg og træt ud, som led han ilde. Sønnerne, der nu havde hilst paa Kongen, saa det og sprang til for at hjælpe ham med at stige ned. Men Anne tog den lille Prins Christian ved Haanden og førte ham i sirlig Anstand op ad Trappen og videre rundt i Hallen til Haandkys hos de forsamlede.

Fru Karine forlod nu Kongen for at hilse paa sin Husbond. Hun saa ham staa bleg dernede foran Trappen støttende sig til Sandstensmuren.

„Velkommen ogsaa I, min Husbond kære! — Hvad ser jeg? I lider nok ilde. Er I krank?“

„Det er intet, min Hustru! I bekymre Eder ey om mig. Jeg er blot mødig efter det lange Ridt.“

„Hvi har I ey aget? Der var da Karme nok med Toget?“

„Aget — aa nej, dertil kan man tidsnok naa. Saa galt var det dog ey; — mig fattes ellers intet. Det var kun de svære Smerter over Bækkenet, der tog saa haardt fat. — Det er alt over. Guds Fred og Goddag, min Karine, hav Tak for denne skønne Velkomst, den fryder ret mit Hjerte og gør Dig og os alle Ære.“ Han rakte sin Hustru Haanden, og støttet til hendes Arm gik han langsomt Trappen op.

Fru Karine førte Kongen til hans og Prinsens Kammer. Foruden Riddersalen, der laa øverst i tredje Stokværk, og de store Øster- og Vestersale i andet Stokværk, var der kun faa beboelige Rum i Kongefløjen. Derfor maatte Prinsen dele Soveværelse med sin Fader.

Luften i det lave Sengekammer bag de tykke Mure var klam. Et stort Messingbækken med Gløder stod paa Gulvet for at suge Fugtigheden til sig; de ulmende Trækul havde fyldt Kammeret med en let Os. Fru Karine tog en Haandfuld Kanelbark og tørrede Lavendelblomster og strøede paa Gløderne, straks fyldtes Rummet med en sød Duft.

Egenhændig hældte hun det varme Vand op i

Messingfadet og lagde det baldyrede Tvætteklæde til Rette foran Kongen. Og mens Fru Karine rakte ham det, der var nødvendigt til Tvætning og andet behov, smøgede Kong Christian sine høje Manchetter af, løsnede sin Krave, tog Trøjen af og vaskede sig, medens Talen gik rask imellem dem.

„Maatte Eders Naade nu befinde sig vel og tage tiltakke efter fattig Lejlighed og ringe Evne," sagde Fru Karine, mens hun stillede det nymodens, men ret uundværlige Møbel tilbage paa Plads under Sengen.

„Siger I fattig Lejlighed og ringe Evne, Fru Karine? Mig tykkes, I byder mig af Rigdoms Overflødighed og dertil af et godt Hjerte."

„Ja, i saa Henseende skal intet fattes, Eders Naade! — Men Eders Naades gamle, faste Borg er ved at synke i Grus, slig som alt maa forfalde, desformedelst Lehnets Indtægter gaar til Kronens Kasse alt tilhobe, og intet bliver tilbage til at støtte de sjunkende Mure."

„Ey hvad, Kong Volmers Mure holder nok mig og Eder ud, Fru Karine. Og Kronens Kasse trænger mere til Støtte, end de gamle Slotsmure."

„I Krig eller Fejdetider har Eders Naade ingen fast Borg her paa Vordingborri."

„Ah — bliv mig fra Livet med alle unødige Krav. Tror I ikke, jeg har haft Kamp nok at bestaa med de gæve Rigens Mænd derinde i vor Hovedstad? Skal jeg nu ogsaa plages af Begær fra Kvinderne?"

„Tilgiv, Eders Naade, jeg talte ikke for mit eget. Jeg vilde kun, Eders Naade skulde vide, at Værnet

er bristefærdigt her Syd, dersom Ufred skulde naa saa langt," bøjede Fru Karine behændigt af, da hun saa, at Vreden blussede op i Kongens Aasyn. Nu rakte hun ham en Skildpaddes Kam og holdt et lidet Haandspejl op for ham. Kongen glattede sit lange Haar og rettede paa Marelokken, mens han atter smilte fornøjet. Alt var jo saa bekvemt og fuldkomment lagt tilrette efter Tidens Krav her i dette mørke Sovekammer med de sodede Loftsbjælker.

Fru Karine skænkede Vin op i Bægeret, kredensede det og rakte det til Kongen og sagde: „Velkommen til Vordingborri, Herre Konge, og Lykke til det, som forestaar Eder og Danmarks Rige. Herren give Eder Sejr og en god Helse!"

„Tak, som byder, det var et godt Ord i en god Stund, Gud signe Eder for det." Han tømte Bægeret til Bunden.

„I Fredens Tider bygger vi Borgene op paa ny, om de styrter. I Krigens Tid haver vi andet at tænke paa."

„Kongens Værn og Fæste bør dog aldrig synke i Grus, thi er de først sjunkne, rejser de sig ey mere det haver vi dog før fornummet."

„I faar bie, Fru Karine, til Tid og Raad kommer."

„Ak, Eders Naade, Stunden kan saa fort løbe ud. Mig ængstes for min Husbond. Han er krank, ser jeg, og hans Aasyn huer mig ey ret. Snart kan jeg vorde Enke."

„Og saa faar I nok lade Lehnet fare!"

„Jeg har da Sønner, Eders Naade. Vor kære, yngste Søn, Frands, der nu ret snart vender hjem

fra Frankenland, er saa statelig en Junker og dertil godt oplært, klog og besindig."

„Eders Hjertebarn, forstaar jeg ret. Og ham vil I gerne have, at Lehnet skal gaa over til?"

„Ja, maatte Eders Naade i saa Fald finde ham skikket dertil?"

„Vi faar se, hvad han duer til i Felten. Fra nu af faar vi Brug for alle de unge Kræfter. Junker Frands skal, ved min Ære, tjene sine Sporer først. — Men I, Fru Karine, ser mig ud til at kunne styre Lehnet saa godt som nogen Mand. Var jeg blot saa tryg for alle mine kongelige Lehnsmænd, som jeg er for Eder, da havde Kronens Kasse ingen Nød."

„Jeg takker Eder, naadige Herre Konge. Nu tør jeg sove tryggere herefter."

„Hvi haver I ey sovet trygt forhen?"

„Jeg var jo vidende om, at min Husbond, Henrik Lykke, med de andre Rigsraader af den gamle Stab, stod Kongen imod derudi, at Krigen med Sverrig blev erklæret."

„Men nu haver de givet sig alle tilhobe. Og det skal siges til Henrik Lykkes Ære, han var den første, som firede af og gav efter, og derfor er jeg ham Tak skyldig."

„Min Husbond og jeg har det jo slig tilsammens, at vi gerne tager mod et godt Raad hos hinanden."

„Kanske jeg ogsaa kan sige Eder Tak, Fru Karine?"

„I kan og det, min Konge," svarede Lehnsmandsfruen og løftede stolt Hovedet.

„Jeg nærer da gerne det Haab, at min Husbond nu er faret hjem med Fred?"

„Ja tilvisse, — og med min kongelige Naade.“

„Da være Herren priset for denne gode Fortrøstning. Saa lever min Husbond kanske endnu længe.“

„Ja, har min Naade noget paa sig, da lever han længe efter denne Stund.“

Der gled et Smil hen over Fru Karines kloge Ansigt, da hun dybt nejende bøjede sig, kyssede Kongens Haand og trak sig tilbage for at ile til sin Husbond, saa de begge kunde føre Kongen til Højsædet ved Nadverbordet.

VII.

I Vestersalen var Festbordet dækket til Kongen og de fornemste Gæster, i Østersalen til Ungdommen og de ringere af Rang.

Vokslys brændte i Stagerne paa Kongens Bord, Spædelys i Lampetterne paa Væggene og i de gamle Malmkroner under de sorte Egetræs Loftsbjælker. Hver halve Time kom Svendene ind og „snød" Lysene.

Øllet skummede i Krusene, og Vinen perlede i Sølvkanderne. I høje Pyramider var Smørret sat kunstfærdigt op og fint Brød og Bagværk var lagt paa Skaale. Vildsvinebrad og Skinker blev skaaret ud af Køgemestrene og baaret om af Skafferne. Kogte og røgede Svinehoveder stod som Skueretter med Gulerod i Munden, og paa Vildtbraden var Hjortegevirerne sat op, og paa disse heftet smaa flettede Kurve, fyldte med syltede Frugter — et Kunstværk af Opstilling, som vandt Kongens Bifald.

Dernæst kom Peder Oxes berømte Karper fra Dammene paa Gisselfeld. De var kogte hele, laa paa Tinfade, og svømmede i Smør. — Saa bares

Saltmad og røgede Sager om, alt kunstfærdigt og smukt anrettet. Dernæst Fuglevildt og Dyrestege.

Stemningen var efterhaanden blevet høj, alt efterhaanden som Bægrene skiftedes. Øllet var gammelt og stærkt, og Vinen god.

Da man naaede til Kagerne, de smaa og store Tærter og de sukrede Frugter, var Talen saa højrøstet, at man næppe hørte Ørenlyd.

Nu skulde de unge Jomfruer og Junkere, som efter Datidens Skik deltog i Opvartningen, til at have noget at spise. De fik lidt hist og lidt her, var Pladsen kneben, tog man hinanden paa Skødet under Spøg og Latter. Lidt Kniben her og der paa de bløde Legemsdele tog man kun som elskværdig Skæmt.

Rigsraad Henrik Lykke havde været taus under Maaltidet. Kun naar Kongen henvendte Ordet direkte til ham, svarede han stille og dæmpet paa Tiltalen. Nu, da Maaltidet var paa Held, slog han højtidelig tre Slag med den flade Klinge i Bordet, og da der var bleven Taushed rundt om, rejste han sig højsommelig, bøjede sig for Kongen og sagde:

„Eders Naade, kongelig Majestæt til Ære og Pris, vil vi højvelbaarne og velbaarne Riddere, Fruer og Junkere, tømme vore Bægre paa Eders Naades Velgaaende og gode Helse, og dertil føje Ønsket, at Sejren maa blive ærefuld for Konge og Land, naar Krigen udi Sverige lykkeligen er fuldbragt."

„Hil, hil vor høje Konge," lød det taktfast ned gennem Salen.

Nu rejste alle sig fra Bordet, og mens Maden blev baaret bort, fordelte Gæsterne sig rundt om,

hvor Plads var at finde i Fruerstuen og Herrestuen. I Riddersalen øverst oppe holdt Ungdommen til, thi der skulde Dansen og Legen ret snart til at begynde.

Kongen blussede af Vin og Oprømthed og lod sin Naades Sol skinne snart over den ene og snart over den anden.

Mange artige Historier vidste han at berette fra alle de Besværelser og Klagemaal, der tilstilledes ham.

Snart sad han igen bænket ved Bægrene sammen med Hans Lindenov fra Dragsholm, Statholder Brejde Rantzau, Otto Sparre og Jørgen Kruse, der var Riddersmænd, som ikke spyttede i Kruset, og da unge Otto Sparre var kendt for sit Vid og sin rappe Tunge, sparedes der ikke paa Skæmt, der just ej var for høviske Øren. Kongen lo, saa Taarerne trillede, og gav sit Besyv med i Laget. Navnlig morede hans Beretning om de letfærdige Kvindfolk i Helsingør meget.

„Jeg maatte min Tro selveste dømme udi hele ti Sager," sagde Kongen. „Og af disse ti „Jomfruer" — uden Jomfrudom, — vare nogle helt lystelige og skønne at se til. Gud straffe mig min Synd, jeg kunde intet dømme dem til at forsænkes udi Sundet, som som de vist ærligen havde fortjent. De to skønneste lod jeg piske helt lempelig paa Bagen, jeg saa det selv dedulgt gennem Gluggen. Det var nu ogsaa Lemmer som kunde friste en ærlig Mand. Slagene voldte dem intet mere Pine, end at de lo deraf. Men saa slog jeg paa Døren og befalede, at de sidste ti Slag skulde svide, og da blev der Hyl og Jammer,

saa Hjertet helt rørtes, mestendels, da jeg saa de blodrøde Strigler paa de hvide, fagre Lænder, — og da raabte jeg Stop, inden Slagene var fuldtallige. — De fem fik Ørene skaaret af og slap for Gabestokken, men de tre sidste fik baade Ørene af og et Brændemærke udi Panden, dertil trende Dage i Gabestokken, saa skamløse som de var."

„De var vel ey af de skønneste, siden de fik den Dom," faldt Otto Kruse ind.

„Nej, de var min Tro ikke dragende. Runkne og rynkede som overgemte Vinteræbler."

„Hil, hil Kongen som naadig Dommer," raabte de unge Junkere, der stod i Kreds udenom.

„Ak ja, kunde blot de gode Folk i vort Rige minesere lidt med unødig Kæremaal, saa spildtes ey saa megen af min Tid. — Som nu forgangen, da jeg fik det Klagemaal fra Borgermesteren udi Korsør. Han besværede sig over Præsten, Mester Hans, der ved Ligbegængelserne tog Rangen fra ham.

Men ham gav jeg egenhændig Svar paa Tiltale. Jeg skrev saalunde: Det er underligt, Du skriver, Du ikke ved, hvor Du skal gaa. Jeg siger, Du skal gaa med Dine Fødder paa Jorden og ikke paa Mester Hanses Hoved, og Du skal vide, at der er Forskel paa en Mester for og en Mester bag, ligervis som paa en Tønde Sild og en Sild Tønde."

Atter bragede Latteren, mens de daskede sig paa Laarene og satte Krusene haardt i Bordet.

Men nu kom de unge Jomfruer for at faa Junkerne op i Riddersalen, hvor Dansen og Legen gik.

„Nu faar I komme," sagde Anne utaalmodigt,

der hun saa, at de unge Junkere nødig løsrev sig fra Kongens Nærhed.

„Sig frem, hvad er det I vil, skøn Anne?“ Det var Kongen, der spurgte.

„Eders Naade, jeg vil kun have Eder alle op i Riddersalen til Leg og Lystighed.“

„Naar saa fager Jomfru byder, saa lyder vi alle. — Gaa nu op og tag Jer Jomfruer til Sarabanden, I Herrer Riddere og Junkere. — Jeg faar kanske træde Dansen med Eder, skøn Anne?“

„Saa stor en Ære, Eders Naade,“ hun bøjede sig dybt og rødmede helt op i Haarrødderne, der hun tøvende lagde sin Haand i hans, dog følte hun Behag ved den mandige Styrke, hvormed han omsluttede hendes.

Junkerne stormede op ad Trappen for at vælge sig Jomfruer til Dansen. Da Kongen og Anne naaede ud, var der et Øjeblik ganske tomt om dem.

Kongens Arm gled da rundt om hendes Liv, og villieløs lod hun sig for et Øjeblik knuge ind til ham. Saa slap han sit Tag og stillede sig foran hende med Fødderne plantede vidt fra hinanden. Hans Øjne stirrede graadigt ind i hendes.

„Saa skøn og dragende Du er, Anne!“

Kongens hede Aande med den stærke Vindunst gød sig i stønnende Pust over hende. Hun drejede Hovedet for ey at møde hans Blik. Saa tog han begge hendes Hænder og vilde drage hende nærmere. Hun vred dem ud af hans og saa paa ham med værdig Ro og Besindelse.

„Der ventes nu paa Eders Naade til Dansen.“

„Bah — lad dem vente. Hver Buk har vel fundet sit Lam, saa vi savnes ikke.“

„Eders Naade — kom nu!“ Hun saa bønligt paa ham.

Kongen rettede sig og gav hende sin højre Haand. Nu var der ogsaa værdig Ro over ham. Saa naaede de op ad Trappen, og idet Kongen viste sig i Døren, faldt Musikken ind og alle de opstillede Par bøjede sig, til Kongen og Anna havde indtaget deres Pladser, — og Dansen begyndte.

Herligt var det nu alligevel at føres af en Konges Haand og være det Midtpunkt, hvorhen alles Øjne rettede sig. Naadens Sol og Højhedsglansen beruste nu for første Gang Jomfru Anne.

Da Dansen var endt, kyssede Kongen ærbødigst hendes Haand og førte hende til Sæde.

„Du træder jo Dansen, saa det ret er en Lyst,“ sagde han.

„Min Frænke, Fru Clara Sparre paa Rantzausholm, lod ogsaa kalde en grumme ferme Dansemester, hos hvem vi trende Gange om Ugen fik Danseeksercitier med andre unge Adelspersoner. Vi lærte baade Pas og Reverenser og statelig Holdning efter de nyeste spanske Façons. Jeg kan ogsaa træde Menuetten og Pavonen, Eders Naade,“ sagde Anne i barnlig Meddelsomhed over Kongens Ros.

„Ih — da! saa kan Du mere end Kongen selv.“ Han saa fra Siden hen paa hende med dette listige Blik, som kunde gøre det af med den bedste. — Anne slog rødmende Øjnene ned, thi hun hørte Latter om sig.

Den lille Prins Christian, som med sin Hovmesterinde havde staaet og set paa Dansen, kom med sirlige Barneskridt hen til Anne, lagde sin lille, bløde Haand i hendes og sagde, at nu vilde han være med i Dansen og Legen.

Hun rejste sig og tog ham ved Haanden. Saa fik hun en Danseleg i Stand, hvortil alle de unge sang. Det morede Prinsen saa meget, at han paa Barnevis vilde blive ved med Legen, uagtet han var saa søvnig, at han næppe kunde se ud af Øjnene. Da Hovmesterinden vilde drage Prinsen med sig til Sovekammeret, gemte han sig bag Anne og protesterede paa det kraftigste mod at gaa med hende.

„Jeg vil blive hos Dig," sagde han og saa bønligt op paa hende.

„Jeg tror for Sanden, Du alt forstaar at vrage og vælge," sagde Kongen smilende. — „Men her er ingen Pardon, min Søn, Du faar nu gaa til Sengekammeret og søge Hvile og ikke kere Dig om Fest og Dans mere i Kvæld. Du ved vel, hvad Kong Volmer sagde: „I Morgen kommer atter en Dag." Lad os mindes de Ord her paa hans gamle Borg; ungt Blod trænger megen Søvn."

Prinsen saa op paa Faderen. Af det Blik, han mødte, forstod han, det nu var Alvor. Han hviskede blot trodsigt til Anne, efter at han havde kysset Kongens Haand til Godnat: „Naar jeg kommer til Mormor og Morfar i Brandenburg, saa faar jeg blive oppe den hele Nat, om det lyster mig." —

Anne trak han med sig. „Du skal gaa med mig

til Sengekammeret! — Vil Du ikke nok?“ kom det indsmigrende.

„Jo — vist vil jeg det. Tøv blot lidt, Prins Christian.“ Det var Caj Rantzau, som nærmede sig og bød hende op til Dans. Hun lagde sin Haand i hans og gik med ham ind i Kredsen.

„I er ikke let at faa i Tale i Kvæld“, hviskede han.

„Jeg ved ey af, at I har søgt mig!“

„Kongen vogter Eder jo, — og nu har den Pog til Prins Christian og lagt Beslag paa Eder i lange Stunder. Jeg maatte tage alt mit Mod fangen for at turde byde Eder op til denne Dans.“

„Jeg tænkte mig ey, I var saa vankelmodig en Ridder! Lystede Eder en Dans, troede jeg, I var Mand for at tage den.“

„Mig lystede baade Dans og en Jomfru saa fager og fin at træde den med.“

„Her er da mange fagre og statelige Jomfruer paa Vordingborri i Kvæld.“

„Ingen saa fin og skøn, som I, Jomfru Anne,“ hviskede han henreven, mens han knugede hendes Haand og saa ind i de skønne, gaadefulde Øjne.

Da Dansen var endt og Junker Caj førte Anne til Sæde, kom Prinsen styrtende hen til hende.

„Du gav mig et Løfte, og nu faar Du ikke svige det,“ sagde han og trak utaalmodig i hendes Haand.

„Tør hænde, Du bliver mig en lille, farlig Riddersmand, naar Du alt fordrer, jeg skal følge Dig til Sengekammeret.“

Barnet saa paa hende med store, undrende Øjne. „Jeg er ikke farlig, Jomfru Anne. Se, min

Dolk her ved Bæltet, den er ey skarpsleben. Men det bliver den, naar jeg kommer ned til Mormor og Morfar, derfor vogt Jer, naar vi ses igen." Han drog den ud af Skeden og viste hende den i barnlig Uskyld.

„Nej, Prins Christian, I er en liden god Kongesøn, som intet ondt vil." Hun bøjede sig ned, strøg det mørke Haar fra Panden og klappede den bløde Barnekind.

„Kom, saa vil jeg holde mit Ord og følge Eder."

Han lagde sin Haand trygt i hendes og gik føjelig med hende Trappen ned til Sengekammeret, hvor han nu skulde sove i Udtræksskuffen i sin høje Faders store Himmelseng. Hovmesterinden afskedigede han kort, og da hun hellere end gerne vilde være nærværende i Riddersalen ved Dansen, trak hun sig hurtigt tilbage og lod Anna sidde ved Prinsens Leje, til det behagede ham at falde i Søvn.

Varmt og godt laa Prinsen i Fru Karines mange Dyner i den store Udtræksskuffe, hvor efterhaanden alle Henrik Lykkes Børn havde haft deres Leje, mens de var smaa. Det brogede Silketæppe stoppede Anna godt ned om ham, hørte i Andagt paa, at han ramsende læste sine Bønner, hvori han bad til Gudfader for Konge, Dronning, Land og Folk, som hans høje Moder havde lært ham. Han drog et dybt Suk, da det var overstaaet, gabede og spurgte saa straks efter om, hvor Troldfolket boede paa disse Kanter? For nu vilde han høre lystelige Historier, og Anne skulde fluks fortælle.

Og hun fortalte om Trolde og skønne, forbyttede

Prinsesser, om Elverpigerne og Nissefolket, som boede i Højene. Alt imens laa Drengen med store, aabne Øjne og lyttede spændt efter. Søvn var der nu ikke Tale om, og det var ikke Meningen, thi Anne vilde gerne tilbage til Dansen og Lystigheden i Riddersalen. Men hver Gang hun vilde gaa, holdt han hende fast ved Haanden og sagde: „Saa skønt, Du beretter, Du skal fortælle mere."

Saa sang hun Visen for ham om „Kong Edelfred og skøn Hilde", der var 27 Vers, og da det tyvende var naaet, slumrede Prinsen.

Tiden led, og Anne var selv ved at slumre ind paa Skamlen, der hun sad ved Sengens Hovedende, da Døren pludselig gik op og højrøstede Stemmer udenfor bød „Godnat og Guds Fred". Det var Kongen, som fulgt af Kertesvendene, nu var ved at gaa til Ro. Han standsede paa Tærsklen og saa Jomfru Anne sidde ved Prinsens Leje. Hurtigt vendte han sig om mod dem, der fulgte ham, bød Godnat og sagde til Svendene, at han havde Lys nok herinde. Døren smældede han i for Næsen af dem og skød Slaaen for.

Anne fo'r op i stor Angst.

„Nu sover Prinsen, — og I lade mig gaa, Herre Konge. Jeg har blot røgtet mit Ærende og siddet hos Prinsen, som jeg lovede ham."

„Skulde det ikke vorde større Forlyst, at faa Søvnen til at falde lindt og blødt over Din Konge?"

„Dertil er jeg for ringe, Eders Naade! Men vil I, saa henter jeg Kongen en Svaledrik hos min kære Fru Moder. Den er god at slumre paa."

„Ja — skøn Anne, giv mig en Svaledrik. Dog først faar Du komme hid og løsne mig min Krave."

Kongen satte sig tilrette paa Stolen foran hende.

„Herre, Konge — I vredes ikke. — Tilgiv, min Haand skælver. Eders Naade gør mig ræd!" Hun løsnede Kraven, men tabte det store, gyldne Spænde, der hæftede som Laas foran paa Trøjen.

Kongen drog hende varligt ned paa sit Knæ. „Vredes — paa Dig! Nej, skøn Anne, dertil er Dine Hænder for bløde og Dine Øjnes Ild for dragendes." — Hans Mund kom nærmere hendes Øre. — „Nu tøve Du her og være Din Konge god. Udi Jomfruarm slumrer han altid trygt."

„Aa nej, — I faar lukke op den stængte Dør og lade mig fare? — Vil I det ikke nok, Kong Christian? Jeg er dog fast at lignes ved et Barn, som ikke kan være Eder til Villie." Hun bøjede sig ned, gled fra hans Favn og laa næsten paa Knæ for ham, mens hun famlende greb om hans Haand, den hun kyssede i Angst og Hjerteve.

„Du kan ey være helt Barn, med saa trinde Lænder og saa høj en Barm." Kongens Hænder fo'r ublu hen over hende, mens han søgte at løfte hendes Ansigt imod sig. „Rejs Dig, Anne, jeg vil Dig jo intet ondt."

Det gyldne Spænde med de hvide Perler laa og blinkede paa Gulvet. „Herre Konge, tag Vare paa Klenodiet, Eders Naade er ved at træde paa det."

„Hvad bryder jeg mig om Guld og Klenodier, naar en levende Ædelsten glimter imod mig! —

Her, tag det, — se, hvor det pryder Dit unge Bryst."

„Aa nej — nej — jeg vil ikke have Eders Naades Guld!"

„Dig lyster kanske heller en Armring? Kom her, Du liden forskræmte Due og ryst ey saa, som var jeg en Rovfalk."

Da smilte Anne gennem Taarer. „En kongelig Ørn er I, høje Herre, derfor lade Eders Naade den liden Due flagre ud, for at den kan naa ind i Dueslaget til de andre."

„Kunde den liden Due ey kurre lidt udi kælen Elskov, før den flyver ud? — Se her, Du Smaa, hvad jeg gemmer i Skrinet af herlige Klenodier. De er bestemte til Gaver for fyrstelige Fruentimmere, naar jeg kommer til Brandenburg og Mecklenburg. Den liden Due kan nu udvælge, hvad hende lyster." Han tog Nøglen, som hang ved hans Halskæde, og satte den i Laasen. Da Laaget sprang op, spillede Lyset i skønne, ædle Stene fra de gyldne, kostelige Smykker.

Anne kiggede nysgerrig ned i Skrinet, og et Øjeblik var det, som al Verdens Herlighed viste sig for hende. Hun smilte og rakte Haanden frem, som vilde hun tage og veje de sjældne Smykkers Tyngde. Foran hende stod Kongen parat til at gribe Byttet. Men da steg frem i hendes Tanke Billedet af den unge, fagre Ridder, som hun sidst havde danset med deroppe i Riddersalen, og hun tænkte paa, hvor hans varme Beundring og Betagethed havde frydet hende. Hurtigt trak hun Haanden til sig og gik nogle Skridt bort.

Kongen bøjede sig over Skrinet og tog en tung Armring op. „Se her, skøn Anne, dette er vel en kongelig Gave, som I ey skal blues over.“ Han gik hen og tog hendes Haand. „Kun højbaarne Kvinder tør bære saa fagert et Smykke.“ Han strøg Ringen op over hendes Arm og løftede den, saa de røde Rubiner og skønne Perler blinkede i Lyset fra Stagerne.

Anne saa paa sin Arm. — Ja vist — skøn var Armringen. — Men Prisen — Prisen? — Nej aldrig i Evighed! — Ættens stolte Blod steg op, og idet hun rettede sig, sagde hun: „Rigsraad Henrik Lykkes Datter har set Guld og Klenodier før i Dag, Eders Naade.“ Ringen strøg hun af og lod den falde tilbage i Skrinet, og for ikke at fristes over Evne, slog hun Laaget haardt i.

Udenfor Døren lød hastige Skridt, og Lyden af højrøstede Stemmer trængte ind.

„Tys, min Moder leder efter mig. Eders Naade vil vel ey, jeg raaber højt, om hvor hun kan finde sin Datter?“

„Bah — Du har jo selv søgt til mit Sengekammer!“

„Jeg fulgte Prinsen for at faa ham til at sove, Eders Naade.“

„Og jeg — jeg beder jo ey om andet heller.“ —

„Ak, turde jeg stole paa, at Kongen ey bad om mere, da blev jeg her gerne.“

Kong Christian stod en Stund og stirrede tankefuld frem for sig. Saa hævede han Hovedet og saa med et Herskerblik paa hende.

„En Konge beder ey — han tager!“

„Herre Konge, der er da Kvinder nok foruden den liden Due udi Dannemarks Rige.“

„Ja, Kvinder tør hænde, — men ey Jomfruer!“ Lidt efter kom det stille: „Elskov er saa svar en Brynde. Kanske Du selv en Gang vil sande det, Du liden dumme Due.“ Kong Christian med den klare Aand og stærke Villie bøjede sig her for en Kvinde — en Kvinde, der var for Barn at regne. — Langsomt gik han hen til Døren, og drog Slaaen fra, slog ud med Haanden og hilste kort, mens Anne med en dyb Bøjning og et lavmælt „God Kvæld og Guds Fred“, skyndte sig ud.

I Farten havde hun nær løbet Jens Boldmester over Ende. Han stod og spøgte med nogle Junkere om Væddemaalene i Morgen ved Boldspillene og Dystløbene.

Han blev taus, da han saa Jomfru Anne komme ud fra Kongens Sengekammer.

„Hvor har I været?“ hviskede han.

„Kortet Tiden for Prinsen, til han sov.“

„Kanske og kortet Tiden for hans Naade?“

„Kan hænde det. Allenfals kommer det intet Jer ved.“ Nu var hun blevet kry igen, da Faren vel var over.

En Konge — en Prins, en fager, ung Ridders-mand — og saa tilmed paa Købet Mester Jens, — alle bejlede de til hendes Gunst. Hvor herligt det dog var at være skøn og fuldvoksen Jomfru og ikke at høre til de dummeste! — Ja — kongelig Majestæt havde nok sagt: „Liden dumme Due“ til hende; men

hun tænkte ikke, han ret mente det, for saa helt dum havde hun vist ikke været overfor ham.

Da hun denne Aften lagde sig i den store Alkoveseng i Forældrenes Sengekammer, glemte hun Aftenbønnen.

En Stund efter kom Henrik Lykke og Fru Karine for at søge Hvile i den anden store Alkove, men da slumrede Anne alt med Smil paa Læberne og Blodets friske Rødme over Kinderne. Sundt og trygt sov hun her, hvor ingen Fare lurede, drømmende om den herlige Dag i Morgen med Skæmt og Fest.

Fru Karine løste sin Hue og flettede sit store Haar, mens hendes Husbond kun med Møje løsnede Spænder og Bælte.

„Saa fager en Datter vi har," sagde hun og pegede paa Anne.

„Ja — og saa fager en Husfrue og jeg har." Han strøg varsomt med sin Haand over Fru Karines Kind, som en syg Mand, der kender sin Svaghed og ved et nænsomt Kærtegn vil vise sin Erkendtlighed. „Ey mere faar Du nok fyrig Ægteherre i mig, min Hustru kære."

„Skønne Minder er og godt. Ved Gud Faders og Christi Hjælp bliver Du nok karsk igen, naar Ro og Fred herefter falder over Vordingborri."

„Ak min Hustru, hvor skal Freden hentes, naar Fædrelandet lægges øde for Kongeære og Forfængeligheds Skyld. Det svider i mit Hjerte, naar jeg tænker paa, hvad ondt der skal lides, og hvor meget der skal ofres, før Krigen gør Ret og Skel. Og selv

om Sejren hentes, da kan ogsaa den være dyrekøbt, allenstund der ikke regnes med Liv og Blod i Ufredens Tider. Men Kongen vil det jo, — og nu hjælpe ham hvo som kan; thi Dannemarks Rige formaar kun lidet at yde af vaabenføre Mænd og i rede Penge."

„Derfor er det vel, Kongen nu drager til sin Sværfar, Hertugen af Brandenburg, og til sine Svogre for at laane Mønt til Krigskassen og hverve Tropper?"

„Ja, det er saa, Karine. Men alt skal da betales tilbage. Nej — nej, jeg ser ingen Bund i dette Uføre. Jeg ved kun, at Kongen fik sin Villie."

„Og Du hans Naade, min Husbond."

„Den er dyrekøbt, Karine."

„Aa, sig ikke det. Det kan da dages i Danmarks Rige igen."

„Ja, saa tale de Ræve for de Gæs. Det samme sagde Kongen og Eske Brok hin Dag, Rigsraadet gav sig. — Jeg vil nu ikke sørge eller gøre mig slige Bekymringer; thi ikke oplever jeg hverken Sejr eller Nederlag, det føler jeg grant."

„I er nok ey af Hjertet Kongens Mand, min Husbond?"

„Jo vist er jeg Kongens Mand; men derfor kan jeg vel skelne ondt fra godt. Og saa er jeg saa rædde-fuld mødig nu, mit Livsværk er endt. Jeg ved kun, at jeg har tjent min Konge tro og ærligt."

„Nu skal vi sove. Naar Kongen er faret herfra, da skal jeg kun være Hustru og Plejerske for Dig, min Husbond." —

VIII.

Atter lød festlig Larm over Vordingborg.

Anden Dagen skulde der være Ridderspil og Dystløb bag Borgen og Boldspil nede i Boldhuset.

Klokken otte var alle paa Benene, og det første solide Maaltid blev indtaget tidligt, for allerede Klokken 9 tog Ridderspillene deres Begyndelse. En stor, aflang Plads var tidlig om Morgenen blevet indhegnet med Pæle og Snore. Omegnens Folk, og det gemene Plebs, havde faaet Lov til at fylde den ene Halvdel af Pladsen udenom. Paa en lille Platform oppe ved Ringmuren, hvortil førte en Trappe, tog Kongen og de fornemste Adelsmænd Plads. Neden for denne Tribune og rundt omkring paa Ringmuren saas Hoved ved Hoved, her stod Fruerne og Jomfruerne og saa paa Stadsen.

Nu var Jens Boldmesters store Øjeblik kommet, thi ham var det, som ledede og ordnede det hele, og mangen drøj Ed undslap ham, inden alt var i Orden. De store Træfigurer, som hørte til Ridderspillene, var sat op, det var Mændene med Jærnkloen, to store Kæmpeskikkelser i Jærnrustninger, som stod med 20 Alens Mellemrum overfor hinanden med

løftet højre Arm og et tungt Sværd i Haanden. For at vinde Spillet gjaldt det om, under skrapt Ridt at slaa Sværdet ud af Jærnkloen paa Kæmpen. I modsat Tilfælde faldt Armen med Sværdet tungt ned paa Rytteren. Ramte Slaget Rytteren, faldt han i Reglen af Hesten, ramtes Hesten af det haarde Slag, blev den saa sky og vild, at den brød ud af Rækken, og Spillet var tabt.

Nu lød Signalet fra Herolderne, der to og to, otte i Tallet, red rundt og blæste i de skrattende Instrumenter. Derefter kom hele den statelige Skare af unge Riddersmænd i brogede Dragter, med Sværd i Haanden paa de skrammererede Heste. Fod for Fod dansede de ædle Dyr frem, fnysende over at blive holdt stramt i Tøjlerne.

Foran Tribunen gjordes der Front mod Kongen, og Vaabnene blev ærbødigt sænkede. Paa et Tegn fra Kongen tog Spillet sin Begyndelse. I Hold paa tolv ad Gangen fór de Banen rundt for at sætte Hestene i det Tempo, de vilde have dem; saa fordelte de sig og indtog enkeltvis deres Pladser.

Caj Rantzau og Christian Lykke var i første Hold. Jens Boldmester var Forridder. Da Kongen løftede sin Haand, faldt Hornene skrattende i, og Mester Jens susede afsted og slog med en elegant Bevægelse Sværdet af Haanden paa begge Kæmperne. Hans Ære som Læremester var fuldtud reddet, og rundt omkring lød Bifald. Selv Kongen nikkede naadigt til ham og slog ud med Haanden. Han red nu midt ind i Kredsen, lod sin Hest gøre nogle

flotte Voltiger og holdt dernæst urokkelig stille med venstre Arm fast plantet i Siden.

I samme Nu som Sværdet faldt fra Jernkloen, blev det ved en sindrig Mekanisme hurtig sat paa Plads igen.

Atter lød Signalet og alle 12 Ryttere susede afsted. Junker Caj klarede stolt begge Sværdene, Christian Lykke kun det ene, da Slaget ramte Hesten over Lænderne, satte den over Hegnet ind mellem Mængden, hvor der blev ubeskribelig Forvirring. Flere af de andre unge Junkere gik det ligedan. Raab, Skrig og Spektakkel lød, hvor de skræmte Heste brød ind. En Del brudte Arme og Ben samt andre Skrammer var Resultatet. Men uden dette var der heller ingen Spænding.

Dernæst kom Ringspillet, hvor Behændigheden skulde vises. Her gjaldt det om at fæste Ringen paa Spydet, idet der redes forbi. Glippede det, lød en skraldende Latter. Hold paa Hold red frem, til alle havde vist sig. Haanlatter og Bifaldssalver afløste hinanden.

Sejrherrerne blev lønnede med en broget Silkesløjfe, overrakt og paahæftet af de unge Jomfruer, som efter Tur traadte frem til Rytteren, der gjorde Holdt foran Trappen. Anne nød den Ære som Lehnsmandens Datter at modtage den første Sløjfe af Kongens Haand. Dybt rødmende nejede hun for ham og modtog Sløjfen med de lange, brogede Baand.

Junker Caj kyssede artigt hendes Haand, idet hun rakte ham Hatten tilbage.

„Fra nu af vil jeg kun bære Eders Farver,“

hviskede han. „Grønt og hvidt er Haab og Uskyld! Giv mig det første og bevar det sidste?“ — Hun løftede Hovedet og saa paa ham, nikkede alvorligt, men svarede ikke. — Da hun gik op ad Trappen og atter indtog sin Plads bag Kongens Stol, tænkte hun, at Uskyld var saare vanskelig at holde paa, allenstund den ret ofte blev fristet.

Samtidig med Junker Caj var ogsaa Jens Boldmester redet frem, som den hvem den første Pris tilkom. Men for den fuldblods adelige Junker bød Sømmeligheden ham at vige. Nu lod han haant om den, thi han vidste, han havde gjort sine Sager godt. Henrik Lykke, som sad deroppe ved Kongens Side, gjorde Tegn til ham, at han skulde trække sig tilbage. Han parerede Ordre, men Vreden over denne Krænkelse lyste ud af hans mørke Øjne, og blidere blev de ikke, da de mødte Jomfru Annes, thi han syntes, hun burde have taget to Sløjfer og hæftet den anden paa hans Hat, saa havde Sol og Vind været delt retfærdigt. — Som altid følte han, at Bastarden kun taaltes, fra nu af tænkte han kun paa Hævn, og gaves der Lejlighed, saa tog han den.

Den lod ikke længe vente paa sig, thi Kongen ønskede at se en Kappestrid i Fægtekunst. Rimeligvis for at faa Lejlighed til at slaa nogle af de flinkeste til Riddere og komplettere sin Hofstat med nye Hofjunkere til at være om ham i Felten.

En Estrade blev lagt til Rette midt i Kredsen og for at udfylde Tiden, mens Junkerne klædte sig om til Vaabenlegene, traadte 6 Svende frem til Brydekamp efter gammel nordisk Skik. De var nøgne til

Bæltestedet og spændte i solide Remme fra Fodsaal til Livet. Som smidige Katte fór de løs paa hinanden, greb om Læderremmene, svingede hinanden rundt, naar de fik Tag, og kladskede af et godt Hjerte hinanden ned i Gulvet, saa det knagede i Lemmerne. Dette morede Kongen saaledes, at han stadig opmuntrede dem ved Tilraab, og da endelig Kampen sluttede, blev Sejrherrerne kaldte frem og modtog hver nogle Rosenobler af Kongens Haand.

Atter traadte 12 Junkere frem. To og to kæmpede sammen med stumpe Klinger. Her udmærkede navnlig de unge Bilde-Sønner, Lindenov'erne og Caj Rantzau sig.

Jens Boldmester brændte af Iver for at komme til, men stadig blev der ingen Lejlighed for ham til at trænge sig frem. Saa hviskede han til Junker Christian, om han ikke vilde underdanigst forhøre hos Kongen, om han maatte udæske til Kamp i Laget for dem, der vilde krydse en Klinge med ham.

Kongen nikkede, og Mester Jens traadte frem, hilste, sænkede sin Kaarde for Kongen og udfordrede dernæst med høj Røst hver og én af de unge Adelsmænd til Tvekamp efter spansk Mønster.

Der var længe Stilhed, thi alle bar de Respekt for Mester Jens's Klinge.

„Hvad? er der ingen, som vover en Dyst," raabte Kongen. Straks meldte der sig tre. Det var den unge Ulrik Gedde til Skovgaard, Caj Rantzau og Christian Lykke.

Den lille Prins Christian havde længe staaet og stampet utaalmodigt deroppe, ivrig efter ogsaa at

være med. Nu listede han hen til Anne, stak sin Haand ind i hendes og spurgte, hvorfor han ikke ogsaa maatte være med i Vaabenlegen?

„Bed Eders høje Fader, hans Naade Kongen, om Lov," hviskede hun tilbage.

„Ak nej, — han vil le mig ud," sagde han sørgmodig.

Jens Boldmester fægtede nu efter alle Kunstens Regler med Ulrik Gedde, som snart maatte give sig og strække Kaarde. Dernæst kom Turen til Junker Christian, der førte en smuk Klinge som Mester Jens's Elev, og som senere selv havde faaet Undervisning i Spanien. Her lod Jens Chancerne være lige, behændigt lod han det have Udseende af, at de var hinanden jævnbyrdige. Da de havde kæmpet en Stund, sænkede de Kaarderne for hinanden og gav Haandslag. Denne ærefulde Kamp bødede lidt paa det halve Nederlag ved Dystløbet, og Fru Karine nikkede helt naadigt til ham.

Den tredje og sidste var Caj Rantzau.

Ligegyldig og med korslagte Arme havde han staaet og set til. Nu traadte han frem, hilste elegant paa fransk Maner, først til Kongen, saa med løftet Kaarde paa sin Modstander.

Her skulde to fuldt jævnbyrdige kæmpe, og begge nærede de et dulgt Had til hinanden. Junker Caj rent instinktmæssig, Jens Boldmester fuldt bevidst, eftersom det var Skinsyge, der laa lurende bag.

Som efter fælles Indskydelse tog de Knappen af Kaardespidserne, hidtil var der kun kæmpet for Æren ved Fremvisning af Behændighed. Nu var det, som

gik det paa Livet løs. — Anne slap Prinsens Haand og gik uvilkaarlig et Par Skridt frem. Det anede hende, der nu ret snart vilde flyde Blod: „Ak, Gud Fader i Himlen, — maatte det dog ikke blive Junker Cajs," bad hun stille.

Behændigt afparerede de. Caj Rantzaus panterlignende Spring rentud forbløffede de af Tilskuerne, som ikke kendte de sidste Tricks fra den franske Fægteskole.

Men Mester Jens var udholdende og beregnede sikkert sine Angreb, — og pludseligt, ved et overrumplende Udfald, sad hans Kaarde dybt i Junker Cajs Skulder. Med raffineret Ondskab drejede han den rundt flere Gange, inden han drog den ud. Skønt Armen var lammet, kastede Caj dog ikke sit Vaaben, maalte kun haanlig sin Modstander istedetfor paa Riddervis at række ham Haanden efter endt Kamp.

Blodet strømmede ud og farvede hans Trøjeærme rødt, og Anne, som havde anet Uraad, løb nu ned, rev sin hvide Brystdug af og lagde den om Saaret.

„Ængstes ikke, Jomfru Anne, det er kun en liden Rift, som snart heles."

Men Blodet strømmede ubarmhjertigt fra Saaret, og Junker Caj var bleg, da han ved Annes Side vaklende gik over Slotsgaarden for at blive forbundet af Badskærer Ægidius, som geskæftig fulgte efter for at yde sin Hjælp. Da han havde lagt Balsam paa Saaret og forbundet det, erklærede han, „at selv om

Saaret justement ikke var farligt, saa var det nok til at holde Junker Caj til Sengen en Stund."

„Hvorfor skulde der nu flyde Blod?" spurgte Henrik Lykke skarpt.

„Det var ey mig, der først drog Knappen af," svarede Jens Boldmester.

„Du fører en skønne Klinge," faldt Kongen ind. „Har Du lært i Frankenland."

„I Frankenland og Spanienland baade, Eders kongelige Majestæt. I trende Aar var jeg ved Henrik IV's Hof i Frankenland og i mestendels et Aar ved Filip III's Hof i Spanien."

„Ey, ey, saa tjente Du Hertugen af Lerma?"

„Ja — man kan vel kalde det saa, thi ham var det, som ledede Festerne og ellers stod for Styret udi Madrid."

„Ja, saa forstaar jeg, Du har ridderlig Anstand og artige Lader og fører en Klinge bedre end alle til Hobe her. — Har Du tjent Dine Sporer i Spanien?"

„Eders Naade! en fattig, navnløs Svend tør vel række højt, — men aldrig naar han det, han tragter efter."

„Er Du ey af adelig Byrd?"

„Jo, Eders Naade. Min Fader var af gammel, god Adelsslægt, Ludvig Munk var hans Navn. Min Moder var Ridefoged Basebæks Datter paa Nørlund. Hun fødte mig og døde førend Kirkens Velsignelse var lyst over hende og min Fader, og den Forbandelse, der kommer derudaf, maa jeg nu bøde for. Højvelbaarne Rigsraad Henrik Lykke har været mig en god Husbond, med ham og hans Sønner har jeg

faret i fremmede Lande, saa derover klager jeg ikke, skønt det er haardt nok at sættes til Væg, naar man har Adelsblod i Aarerne. — Kun min Fader forbander jeg i hans Grav, thi han har ey gjort mig noget godt ved at sætte mig navnløs i Verden. Bedre havde det været, om han havde givet mig en Sten om Halsen og forsænket Bastarden istedetfor at skænke mig et usseligt Liv." —

„Vilde han ey lyse Dig i Kuld og Køn?"

„Han kærede sig intet om mig, Eders Naade."

„I hvad Tro er Du oplært?"

„Jeg blev kastet til de Munke i Segeberg Kloster; der oplærtes jeg i den gamle Tro."

„Og ved den holder Du fast?"

„Ja, Eders Naade. Jeg lærte aldrig nogen bedre at kende."

„Ved Du ey, det er halsløs Gerning at dyrke den gamle, katholiske Tro i Smug?"

„Dyrkede jeg den i Smug, da røbede jeg den vel ey for min højeste Øvrighed her paa Jord."

„Du er min Tro frimodig!"

„Desformedelst at jeg vover at fortrøste mig til, at Eders Naade er tolerant ogsaa derudi."

„Du snakker som en Taabe! Tror Du, jeg taaler Spøg udi Trossager?"

„Ja tilvisse, det tror jeg om Eders Naade, thi ellers levede de Munke og Nonner i Klostrene ved Maribo ey i Fred. Der siges, de haver Kongens Ord og Naade til frit at øve og dyrke den gamle Tro, og derfor tyr jeg dertil, naar jeg vil absolveres, og jeg gør det i saa enfoldig og god Fortrøstning,

som stod jeg paa Lovens sikre Grund.“ Jens Boldmester saa nu troskyldig og enfoldig op paa Kongen, mens han talte.

Kong Christian holdt ikke ret af den Vending, Samtalen havde faaet. — „Saa det siges der. Megen løs og uvederhæftig Tale føres her Landet over, — og Løgn turde det meste være!“

Kongen rynkede Brynene, idet han slog ud med Haanden og vendte sig bort. Jens Boldmester saa, at han nok havde vakt hans Mishag, hvilket var dumt, eftersom Lejligheden nu gled fra ham til at indynde sig hos Kongen. — Sagen var nemlig den, at Prioren og Priorinden i Maribo Klostre paa Enkedronning Sofies Forbøn havde faaet Lov til at opretholde Ordenen der i hendes Levetid, mod at yde hendes Hof i Nykøbing en Tribut i Form af Fisk, Vildt og Fjerkræ samt en aarlig større Pengegave.

Da Jens Boldmester vendte sig for at gaa bort, løb han lige paa den lille Prins Christian.

„Nu vil jeg slaas med Dig,“ sagde han, idet han højrød i Kinderne stormede hen imod ham. Den skønne, indlagte Daggert han bar ved Bæltet havde han trukket ud af Skeden og truede nu i komisk Alvor ad Mester Jens.

„Ja, kom hid, saa bryder vi to en Klinge. — Se, det var ret, venstre Haand og Arm bøjet, — men Eders Naade maa falde bedre ud med højre Knæ, — saadan! Parér nu.“ Den lille Prins pareredе arrigt. Det var Angreb han havde Mod paa, men det kunde han ikke komme i Gang med og mere og mere ivrig blev han.

„Jeg vil slaa Dig ihjel, — helt todt," sagde han med gnistrende Øjne, „for Du vilde jo dræbe Junker Caj, jeg saa det godt. Og nu er Jomfru Anne melankolisch, og det er Din Skyld!"

„Naa, stød til da, saa er Junkeren hævnet." Jens sænkede sin Kaarde. Prinsen stødte med al sin Kraft Daggerten mod hans Bryst.

„Det var et velment Stød," sagde Jens, og traadte smilende et Skridt tilbage. „Havde Eders Naades Daggert været skarpsleben, havde jeg faaet min Bekomst."

„Prinsen saa paa sit Vaaben: „Ak, havde den blot været rød af Dit Blod. — Min Fader faar nu give mig en rigtig skarp, tveægget Dolk!" —

„Det varer nok en Stund, inden Børn bliver vaabenføre! — Her er min Haand, Eders Naade. I slog bravt og af et ærligt Hjerte. Med lidt Besindighed, kan I nok komme til at føre en Klinge med Ære."

Prinsen stak sin Haand demonstrativt i Lommen, vendte ham haanlig Ryggen og gik langsomt og værdigt op ad Trappen, hvor Kongen endnu stod i Samtale med Rigsraaderne. Herfra havde han været Vidne til det lille Sammenstød.

„Det var godt pareret og bravt slaaet," sagde Brejde Rantzau, idet han lagde sin Haand paa Drengens Hoved.

„Havde jeg blot en anden Klinge, var nu Junker Caj hævnet," sagde Prinsen stolt. „Min Fader, I faar give mig rigtigt Vaaben ret snart, en saadan Daggert som denne er kun Legetøj."

„Du iltre, liden Skalk faar nok vente. Endnu vilde en skarpsleben Dolk sidde for løst i Skeden, mærker jeg.“ Kongens Haand strøg kærtegnende hen over hans brune Haar, og Faderstolthed lyste ud af Øjet, der han mødte Sønnens barnligt bedende Blik.

„Min Morfader i Brandenburg giver mig nok Vaaben. Han har en skønne Daggert liggende, som han har sagt, jeg skal have.“

„Naar Danmarks udvalgte Prins bliver stor, skal det for Sanden ikke skorte ham paa Vaaben, stol paa det, min Søn.“

„Jeg er da stor,“ sagde Prinsen og rettede sig.

Nu kom Hundejægerne med Kobler af Jagthunde og Mynder. Prinsen stormede afsted for at følge dem ud til Borgporten, hvor der gjordes rede til Vildsvinejagt i Kongeskoven. Kongen og en Del af de ældre Adelsmænd foretrak Jagten for Boldspillet nede i Boldhuset efter Middagen. Her gik det lystigt til med Væddemaal og højt Spil, og mangen Junker blev banket godt af. Det var ikke Smaasummer den drevne Jens Boldmester stak til sig, thi han magede det bestandig saa, at der blev vundet paa de Partier, han holdt paa, og hvor han selv var med. Men Mester udi Spil var han ey heller for intet. Kun ærgrede det ham, at Kongen foretrak Jagten istedetfor at være med her. Ellers var han i det hele og store tilfreds med Dagen, da han sent paa Kvæld talte Rosenoblerne op og gemte dem paa Kistebunden. — Og saa var der tilmed den forsvarlige Rift, han

havde givet Junker Caj. Ogsaa den, var ham en Hjertens Lise. Foreløbig var da den galante Hanekylling stækket. Han tænkte blot ikke paa, at netop denne Tilfældighed kunde bringe de unge nærmere sammen. Thi saadan blev det. Da Junker Caj kom ind i det Kammer, som han delte med Christian Lykke i Skriverstufløjen, og han var blevet forbundet og bragt til Hvile i Slagbænken, bankede det paa Døren, og Jomfru Anne og hendes Kammerpige Kirstine kom ind med Urtedrik og andet lædskendes til den syge Junker for at Saarfeberen ey skulde tage for haardt fat.

Lidt efter kom Fru Karine. „Det var da forargeligt, at sligt skulde hænde Eder," sagde hun, mens hun stod ved Slagbænken og lod sin Haand lindt stryge over Cajs fugtige Pande. Den syge Arm laa kraftesløs hen over Skindtæppet. Bekymret følte hun hans hastige Pulsslag, da hun tog hans Haand.

Han lagde den raske Haand over hendes og smilte svagt. „Viden har jeg faret og meget set og lært, jeg troede for sandt, jeg var en Mester udi Fægtekunsten, — og saa vorder jeg dog skamslaaet i min første Vaabenleg herhjemme, — og det af denne hovmodige Bastard fra Nørlund. Den Forsmædelse volder mig mere Ve, end Vunden i Akselen."

„Det var vel dog i ærlig Kamp? Hvi vilde I ogsaa kæmpe med skarpe Klinger?"

„Ja, hvi gjorde vi det? — Der gives stundom lønlige Magter, som driver sit Spil med os." Han saa varmt hen paa Jomfru Anne.

„I vredes ey, Fru Karine, fordi jeg volder Eder Bryderi, thi det vil give mig Sorrig, om I nu angrede Eders Gæstevenlighed mod mig?“

„Hav dog ey slige Bekymringer, Junker Caj. I er mig og min Husbond saa Hjertens velkommen, at vi priser den Stund, det skete her, hvissom Ulykken alligevel skulde have været over Eder, og den var hændet Eder et andet vildsomt og fremmed Sted.“ Lidt efter tilføjede hun: „Og nu maa I love at blive her paa Vordingborri hos Venner, til Eders Vunde er ganske helet?“

„Det falder mig nok ret af Hjertet let, højvelbaarne Fru Karine.“ Atter søgte hans Øjne Jomfru Annes, der hun blussende rød stod gemt bag Moderen.

Kirstine Kammerpige kom nu frem med Kvældsmaden.

„I faar nu bravt æde og drikke,“ sagde Anne, idet hun skænkede Vin i Sølvbægeret og rakte ham det. Fru Karine bød God Nat og Guds Fred og gik.

„Det er Hjertens god Svaledrik, skøn Anne, dobbelt god, naar den gives mig af Eders Haand.“ Han drak længe og begærligt. „Ak, hvor det læsker, saa svarligen som jeg tørster.“

„Nu kan I ey danse i Kvæld, Caj Rantzau.“

„Nej, liden Anne, — og vel sagtens heller ey hindre Eder i at danse?“

„Hvad baadede det Eder, om jeg ey dansede?“

„Ak jo, saa vilde jeg visseligen sove roligt og trygt.“

„Kan hænde, jeg saa vil give Eder god Slummer. Guds Fred og god Nat, Caj Rantzau.“

Døren lukkede sig efter Anne. Hun turde ey tøve længer, for nu ventedes Kongen og Jagtherrerne hjem fra Kongeskoven.

Men længe laa Junker Caj og stirrede hen der, hvor den unge, fagre Kvinde var forsvunden.

IX.

Og atter gik Gæstebudet sin Gang, med Bægres Klang, Spil og Dans, Tærningspil og Leg, til Midnatstimen slog.

Ved ti slet trak Kongen og Henrik Lykke sig geheime ind i Brevkammeret, og her taltes der ved, om hvad der trængtes for Land og Rige, inden Fejden med Sverige begyndte. Kongen ønskede gerne, at Henrik Lykke tog fast Ophold paa Københavns Slot under hans Fraværelse, men for dette bad Rigsraaden sig fritaget, hans Helbred var ey til det. Derimod bad han om hans Søn Christian og den unge Junker Caj Rantzau maatte blive tagne i Kongens Tjeneste som Hofjunkere for at være om kongelig Majestæts Person i Felten.

Herpaa fik han Løfte. Til Gengæld maatte han give Kongen Brev paa et større Pengelaan paa Betingelse af, at Vordingborg Lehn i Tilfælde af hans Død da maatte gaa over til en af hans Sønner, hvilket vilde sige saa meget, at Fru Karine foreløbig blev ved at være Lehnsfrue.

Kongen trak sig nu tilbage til Sengekammeret, fulgt af Henrik Lykke og fire Kertesvende.

X.

Næste Morgen ved Daggry summede det af Liv i Slotsgaarden. Kl. otte slet skulde Kongen og Følget drage videre over Sundet til Falster for at fortsætte Rejsen til Brandenburg.

Langvejs fra var Folk strømmet til for at se paa Stadsen og høre nyt om de store Begivenheder, som forestod. Gamle Folk truede med Knortekæppene ad selve kongelig Majestæt og Adelsmændene, der de red frem, for Fred kendtes jo nu snart ikke mere i Danmarks Rige, derimod sved Krigens Byrder saa haardt, at Korn og alt andet til Livets Ophold var der urimelig Dyrtid paa. — Men de Unge fulgte Kongens kraftige og statelige Person med undrende Øjne, der han red frem. Og den lille, kønne Prins Christian, som nu agede i Karm ved sin Hovmesterindes Side, fik Smilene frem og en „Guds Velsignelse" med paa Rejsen. —

Da Huitenfærge naaedes, blev Heste og Vogne møjsommelig indskibede. Kongen, Prinsen og de fornemste af Følget gik ombord paa kongelig Majestæts eget Skib, som laa under Sejl i Masnedø Bugt. —

Saa bragede Kartoverne løs fra Slottet, saa de gamle Mure skælvede, og Kongesnækken gled i det gyldne Solskin Sundet ud og forsvandt om Pynten.

Rigsraad Henrik Lykke red langsomt for slappe Tøjler tilbage til Slottet. Paa Slotsbakken lod han sin Hest gøre Front mod Sundet, hvor Snækken med Kongebanneret viste sig langt ude i det Fjerne. — Hans Øjne duggedes, thi det bares ham for, at han havde set sin Konge for sidste Gang.

XI.

Nu gik Dagene deres jævne Gang paa Borgen, efter at den festlige Larm var forstummet.

Det standsede Vaararbejde i Mark og Enge blev genoptaget, og atter lød Banden og Skældsord over de Satans dovne Kroppe derude i Hovmarken, hvor Ridefogdens Pisk knaldede, mens Trækstudene drog Ploven tungt efter sig.

Arbejdet begyndte tidligt paa Vordingborg. Næppe glimtede det første Daggry, førend Livet begyndte at røre sig. Fru Karine var en streng og myndig Lehnsfrue, der hyldede Ordsproget: „Morgenstund har Guld i Mund". Selv var hun oppe Klokken fem, og Gud trøste Pigerne, dersom de ikke var paa Pletten. Længe havde de ikke tjent paa Borgen, førend de af Hustugten fornam, at her var det raadeligst ikke at sløje af.

Fru Karine var faamælt, og helst taltes der ikke under Morgenarbejdet. Det gjaldt kun om at handle, saa Dagværket gik sin støtte Gang i Kælder, Fadebure og ikke mindst paa Væverstuerne. Var noget undladt at blive gjort, og Ternen undskyldte sig med, at hun ikke troede, at Arbejdet krævedes af hende,

var Svaret først en Kindhest, saa det sved, og dernæst fik hun at vide, hun ikke alene havde at gøre det, der var paabudt hende, men meget mere derudover; thi en ferme Tjenerinde skulde kendes paa det, hun gjorde af Omtanke og Hengivenhed for sin Madmoder, og ikke paa det, som kun var hendes Pligt. Paaskønnelse blev vist til Gengæld for tro og god Tjeneste, solidt og veludstyrede var de Terner, som indgik Ægteskab, naar de drog af Tjeneste paa Vordingborg.

Men nu, da Lehnsmanden var hjemvendt med en krank Helse, gav Fru Karine sig bedre Stunder. Hun viste sig ikke saa tidligt, som det ellers var Skik, thi hun fik ej heller saa megen Søvn som forhen, eftersom Nætterne var lange og drøje deroppe i Sengekammeret, hvor Rigsraaden led ilde og ikke kunde finde Hvile for de svære Smerter over Bækkenet og Lænderne, foraarsaget af den Stensygdom, han led af.

Stilheden var næsten bleven spøgelseagtig paa Vordingborg efter de lystige Festdage. I Kammeret ovre i Skriverfløjen laa Caj Rantzau nu paa sjette Dag i stærk Saarfeber, og oppe i Herrestuen listede Rigsraad Henrik Lykke saa ynkelig om ved Dag, med Stok i den ene Haand og den anden lagt bag over de smertende Lænder.

Junker Jørgen og Christian sad ved et Hjørne af det store Egetræs Bord og spillede Tærninger. Christian var paa Moderens Tilskyndelse blevet hjemme, thi man vidste jo aldrig, hvad som kunde hænde, hvis Sygdommen pludselig tog en farlig Ven-

ding med Rigsraaden. At Kræfterne svandt, kunde jo enhver se.

Jomfru Anne og hendes Kammerpige Kirstine sad og baldyrede ved et af de buede Vinduer, hvor Lyset sparsomt trængte igennem de grønne Ruder.

Kirstine gabede ret som det var, med de mest aabenbare Tegn paa Kedsomhed. Til sidst fik hun ogsaa Anne til det, og for hver Gang saa de til hinanden og lo. De vilde saa inderlig gerne knibe ud i det klare Solskin for at lege med Mynderne i Portrummet eller forlyste sig med Jagtfalkene paa Taarntinden, men endnu turde de ikke, for de var paa langt nær færdige med det Stykke Baldyring, Fru Karine havde givet dem for til Tidskort for Dagen.

Med et Suk klemte de atter paa og stak Naalene saa sagtelig ind og ud i Rammerne, til Solen gled bag Skoven, og Dunkelheden bredte sig over Herrestuen.

„Hvordan mon Junker Caj lider?“ Det var Anne, som hviskende spurgte Kirstine, thi hun blev ofte betroet at tilse ham.

„Kolden drar ham svarligen, og han vil intet æde.“

„Du sørger da for, han haver Drikke af det, han helst lyster at lædske sig ved?“

„Jeg gav ham Kanarisæk iblandet Vand, justement for en Stund siden. Men han var ej tilfreds med det, han spurgte, om I ey kom med Frankervin til ham.“

„Saa han vilde gerne, jeg skulde komme?“ Anne smilte, mens hun lod Hænderne hvile i Skødet.

„Ja — og hvad han ey sagde med Ord, det fornam jeg af hans søgende Øjne. Han er Jer sikkerligen god, Jomfru!“

Anne svarede ikke, Rødmen bredte sig kun over de friske Kinder, og Øjnene fik Glans, mens hun nynnede en Visestump:

„En dejlig ung Ridder paa Sotteseng laa,
en Adelsmands Dotter, saa tænkte han paa.
Han hende vilde fæste og tage til sin Brud,
for hun var saa ung og yndelig saa hun ud.“

Kirsten svarede:

„Den Ridder blev karsk og til Faderen gik ind.
Saa stærk Eders Dotter mig ligger paa Sind.
Kun hende vil jeg fæste og tage til min Brud,
for hun er saa ung og yndelig ser hun ud.“

Jomfru Anne lo, mens hun nynnede videre:

„Hr. Ridder, Hr. Ridder
I beder om en Hind,
som fremmede Skytter
alt fanget har ind.
Min Dotter er trolovet,
hun er en Konges Brud,
for hun er saa ung
og ser saa yndelig ud.“

Nu lo de begge over Visen.

„Man har da hørt saa galt før, at Adelsmands Datter vorder Kongebrud,“ sagde Kirstine.

„Du mener nok Konge-Frille, Kirstine!“

„Ja — det kan da ogsaa være godt. Kunde

disse Mure tale, da vilde der nok lyde skønne Elskovsord, thi i denne Hal var det Edele Jernskæg holdt Fruerstue og delte Elskov og Gammen med Konning Hans, mens hendes Husbond Torben Bille blev sendt som kongeligt Sendebud til Norge. Slaar I Laaget op paa den udskaarne Kiste, som staar ved det østre Vindve, da kan I selv læse Jer til, hvor højligen Konning Hans ærede og hædrede hende.

Kirstine gik hen og løftede Laaget paa den svære Egetræs-Kiste, og mens Anne holdt ved, stavede de sig møjsommelig igennem den snirklede Skrift, som var malet paa Kistens indvendige Laag:

„Hun sidde skal ved min højre Side,
saa jeg kan skæmte med hende i Ord.
Hun Tærning kaster over Tavlebord
og skænker mig Elskov ved Midienatstide."

„Ak ja, — Elskov det vil de fast alle have tilhobe, baade unge og gamle, Konger og Riddere, helst spørger de ey om Lov, fordi de mægter at tage selv og eyheller møder skellig Modstand. Kors i Jesu Navn, man skal jo neje dybt og takke til for Naaden, saadan er de Herrer vant," sagde Kirstine og saa vist paa Anne.

Anne mødte hendes Blik og svarede, idet hun stolt satte Næsen til Vejrs: „Der gives dog de Jomfruer som ey er tilfals for en udstrakt kongelig Haand og det Guld, den byder." Hun slog Laaget i og gik med Rejsning hen til Baldyrerammen. Kirstine satte sig stilfærdig ved hendes Side, mens Kinden blussede og Øjet gnistrede af Nyfigenhed, da hun fornam, at

Jomfru Anne havde været udsat for saa stor kongelig Naade, og hun tænkte ved sig selv, at om det havde været hende, der var budt slig Elskov, da skulde hun tilvisse udi Glæde have givet sit unge Legem til kongelig Majestæts Lyst og Begær. En god Fæstegaard sammen med en rask Svend kunde der vel være taget for Villigheden. Hun sukkede og tænkte videre, at om hun havde staaet med kongeligt Løfte om en Herregaard, da vilde kanske Jens Boldmester, — den fagre Svend, med den ublu Elskov som ey bad, men tog — ey være uvillig til at indgaa i hæderligt Ægteskab med hende. — Hun kunde nu ey gøre for det, naar han blot vinkede, saa maatte hun springe til ham, enten det saa var ved Dag eller Nat. Slig var nu den djævelske Bastard fra Nørlund. Der laa Trolddom gemt i hans mørke Øjne og en dragende Magt i hans Smil, — for Gud Fader i Himlen, hvor kunde den Karl daarende smile! — Dog nu var det ikkun sjældent han værdigedes at smile til hende, hun vidste nok hvorfor. Det var hendes unge Herskab, han havde fattet Elsk til! Men her hang dog nok Frugten for højt, thi aldrig i Evighed faldt den moden udi hans Favn, hvor modig han end gik paa udi Højhedsgalenskab. — Hun tænkte ogsaa sit ved det, som sket var i Vaabenlegen forleden. Det Kaardestik havde vist været tiltænkt Hjertet, thi saa havde den Medbejler været af Vejen udi ærlig Kamp.

Der lød tre Slag paa Hallens jærnbeslaaede Dør.

„Hvem der?“ raabte Junker Christian og løftede Hovedet fra Brætspillet.

Det var Jens Boldmester.

„God Kvæld," sagde han.

„Dig det samme," kom det stille fra Rigsraaden.

Kammerpigen Kirstine saa op med blanke Øjne. Mester Jens saa nu ogsaa hen over de unge Kvinder, men de Øjne han ønskede at møde var ikke Kirstines.

„Hvad vil Du, Jens Ludvigsøn?"

„Jeg vilde gerne tale til højvelbaarne Hr. Rigsraaden."

Jens Boldmester saa træt og bleg ud, som om han ikke havde sovet i mange Nætter.

„Saa sig frem, her staar jeg jo."

„Det er ey for andre Øren end Eders, Herre." Mester Jens's Øjne løb om i Herrestuen og heftede sig ved hver enkelt af de tilstedeværende, som om han vilde give tilkende, at de helst maatte gaa. Længe dvælede de ved Jomfru Anne, og hun mødte hans igen med et Smil i ungdommeligt Overmod. Som om han hentede Mod af dette Smil, det han lagde ud paa sin Maade, vendte han sig atter mod Rigsraaden og sagde:

„Faar jeg stedes for Eder ene?"

Henrik Lykke vendte sig med Besvær om til de tilstedeværende og sagde: „Gaa ned i Borgerstuen mine Børn, Mester Jens og jeg skal tales ved."

Da Døren havde lukket sig efter dem, vendte Henrik Lykke sig mod Jens. Hans ellers saa milde Træk laa i haarde Folder.

„I vredes ey paa mig, Henrik Lykke. Jeg er kommet hid for at bede Eder forlade mig min Over-

ilethed forgangen. Ikke kan jeg bære Eders Vrede, I som kun haver beviset mig alt naadigt og godt udi Eders Tjeneste her paa Vordingborri, og saa langt tilbage jeg mindes."

Henrik Lykke havde sat sig i Hyndestolen ved Ildstedet. Han nikkede flere Gange, inden han svarede.

„Javist forargedes jeg paa Dig, thi intet lignede det at saare en af vore kære Gæster uden skellig Grund under Vaabenlegen. Hans Fader, Statholder Breide Rantzau, er min nære Ven, hans Søn er vor Gæst og mine Børns gode Kammerat. Hvorfor gjorde Du os dette?"

„Ak, turde jeg her blot tale som en Søn taler til sin Fader, da vilde I bedre end mangen anden forstaa mig. Mig er det desværre aldrig bleven forundt at have fortroende til Fader eller Moder."

„Din Fader har ey handlet ret imod Dig. Dog skal Du vide, at jeg mangen Gang har mindet ham om Dig og sagt, at han burde lyse Dig i Kuld og Køn. Men derom har han ey villet høre Tale, desformedelst hans Hustru ikke vilde have det for hendes egne Børns Skyld, der de i saa Maade skulde dele Arv med Dig, og det blev nok mest af hendes Arvepart, eftersom Ludvig Munk har handlet ilde baade med sit eget Gods og med Kronens Lehn. Men det var vel ey derom vi skulde tale, thi ikke kommer det Din Udaad ved. Sig frem, hvi Du haver fattet Had til Junker Caj?"

Jens Boldmester gik tæt hen til Henrik Lykke, bøjede Knæ for ham og hviskede med ydmygt bøjet

Hoved: „Fordi jeg haver fattet Elsk til Eders Datter, Jomfru Anne. Ak Herre, vredes ey, Eders Datter er jo saa daarende skøn! — Jeg har jo baaret hende paa Arm fra hun var liden. Jeg har vogtet hendes Fjed og lært hende at styre en Ganger. Jeg har leget med hende og vist hende, hvordan man mestrer en Kaarde og hvorledes man stækker og oplærer en Falk. Nu er jeg selv vorden stækket og vingeskudt af Elsk til hende, — jeg vidste det ey før nu, da jeg saa, at Junker Caj var hende god, det lyste jo af hans Øjne, hver Gang han saa paa hende. — Herre, da var det, at min skarpe Klinge kom til at bore sig vel dybt i hans Aksel, og nu bekender jeg for Eder, at jeg helst havde set hans Hjerteblod, galen som jeg var af Avindsyge."

Henrik Lykke havde rejst sig, mørk og harm stod han foran Jens Boldmester.

„Hvad tror Du baader Dig ved denne Bekendelse?"

„Højvelbaarne, Hr. Rigsraad, I som haver været mig i Faders Sted og til hvem jeg eneste har Fortroende, Eder beder jeg bønligen, giv mig Eders Datter? Jeg skal vogte hende vel og ey forøde hendes Arv. I haver jo saa meget Gods og Guld, at I ey behøver at søge en Dattermand med Rigdom. Jeg tror hun er mig god, og jeg skal nu, om I vil det melde mig ved kongelig Majestæts Hær og med Ære vinde mine Sporer, dersom den hellige Jomfru og Gud Herren vil unde mig Helse. — I sige ey nej, thi da ved jeg ey ret, hvad Synder jeg kan komme til at begaa udi den lede Skinsyge."

„Rejs Dig op, og se mig ind i Øjet og svar nu som en ærlig Karl — for Gud trøste og naade Dig, dersom Du farer med Svig. — Har Du været min Datter, det unge Blod, for nær?“

„Hrr. Rigsraad, jeg tør sværge ved den hellige Hostie, at dette ey er sket.“

„Den gamle Tro er ey i Kurs længer hos os. Men jeg ved jo, at Du lever i den, og derfor stoler jeg paa, Du er ærlig udi den, da Forbandelsen ellers vil følge Dig.“

Jens Boldmester gik Rigsraaden helt nær. „I skal tro mig, jeg sværger ærligt og sandt.“

Da smilte den gamle Ridder helt mildt. „Du synes at have stor Fortroende til min Langmodighed. — Du bejler altsaa til min Datter, lille Jens?“ Henrik Lykke lo, en stille skæmtsom Latter.

„Jeg maa sige, Du er ey ræd, Jens Ludvigsøn, — Bastarden fra Nørlund, som Bejler til Rigsraad Henrik Lykkes Datter. — Og hun er Dig god, siger Du? Velan, saa faar vi spørge hende selv. Jeg troede for sandt at have fornummet noget andet hos hende.“

Han gik til Døren og kaldte ud. Ret længe behøvede han ikke at kalde, thi han havde nær slaaet Kammperpigen Kirstine fordærvet ved saa hastigt at aabne Døren.

„Kald paa Jomfru Anne.“

Lidt efter kom Anne glad og blussende, thi hun havde lige været en Vending nede hos Junker Caj med Vin, og han havde takket hende saa varmt og

godt for Skænken og dertil holdt hendes Haand saa inderlig længe fast.

„I lod mig kalde, min Fader.“

Henrik Lykke saa en Stund i Taushed paa sin Datter. De gamle Øjne stirrede agtsomme ind i de unge, dybe blaa.

„Her har meldt sig en Bejler til Dig,“ han talte roligt i stort Alvor. Anne blev blussende rød.

„Har Junker Caj alt talt?“ De unge, leende Øjne mødte hans i stor Forventning.

„Det er Jens Ludvigsøn Boldmester, som her staar, der bejler til Dig. Der siges, Du er ham god?“

Der lyste et Smil op og bredte sig over den unge Kvindes Ansigt. Det blev lysere og lysere, til det helt tog Magten fra hende. Hun lo hjælpeløs uden Stands.

„I spøger vel, min Fader?“

Nu forstod Fader og Datter hinanden, og Smilet, det haanende forrædderske bredte sig ogsaa over hans Ansigt og lyste op, saa de gamle, ættestolte Træk blev smukke.

„Ja vist, min Datter, jeg spøger. — Men han, som staar her, spøger nok ey. Derfor spørger jeg nu, om Du har forskyldt noget eller sat Din Ære til i Kammeratskabet med Mester Jens, siden han tror, Du er ham god?“ Spørgsmaalet kom hurtigt og alvorligt.

„Nej, min Fader. Ikke har jeg gantedes med Mester Jens ud over Sømmelighedens Grænser, det faar I tro.“ Hun var nu atter bleven alvorlig og saa harmfuld hen paa Jens Boldmester.

„Jeg tør vel lide paa Dit Ord, Anne?“

Hun saa frejdigt paa Faderen. „Spørg hellere Mester Jens.“

„Nej, det gøres ey Behov.“ Han vendte sig om mod Jens Boldmester. —

„Ja — Du hørte jo selv Jomfruens Svar, Jens. Nu faar Du fare herfra med Fred.“ Rigsraad Henrik Lykke rakte ham Haanden. —

Latteren, det værste af alt, fløj nu ud af Jomfru Anne som en ustandselig Bølge, da hun løb ud af Herrestuen.

Jens Boldmester var blevet bleg. Slaget tabt, det raske Kup, han troede at gøre, var endt i et Nederlag, et forsmædeligt latterligt, som hindrede ham i at vinde et nyt. Hadet mod alt og alle bruste frem; men endnu var han klog nok til at holde det nede. Da han lagde sin Haand i Rigsraadens, saa han op paa ham med et sønderknust, bævende Smil.

„Tilgiv mig saa endnu en Gang; thi ogsaa dette var vel en svare Synd,“ sagde han.

„Tilvisse forlader jeg Dig ogsaa dette. Elskovsbrynde skal jo være tung at bære.“

„Den hellige Jomfru være lovet, at I ey vredes!“

„Synd har vi jo alle, Jens Ludvigsøn.“ Rigsraaden sank træt ned i Armstolen.

„Nu farer jeg til Rudolfi Kirke for at tvætte disse mine Synder af ved hellig Knuds Skrin.“

„Kong Knud var en god Mand. Men jeg tænker, han paa Hellighed er bleven aflægs nu om Stunder,“ kom det skarpt. Lidt efter sagde Henrik Lykke træt og utaalmodigt: „Gaa nu, Jens, thi Harmen stiger

mig ret snart til Hovedet, naar jeg betænker, hvilken Forsmædelse Du haver tilføjet mig ved at bejle til min Datter. Du som end ikke deler Tro med hende, men farer fort i den gamle katholiske, den der nu er Konge og Folk en Vederstyggelighed."

„Hr. Rigsraad, hvad kunde jeg for, at I ansvarlige Adelsmænd hin Nat i Holsten for 30 Aar siden kastede den værgeløse Spæde til de Munke i Segeberg Kloster! — Ikke klager jeg dog nu for dette ringe Tilfældes Skyld, thi stor Husvalelse kan hentes hos Guds Moder og de Hellige, som har sonet meget for vor Skyld. For Sjælen linder det, naar Absolution er annammet. — Kan hin Magister Morten i Wittenberg give Eder Husvalelse udi Sjælen?"

Dette var at tage Henrik Lykke paa det ømmeste Sted, thi han var af Hjertet saa god en Tilhænger af den nye Luthers Lære, at denne frække Udtalelse gjorde ham harmfuld.

„Den Wittenberg Munk Du haaner er for mig, Din Konge og Dit Folk det største, — næst Gud Herren, — vi kender. Den Mand, der for al Verdens Øjne og med Haanden paa Bibelen i rolig Vished turde byde Paven og al hans vrange Lære Trods, skal ikke skændes i mit Hus. — Gaa nu, inden jeg lægger Haand paa Dig." —

Jens Boldmester mærkede, det var Alvor og at der var Grænser for, hvad han turde tillade sig. Han hilste dybt, ilede ud og forsvandt skyndsomst over Slotsgaarden til sit Kammer.

Lidt efter knirkede Halvdørene og Kammerpigen Kirstine saas i Dunkelheden staa ydmygt ventende.

„Hvem der?“

Der kom intet Svar, kun lød et langt, bævende Suk i Stilheden.

„Er det Dig, Kirstine?“

„Ja, det er saa.“ Hun kom længere frem mod ham.

„Du har nok stor Sorrig,“ lød det stille.

„Hvad angaar min Sorrig Dig?“

„Hvi taler Du saa, Jens. Hvem andre end mig skulde vel husvale Dig, naar Du lider ilde?“

Jens Boldmester løftede Hovedet, der han stod og snørede sin Randsel.

„Du vil da ey fare fra Vordingborri?“ — Der hørtes et stønnende Suk fra ham som Svar.

„Har Du saa stor Elsk til Jomfru Anne, at Du ey kan leve under Tag med hende, fordi hun er forbuden Frugt for Dig?“

„For mig sidder ingen Frugt for højt.“

„Du er vel saa klog ikke at friste en Lykke, som kunde volde Din Undergang?“

„Den Frugt, jeg rækker efter, er ey moden endnu. — Jeg kan vente, Kirstine!“

„Og derfor vil Du fare nu?“

„Ja, jeg farer ud i Verden med Randslen paa Ryggen. Om en føje Stund havner jeg hos de Birgittiner-Nonner i Maribo Kloster. Der findes Husvalelse, og de er ey saa knibske som Jomfruerne her!“

„Slig som Du taler. Har Du ey mig, Jens?“

„Kanske har jeg Dig, og kanske har jeg Dig ikke! Jeg ved kun, at jeg hører ingen til.“

Der lød snøftende Graad, mens en buttet, ru Haand varsomt famlede efter hans.

„Gaa Kirstine. — Jeg kan ey gøre for det, Du er mig kun til Lyst og Tidskort, naar Mandsbegæret kræver det. — Elskov, al Livsens dejlige Elskov, der faar Hjertet herinde til ret at bæve i Længsel, Sorrig, Haab og Fortrøstning, det bærer jeg ey til Dig, — nu ved Du det!"

„Mig synes dog, Du ret ofte har baaret Elskov til mig."

„Jeg tog kun det, Du bød mig."

„Aa Jens, saa meget Du krævede af mig, og saa gladelig jeg gav Dig. Har Du glemt alle de fagre Elskovsord? Mindes Du ey, Du kaldte mig Din „Sukkergris" og „Din røde Pæon?" Hun lagde Armen om hans Hals.

Han drejede Hovedet og smilte skalkagtig: „Mit lille Gimmerlam, tror jeg ogsaa Du var."

„Ja, „Din Liggehøne" og „Din Balsambøsse", „Din Sjæls Persille i Dit Elskovs Himmerige," — kan Du se, Du mindes det alt." Hun knugede hans Hoved til sig, og da han fornam den unge, bløde Kvindes Arm om sin Nakke, rislede en varm Blodets Strøm heftigt gennem hans Lemmer. Han lagde Armen om hende og drog i et graadigt Favntag hendes smidige Legeme til sig. Hans stærke, sanselige Natur tog, hvad der bødes ham, selv om Hjertet og Sjælen vaandede sig derved, og Synden føltes svar og grusom mod hende, han misbrugte. — Men det var kun et Øjeblik, han følte det saadan. Nu skulde han jo fare for sine Synders Skyld, lidt mer eller mindre

gjorde vel intet til Sagen, naar han ærligt skriftede og derpaa fik Absolution. Den hellige Jomfru og Sante Knud ske Tak og Pris for den eneste rette, saliggørende, gamle Tro.

Kirstine havde sat sig hen paa Kanten af Slagbænken. Der sad hun og glattede ud paa Tæppet, som var gledet ned fra Hyndet. Det var jo hendes Vane og Haandtering at gøre Orden efter andre, derfor gjorde hun det ogsaa her. Klædesplagene var strøet rundt om. Hun tog alt nøjagtigt op og hængte det paa Spigrene igen. Men som en Dødens kvalmende Kulde følte hun det risle gennem sin Krop, og en Skammens Blusel gød sig over hendes Ansigt.

Pøj — hun kunde spytte paa sig selv og ham, fordi hun kunde være ham til Villie, skønt hun vidste hans Tanker selv i hendes Favn gik til en anden. Hun knugede sine Hænder mod Brystet og sukkede saa dybt og lidelsesfuldt som et anskudt Dyr.

„Hvad fattes Dig, liden Kirstine? Er Du sorrigfuld og harm, fordi Du er mig god? Giv kun Stunder min lille fromme Kvie, vor Tid kommer vel nok en Gang. — Ved Had og Elskov rækkes langt, — og Dig slipper jeg ikke, for Du er baade klog og god at have til Forbundsfælle.“ Han strøg lindt hen over hendes Kind og smilte med det Smil, Kvinden ey kan staa for.

„Nej Jens, jeg er dum, for jeg tror alt, hvad Du bilder mig ind.“

„Det er jo netop derfor Du for mig er klog.

Naar Du er mig god, gør Du vel intet andet, end det jeg vil?"

„Havde jeg blot ey saa tung en Sorrig at lide!"

„Derom vil jeg intet høre tale," sagde han kort. Men som om han fortrød de haarde Ord føjede han til lidt efter:

„Du Sorrig at lide, som kun har at vente paa Din Fæstemand."

„Jamen, kommer han?"

„Du tør saa sandt vente, haabe og kende Dig tryg."

Da saa hun op paa ham i et stort Smil. Hans Øjne mødte hun dog ikke, de var som altid vigende, naar hun vilde hente Husvalelse og Trøst i dem.

Saa kom det sagte i Harme og Trods: „Hvis Du falskelig sviger mig eller pønser paa ondt mod mit Herskab, da vogt Dig Jens. Det kunde da hænde, at den liden Due blev til Høg med hvasse Klør." Hun gled stille ud af Døren og gik, hans Forsikringer vilde hun ikke høre paa.

Det var første Gang, Jens Boldmester fornam trodsigt Sind hos Kirstine.

En Time senere var han paa Vej ned til Færgestedet. Ogsaa han vendte sig om, da han stod paa Slotsbakken og saa over mod den høje Kongefløj. — Men det var ikke Sorg, han følte, kun en fortærende Harme mod alt og alle, som levede inden for de graa Mure. — Saa gik Tanken til hende, det unge Blod, som ogsaa gemtes derinde bag disse Mure. Hende, han havde baaret paa Arm som liden, hende, han havde tugtet og værnet om, — hende, han elskede

over alt andet paa Jord, — jo, der var alligevel andet end Had, det tænkte han nu, da Øjet duggedes ved Tanken om, at hun var tabt for evig for ham. — Hvad havde han nu for, at han havde vakt hendes Længsler mod Mands Favntag? Ikke blev det ham, som skulde høste den modne Frugt, nu hun var fuldvoksen Jomfru, der lokkede og drog med sin unge fortærende Dejlighed! — Havde ey Junker Caj fanget hende ind med Smiger og sirlige Lader, hvo vidste da, hvor det havde baaret hen, Frugten var kanske alligevel faldet for hans Fod. Og var den ey faldet, da skulde han have vist, at han var Mand for at tage den voldeligt. Saa kunde hun have ladet Latteren skralde eller sukket i Hjertekvide. — Aa, den Latter, hvor lød den ikke haanende endnu i hans Øren. Det var den bitre Virkelighed, der hviskede de haarde og foragtelige Ord til ham og for evig skilte ham fra den Kvinde, hans Hjerte krævede.

Og nu stod han her uden Maal og uden Stræben, tynget af sine bitre Tanker. Han syntes, der var ikke den Udaad, han ikke kunde begaa for at faa Hævn og Hjertefred.

Afsted maatte han. Men først vilde han tøve et Par Dage inde paa Herberget i Vordingborg By. Var Lykken ham god, fik han kanske end en Gang set Jomfru Anne og budt hende Farvel. Og dernæst skulde Rejsen gaa til Maribo Kloster, hvor endnu Synd kunde tvættes og Absolution faas.

Med et tungt Drøn faldt den svære Portdør i Ringmuren i efter ham.

XII.

Fru Karine var bleven ængstelig for den vedvarende Saarfeber. Nu laa Caj Rantzau paa syvende Dag med feberglødende Kinder og svare Smerter i Saaret. Badskærer Ægidius, som hver Dag tilsaa den Syge, mente dog ikke, der vilde blive anden Vidtløftighed ud af det Saar, end hvad tit hændte og fulgte slige Vunder.

Hun havde dog sendt en Stafet til København, hvortil Cajs Fader, Breide Rantzau, var vendt tilbage, efter at Kongen var draget videre fra Vordingborg. Han var nu ved at lede Rustningerne under Kongens Fraværelse.

Allerede tredje Dagen efter, at han var varskoet, kom han i Følge med en ung Medikus fra Hovedstaden, der nu grundigt undersøgte Saaret og skiftede Forbindingen. Det var paa høje Tid, thi der var ved at gaa Koldbrand i det. Under store Lidelser blev Vunden udbrændt og friske Urteomslag lagt paa, men saa skete der den glædelige Forandring, at Feberen tog af, og det unge Blod atter rullede sundt i Aarerne. Han fik Lyst til Vildtbrad og anden nærende Spise, og ret længe varede det ikke,

førend han kunde være oven Senge og atter give Møde ved Maaltiderne med de andre i Herrestuen.

I de Dage, Breide Rantzau var paa Vordingborg, følte Henrik Lykke sig noget bedre. Gjorde han just ikke saa god Fyldest ved Ølstoben og Vinkanden, som fordres kunde af en Vært, saa præsiderede han dog med Værdighed ved Bordet og kunde bag efter være med ved Tavlebrættet og Tærningespillet. Men ret som det var, forsvandt de to gamle Herrer ind i Brevkammeret, hvor Krigen og Styrelsen af Land og Rige under Kongens Fraværelse blev drøftet.

Endskønt Breide Rantzau hørte til den gamle Stab fra Frederik d. II's Tid, saa havde han sluttet sig til det yngre Parti, som havde ønsket og fremmet Krigen med Sverig. Paa dette Punkt var han og Vennen ikke enige, thi Henrik Lykke gik ud fra, enten det blev Sejr eller Nederlag, var Ødelæggelse og Tab sikker for Fædrelandet, svækket som det var ved de mange og store Byggeforetagender, der jo var Kongens Lyst og Glæde i Fredstider.

„Mig synes, der ad Forhandlingens Vej kunde være knyttet stærke Baand mellem de tre Broderriger," sagde Henrik Lykke, „istedetfor at de nu skal til at drage Vaaben mod hinanden."

„Synes Du, vi kan lade os byde alt, hvad den overmodige Carl d. IX finder for godt. Tykkes Du ey, den sidste Bedrift raaber højt til Himlen om Hævn. Hvor tør han sætte Grænsen for vor ældgamle og hævdvundne Ret til Havet og Sundet og krænke vor Ære ved at skrive os Maal efter sit Behov. Nej, saa sandt Danmark ikke vil blues ved

sig selv, saa maa nu Sværdet afgøre, hvem der er Herre over Sundet."

„Ja — ja, nu nytter det ey at snakke. Tærningerne er alt kastede. Jeg gik jo med til sidst. Men Sorrig volder det mig, at nordiske Brødrefolk ikke kan samles i den eneste rette, store Tanke at staa Last og Brast med hinanden for at vorde stærke og blive en Magt, der maa regnes med, istedetfor at de nu skal til at vorde Fjender paa Liv og Død," kom det sagtmodigt fra Henrik Lykke.

„Du milde Christ, — hvem bærer Skylden? I Aaringer har vi ladet os træde paa Tæerne af Kong Carl, som for hver Dag, der gaar, bliver mer og mer kolhøj. Kalder Du ikke det frækt, at han lader sine Skattefogder der oppe i Norge gaa saa langt over Grænsen som helt til Porsanger og Saltenelv, Senjen og Tromsø, trods vor Konges Forbud derimod? — Eller tykkes Du, det er ret og billigt, at Carl kalder sig Konge over de Finner, Kareler og Lapper i Nordlandene og byder sine Fogder at udgranske Havne og Fjorde i Finmarken og opkræver Skatter der? — Eller hvad tykkes Dig om den Svinehund, der aabenlyst tør lade bygge en Fæstning ved Alten Elv og sætte en svensk Høvidsmand paa Vardøhus? Saa gammel Kong Carl er, drømmer han Kongedrømme om Danmarks Rige." Brejde Rantzaus Øjne lyste flammende af Harme der han sad i Halvmørket. Naar Talen faldt paa Sverigs Uret mod Fædrelandet, var han ikke god at bides med.

„Godt Ord igen, Brejde. Vi skal jo tage Tørnen! Give Gud, at Lykken maa følge Konge og Folk!

Var jeg i min Manddoms Kraft, da gik jeg ey uvirksom om, men var med, der hvor Pligten krævede det."

„Ak ja, — havde vi mange Mænd af Dine Lige, da var vi vel farne," svarede Brejde Rantzau og rakte smilende Haanden ud.

Henrik Lykke tog den varligt i begge sine. „Aa, Gud bedre for Mand, som jeg er. Mine Dage er talte, ønsk kun for mig, at jeg maa fare herfra med Fred."

„Kraftesløs og sløj er Du, Henrik, dog, det skal være Din Fortrøstning, at Du tør se tilbage paa et vel udført Dagværk. Mig synes dog, Du kunde tøve end en Stund, for Land, Konge og Folk har Brug for Dine Kræfter. Men parat til at fare, maa vi jo være, naar vort Timeglas er udrundet," svarede Brejde Rantzau i aaben Ærlighed, thi han syntes ogsaa at fornemme Dødens Haand lagt paa Vennen.

„Nej, for mig er nu kun det tilbage at beskikke mit Hus retteligen," sagde Henrik Lykke.

„Den Sag er nu saa lige til, saa frodigt Livsafkom Du har. Trende Sønner og en Datter, dertil Guds Velsignelse af jordisk Gods, saa der bliver da nok til dem alle fire. Det gælder blot nu at skifte Sol og Vind lige."

„Gud forbyde, mit jordiske Gods skulde volde Strid! Men det er ey let, Brejde, at skifte lige, saa skellig mine Børn er faldne ud." — Henrik Lykke sukkede dybt. „Se, der er nu Jørgen med saa krank en Helse! Det bæres mig for, han ret snart vil følge mig efter i Gravens Fred. — Og Christian, den galne Svend, ham er jeg nu heller intet for at betro

ret meget af Jordegodset til, thi der fik det nok fort Ben at gaa paa." Han lagde sin Haand hen over de trætte Øjne, som om blot Tanken paa disse to gjorde ondt.

„Saa er der Din statelige yngste Søn, Frants, som er i fremmede Lande. Han har da forvist aldrig voldet Dig Sorrig?"

Det lysnede atter over Henrik Lykkes furede Aasyn.

„Ja Frands — til ham sætter jeg alt Slægtens Haab."

„Og saa Din Datterlil, skøn Anne! Hun er da ret en Kraftens og Dejligheds Jomfru at se paa. Var jeg ey selv saa nær de Støvets Aar, da beylede jeg min Tro til hende og gik gladelig for fjerde Gang i Brudeseng med saa ungt og skønt et Blod."

Henrik Lykke saa hastigt op paa Vennen. „Gerne indgik jeg Svogerskab med Dig."

„Mener Du det i Alvor?"

Henrik Lykke smilte lunt og stille. „Jeg tror saa sandt, Du slog til, Brejde, hvissom jeg lagde hendes Haand i Din." —

„Fagrere Jomfru kunde da ey heller bydes mig."

„Tror Du, Du er Mand for at rejse Slægten her? Af gammel Mand og ung Kvinde kan vist ey fremstaa et livsstærkt Afkom, — og her trænges nyt og kraftigt Blod ind i vor Slægt, om den skal føres videre."

Atter gled Henrik Lykkes Øjne trætte og slørede op i et sorgfuldt Blik paa Ungdomsvennen. — „Men ogsaa for det ved jeg Raad. „Du har en Søn," føjede han til.

„Ja — ja — jeg gamle Galning, — jeg har en Søn — og Du har en Datter. Ret saa bør det være.“ Der undslap den gamle, livskraftige Mand et Suk. Det var ej endnu saa let for ham at ave sit hede Blod.

„Jeg tror at have fornummet, de unge ey vil have Vanskeligheder ved at række hinanden Haanden ud i Trolovelse.“

„Saa meget des bedre, Henrik. Men lad os se Tiden an og give de unge Frist til at handle selv.“

„Jeg har nok ey Stunder til at vente, Brejde, om dette lykkeligen skal vorde fuldbragt, inden jeg farer herfra.“

„Mig tykkes dog, der er god Grund til at fare i Mag. Caj skal nu, naar han bliver karsk, tiltræde sin Tjeneste som Hofjunker, naar Kongen vender hjem fra Brandenburg. Dernæst har han at følge Kongen og Hæren til Sverige, og ansat ved kongelig Majestæts Person kommer han vel, som Tingene arter sig, til at være med i mangt et Slag. Ikke ved vi, hvor faa eller mange Aar, der kan glide hen, inden Bryllup kan fejres.“

„Anne er da saa ung, at hun har Stunder til at vente. Jeg vilde kun nødig lukke mine Øjne, førend jeg vidste hende vel forvaret og lovformelig trolovet med en Mand af god Byrd som hun selv. Disse vore lige Børn maa lege godt tilsammens, et blankt og uplettet Skjold fører begge Slægter, Lærdom og godt Gehør haver de baade — — —“

„Og af jordisk Gods næsten mer end hvad godt er,“ faldt Brejde Rantzau ind.

„Jordisk Gods, naar det forvaltes med Hæder og Ære, er da ey at kimse ad formener jeg.“

„Det er og min Formening. Lykkehjulet med de røde Farver i det blaa Felt i Dit Adelsskjold, — Lykken og Haabet som Adelsmærke, det tror jeg paa, Henrik.“

„Ak ja — Troen beskæmmer ingen. Gid Herrens Velsignelse rigt vil strømme over denne Pagt, saa Livsens Frugt maa fremkomme og bære Slægterne videre til Hæder og Ære og os til Amindelse.“ — Henrik Lykke rejste sig besværligt fra den Gyldenlæders Armstol og rakte Brejde Rantzau, Barndomsvennen, sin smalle, hvide Haand.

„Med Fred og Fortrøstning tør jeg nu snart drage bort fra Jordelivet. Anne, min eneste Datter og Hjertens Fryd er nu godt forvaret.“

XIII.

Foraarets Glans laa over Haven, Skoven og de grønne Marker, der strakte sig uden om de gamle, graa Mure, der næsten naaede Sundet, som glitrende blankt kastede de spillende Solstraaler tilbage.

Paa den smalle Sti under Ringmuren, som fortsatte sig hen til Kongsskoven, gik en ung Kvinde hastig frem og forsvandt indenfor Skovgærdet. Da hun var kommet helt ind i Skyggen, vendte hun sig mod Borgen og kiggede spejdende frem mellem Bladehænget. Det viltre Haar, som var stængt inde under Perlehuen, havde Vinden løsnet flere Lokker fra, og det brune Væld flagrede nu frit for den legende Vind. Den faste, hvide Hals var bar; Klædet, som skulde skjule den firkantede Udskæring, var gledet ned over Skuldrene. Den hastige Gang havde jaget Blodet op i de solbrændte Kinder, Øjnene straalede i Forventning om Mødet med den Mand, som straks ved den første Sammenkomst havde fanget hendes Hjerte ind.

Caj Rantzau var forlængst kommet. Han holdt sig blot skjult bag de store Træstammer, hvis lyse

Kroner dækkede over en Kæmpehøj. Nu stod han og saa betagen paa Jomfru Anne, hvordan hun i halv Blygsel og forventningsfuld Utaalmodighed spejdede efter ham paa Stien. Nu tvivlede han ej længer, — hun var ham god, det saa han paa den bølgende Barm og de ængstlig knyttede Hænder under det høje Bryst, der steg og sank i Elskovs Uro.

Sagte listede han sig nærmere fra Træstamme til Træstamme, og da han var hende saa nær, at han fornam Duften fra hendes unge Legeme, sprang han frem og stod med løftet Hoved og den karske Arm udbredt imod hende.

„Anne, — Jomfru Anne!"

„Aa Junker Caj — saa ræd I gjorde mig!" Hun gik et Par Skridt tilbage og saa i Angst paa ham, som vilde hun flygte i samme Nu.

„Anne — lille Anne, — I vil da ikke gaa fra mig?"

„Nej, jeg faar vel tøve, nu jeg er her," det lyste af Skælmeri i hendes Øjne, — „for I vil vel ey bortføre mig?" Hun pegede paa hans syge Arm.

„Gjordes det nødig, var jeg Mand for at tage Eder med Vold, hvissom I ey godvillig gav Eder," kom det rapt igen.

„Da faar jeg nok som Ræven have mer end én Udgang." Hun gik et Par Skridt tilbage, indtil hun var dækket af Kæmpehøjen. „Alle gode Vætter staa mig nu bi, thi uden Kamp vil jeg ey falde i Eders Vold."

Hurtigt var han efter hende og fanged' hende ind.

„Nu slipper jeg Jer ikke, Jomfru Anne." Hun

laa anpusten i hans Arm, hendes Øjne tog dyb, tindrende Farve, mens hun drog Vejret i korte Aandedrag."

Der var længe stille. Kun den sagte, hviskende Lyd hørtes af de fine, brune Hylstre fra Bøgeløvet, der dryssede ned om dem.

Han førte hende varsomt helt op paa Højen. Nedenfor laa de muldfede Marker og bag dem hævede den gamle Borg sig med de mange faldefærdige Taarne og de frønnede Tage. Fra Vordingborg By steg Røgen fra Gaarde og Huse blaa og tyk op i den klare Luft og svandt bort som Dug for Solen.

Møens Land laa grønt og fagert paa den anden Side af det glitrende Sund, og her i Stilheden bankede to unge, ubeherskede Hjerter imod hinanden.

Caj Rantzau slap sit faste Tag om hende, kun hendes Haand holdt han i sin: „Flygt nu, hvis I kan?"

„Er man overvundet, er det vel bedst at bøje sig under Aaget."

„Ey overvundet, — men vundet, er det ey saa?" Han førte hendes Haand til sine Læber og kyssede den, holdt den derefter længe fast, saa længe til han kendte hun gengældte Haandtrykket.

„Saa stor en Lykke, der er hændet mig i Dag," sagde han inderligt og saa hende ind i Øjnene.

Hun trykkede sit unge, fagre Legeme ind mod ham, slog saa Armene om hans Hals og gemte det blussende Ansigt tæt ved hans Bryst.

Saa bøjede han Knæ for hende, slog den karske Arm om hendes Liv og skjulte Ansigtet i hendes Kjoles Folder. Baretten havde hun taget af ham og

sat ovenpaa sin lille Hue. Hun saa saa barnlig komisk ud, at han nu maatte le. Hun gjorde Forsøg paa at rive sig løs, men han holdt hende fast og løftede sit straalende Ansigt op imod hende. De spillende Solstraaler faldt saa fornøjeligt gennem det grønne Bladehæng over ham og hende.

Saa løsned' han sit Tag og rejste sig op, og Arm i Arm stod de deroppe paa Højen og saa betagne ud over det skønne Land, hvor grønne Agre og løvede Skove kransede Sundet.

„Hvor denne Dag er skøn," sagde hun og hældede sit Hoved mod hans Skulder.

„Dagen er skøn, som Du selv, liden Anne. En forjættende Vaardag i vort Liv."

Det raslede i Løvet bag dem. Det lød som sagte Fodtrin, der sneg sig fra Træ til Træ. De slap ikke hinanden, de vendte sig kun og saa spejdende rundt om; men der var intet at se mellem Træstammerne.

„Kanske det er Ræven, som lusker om?" sagde Caj.

„Kom, lad os gaa! Kan hænde det er Synd, jeg tøver saa længe her."

„Hvi skulde det være Synd?"

„Jo, saalænge min kære Fader og Moder intet ved om dette, er det vel for Synd at regne?"

„Den Sag kan da snart blive aabenbar. Mig tykkes kun, den er skønnest, saalænge vi har den for os selv."

Atter lød det, som noget bevægede sig bag Kæmpehøjen, og et Suk som fra et pint Menneskebryst naaede deres Øren. De tørre Kviste knasede som om listende Fødder flyttede sig mellem Stammerne.

Annes Haand knugede fast om hans.

„Hører I noget?“ hviskede hun.

„Ja vist, — men det er nok et af Skovens Dyr, som fredeligt har græsset under Højen og nu flygter, da det bliver os var.“

„Nej, dette var ey Dyrefjed“. Hun skyggede for Øjnene og stirrede ind i Skoven og syntes at skimte en mørk Skikkelse. Nu standsede den og vendte sig om. Hun saa et blegt Ansigt med et Par brændende, sorte Øjne, der mødte hendes. Angst trykkede hun sig tættere ind til Caj Rantzau, for de Øjne kendte hun.

„Kom, lad os gaa,“ sagde hun, „Skoven har Øjne og Øren; her er vi ey trygge.“

Caj Rantzau greb med venstre Haand om sit Værge, thi ogsaa han begyndte at kende sig utryg ved de sælsomt listende Skridt. Saa lagde han Armen om Anne, og hurtigt gik de ned af Højen og Stien frem mod Borgen.

Men Skikkelsen bag dem med det blege Ansigt gled dybere ind i Skovens Skygge. Og atter pressede et Suk som fra et saaret Dyr sig frem og brød Stilheden. Men denne Gang hørte de to unge det ikke, Skovens Sus optog og gemte det.

XIV.

Vaardagens lyse Sol skinnede endnu klart og lystigt ind gennem Borgens grønne Ruder, da de to unge vendte hjem fra Skoven, varme og blussende med deres Hemmelighed, den de nu havde besluttet at aabenbare, for at Baandet kunde blive knyttet fast og urokkeligt med Slægtens Samtykke, inden Cajs Fader, Brejde Rantzau, vendte tilbage til København for at tage sin Del af Ansvaret og Styrelsen under Kongens Fravær.

Henrik Lykke og Brejde Rantzau havde skiftet et Par Bægre, og Fru Karine, som var tilkaldt, havde nu ogsaa højtideligt givet sit Minde til, at Svogerskabet mellem Slægterne blev knyttet. Tilbage stod kun for en Forms Skyld at spørge de unge.

Fru Karine rejste sig for at hente sin Datter, og Brejde Rantzau gik for først at tale i Enrum med sin Søn.

Men førend de gamle havde forladt Herrestuen stod Anne og Caj Haand i Haand i Døren.

Fru Karine saa i stor Undren paa dette. Hendes Myndighed og Moderansvar blev her dybt krænket

ved at se, de unge havde handlet paa egen Haand og ikke først spurgt hende. Hun traadte et Skridt tilbage og snappede efter Vejret over denne Fripostighed. Men Henrik Lykke, der fra Optrinet med Jens Boldmester et Par Dage forud mer end anede den Elskov, der var mellem de unge, saa med sit milde Smil kærligt og lyst paa dem, idet de gik frem.

Caj Rantzau slap Annes Haand og gik frejdigt hen til sin Fader.

„Nu bringer jeg Eder, min Fader, det I saa ofte haver ønsket Eder, en Datterlil. Hun er mig god, og vil være Eder i Datters Sted. Af Hjertet haver jeg hende kær og sætter nu min Lid til, at ogsaa I maa faa hende kær; thi saa ved jeg, vi alle er vel farne. Vredes nu ey, fordi jeg er gaaet mine egne Veje efter Hjertets Røst, før jeg spurgte Eder til Raads?“ —

Mens Sønnen talte jog Blodet susende gennem Brejde Rantzaus kraftige Legem, og han følte det, som maatte han først strides med sin egen stærke Natur for ret at kunne unde Sønnen den unge Kvinde, han selv for en Stund siden i fuldt Alvor havde begæret.

„Ey har det været Sæd og Skik i vor Slægt forhen, at Jaord gives, førend Slægtens Overhoved er raadspurgt,“ svarede han koldt og haardt.

Og som talt ud af Fru Karines Hjerte, gik hun et Par Skridt frem og stillede sig ved hans Side.

I dette Øjeblik jog Blodet fra Jomfru Annes Kinder, og i hjælpeløs Kvide saa hun fra den ene til den anden. Hos Moderen mødte hun et Blik, der

var haardt og koldt, hos Cajs Fader et blussende Ansigt, hvori hun troede at læse Vrede. I sin Hjerteve gik hun hen til den store Gyldenlæders Stol, hvori hendes Fader sad med sit gode, milde Smil. Knælende lagde hun sig ned foran ham med Hovedet støttet paa hans Knæ.

„Fader kære, — I vredes da ey?"

Henrik Lykke lagde sin Haand lindt og blødt paa hendes Hoved, rejste sig, og tog i Højhed og megen Alvor sin Datter ved Haanden og førte hende frem i Hallen.

„Nu spørger jeg Dig, min Datter Anne, af de Oxers, Banneres og Lykkers Æt, vil Du give Dit Jaord til Junker Caj, af de Rantzauers og Rosenkrantzers Æt, hvis Fader, højvelbaarne Rigsraad og Statholder Brejde Rantzau, paa sin Søns Vegne har begæret Dig til Ægtehustru for Gud og Mennesker af mig og Din Moder? Hvad Svar kan jeg give derpaa?"

Jomfru Anne, som havde staaet med bøjet Hoved med Faderens Haand i sin, løftede nu sit Ansigt i stor Taknemlighed mod ham. Blodet vendte tilbage i de blege Kinder, samtidigt med at Modet steg. Med Værdighed saa hun sig om i Kredsen, og da hun mødte sin Fæstemand, Caj Rantzaus, varme, straalende Øjne, kunde hun i jublende Glæde have raabt sit „Ja" ud. Men ved at strejfe Moderens alvorsfulde, strenge Aasyn, vendte hun atter Ansigtet om mod sin Fader og svarede, som det sømmede sig den adelsbaarne Rigsraads Datter:

„Derom maa I, min kære Hr. Fader og min kære Fru Moder give Svar."

„Fru Karine var afvæbnet. Langsomt og værdigt gik hun hen til sin Datter, tog hendes højre Haand, førte hende hen til Caj Rantzau og lagde deres Hænder i hinanden.

„Saa giver vi Eder vor Datter som lovlig fæstet i Guds og Menneskers Navn."

Caj Rantzau vendte sig i stor Ærbødighed mod sin Fader.

„Da dette er min høje Faders Villie, sværger jeg højtideligen, at jeg skal staa ved hendes Side som tro Herre og Ægtehusbond og værge hende som min Ægtehustru og Frue med mit Liv til mit Livs Ende, om det nødig gøres."

Brejde Rantzau, som nu havde kæmpet stille ud, løftede Hovedet og saa paa sin Søn i et lunt Smil.

„Kan Du fæste Jomfru til trolovet og Ægtehustru, da kan Du vel og give Jaord uden at spørge mig."

„Min høje Fader!"

„Naa — ja — mit Minde har Du, Din Landstryger! Men Brylluppet faar I vente med, til Fejden er endt, for et Gilde, som det sømmer sig Adelsmænd, vil vi ey narres for, og til dette er der ey Stunder nu!"

Junker Caj skyndte sig hen til sin Brud, bøjede sig og kyssede hende paa Panden og førte hende saa ved Haanden til Faderen.

„Jeg takker Eder, min kære Hr. Fader."

„Ja — Tak døde Smedens Kat af, min Søn. Nu vil jeg og have noget for mit Minde," og dermed tog han Anne ind til sig i et kraftigt Favntag og kyssede hende varmt og fyrigt paa baade Mund og Pande.

„Dig Henrik, og Eder Fru Karine siger jeg Tak for den Skænk, I giver mig i Eders Datter. Saa fagert og stateligt Blod til at bære Slægterne frem er da værd min Tak.“ Derpaa favnede han atter Anne og gav hende saa tilbage til Sønnen, som nu førte hende hen til Henrik Lykke og dernæst til Fru Karine, som lempelig skød Datteren til Side, mens hun sluttede Caj Rantzau moderlig og ømt i sine Arme.

Men Anne slog Armene om Faderens Hals. Han var atter sunken sammen i Armstolen, som led han svare Smerter.

„Fader — Fader kære, I have Tak for alt godt.“

„Anne — lille Anne,“ kom det hviskende, næsten bristefærdigt tilbage, mens hans hvide, magre Haand famlende gled over den bløde Barnekind.

XV.

Der blev ingen større Fest fejret ved denne Trolovelse. Fæstensøllet blev drukket samme Aften i al Stilhed paa Vordingborg. Tiderne var jo urolige og Henrik Lykke for svag til, at man turde kalde sammen til Gilde.

Allerede Dagen efter rejste Brejde Rantzau til København. Caj blev dog endnu en Stund tilbage for at være i Ro, til Saaret i Skulderen helt var helbredet. Det var først ved Kongens Hjemkomst han skulde tiltræde sin Hoftjeneste, og denne ventedes ikke førend om en Maanedstid.

Fru Karine var bleven saa mild og god paa det sidste. Uroen og Bekymringen for hendes Husbond gjorde vel sit, men dertil kom ogsaa, at hun var saa hjerteglad over Forbindelsen med de rige og ansete Rantzauer, fornem og ættestolt som hun var.

Derfor fik Anne i disse Dage sin fulde Frihed, saa de unge kunde nyde Lykken ved at være sammen. Kun et Par Timer om Dagen blev forbeholdt Væven og Baldyrerammen, og selv de blev ofte strøgne, efterdi Fru Karine ikke selv var nærværende.

Rigsraaden maatte holde sig mest i Sengekam-

meret. De slemme Anfald tog til med svare Smerter i venstre Side mellem Milten og Hjertet. Hans Hustru var ham en god og tro Plejerske, hverken ved Dag eller Nat veg hun fra ham. Derfor fik de unge Lov til at skøtte sig selv, og trods Sorg og Sygdom gik det ofte lystigt til i Borgestuen, hvor de nu helst holdt til for ikke at forstyrre Rigsraaden, der havde sit Sengekammer ved Siden af Herrestuen i det Rum, hvor Kong Christian IV sov i den store, udskaarne Ægteseng med Udtræksskuffen under.

Med Sang, Leg og galne Streger sloges Tiden ihjel. Selv paa Jagtturene saa Anne sit Snit til at være med, og efter saadanne dagelange Udflugter havde hun meget at betro Kammerpigen Kirstine, naar hun om Aftenen krøb sammen med hende i den store Alkoveseng ved Siden af Fruerstuen.

„At kysses og gantes er nu en Livsens Lyst," sagde hun til Kirstine.

„Hys, Jomfru Anne, tal dog ikke saa højt, sæt Eders Fru Moder hørte det," tyssede Kammerpigen.

„Og alle de lystige Æventyr om Ridderspil, Tourneringer, Karuseller og Tyrefægtninger, — og saa om Elskovshandler saa fine og lystelige, at jeg faar hel Hjerteve og Forlængsel ved at høre derpaa. — Tænk Dig, Kirstine, baade Grander og Adelsmænd kæmper paa Arenaen med Tyrene og er Førstemænd i Kamplegene. De bærer deres Damers Farve og kysser aabenlyst paa Fingrene til dem nede fra Arenaen, og Jomfruen kysser igen uden at blues."

„Jamen, det er da heller ey saa farligt," mente Kirstine gabende.

„Saa bagefter Du, naar Sejren er vunden og Vinen har skummet og perlet i Bægrene, saa klatrer de ganske gedulgt op ad Balkonen til deres Hjertes Dame — og saa — —," det sidste kom hviskende.

„Det er da ved Nattetid, skal jeg tro?" Kirstine blev helt vaagen.

„Ja vel er det ved Nattetid, forstaas."

„Saadan maa Jomfru Anne ikke tale. Læs nu Jeres Bønner og sov, for det I der tænker paa er syndigt."

„De unge Junkere taler jo ey om andet, Kirstine. — Hør Du, i Frankenland og Spanienland, der tænker de vist ey paa andet end Elskovs Forlyst og paa alt det, som er syndigt og underdejligt."

„Nu skal vi sove, Jomfru."

„Aa Du, — har Du da ingen at drømme om?"

„Ak jo, Gud bedre. Det er blot saa saart at vaagne, naar Drømmen er bleven til Virkelighed." —

„Saa maa det da først blive skønt."

„Som I snakker, Jomfru, ret som en Blind om Farver; — men I er jo ogsaa fast for Barn at regne."

„Siger Du Barn? Du glemmer nok, jeg er trolovet Jomfru, som snart skal vandre til Brudeskamlen."

„Ja — I er lykkelig!" — Der lød et Suk saa trøstesløst og saart fra Kirstine.

„Ved Du, hvem jeg nu mindes," spurgte Anne.

„Nej — jeg ved kun, hvem jeg selv drager til Minde.“

„Saa tænker vi nok paa den samme. Jeg mener, det er Jens Boldmester?“

„Hvor kunde I dog vide det?“ kom det frittende fra Kammerpigen.

„Ved ham er der noget sært dragendes. Han har fortalt mig meget dejligt om, hvor skønt det er at blive taget i Favn. Jeg bluedes ret ofte, naar han talte slig, — men nu ved jeg, at det var Sandingen, for Mands Arm er god at hvile i, og Kys er skønne, naar de gives af bløde, stærke Læber, og man har Elskov til ham, som tager en i Favn. — Aa, Kirstine, — Mands Villie er og farlig, naar man er udi Elskovsrus.“

„Jomfru — Jomfru, vi faar da aldrig Blund i Øjnene, saa syndigt som I taler i Kvæld.“

„Man kan da intet raade for sine Tanker. — Men nu vil jeg sove og drømme om ham, jeg har kær. Tæl saa til Hundrede og otte.“

„Hvorfor skal de otte tages med?“

„Det er saadan et lykkeligt Tal for mig. Da jeg var otte Aar fik jeg min første Ganger, det var saamænd Mester Jens, der gav mig den; han bad godt for mig hos min Fader. — Nu er jeg seksten Aar og har faaet min Fæstemand! — Hvad mon jeg faar, naar jeg er fire og Tyve?“

„Jeg ved nok, hvem som kunde sige Jer det.“

„Sig da frem.“

„Det kan Spaakvinden Lamme Heine i Süderstapel nere i Holsten. Hun skal være saa klog og

erfaren udi de sorte Kunster, at hun kun behøver en Flig af Jer Klædebon eller en Lok af Jert Haar for derudaf at kunne udsige Jer Skæbne. Man siger og det, at hun kan vende Elskov mellem Mand og Kvinde efter den enes Sind, og at hun ved sine sælsomme Kunster kan se Folk ihjel."

„Uh, nej, — slig Kvinde er en farlig og gudsforgaaen Krop, som maa være i Ledtog med den Onde selv. Intet vil jeg vide af min Skæbne, fast jeg kunde tabe min salige Sjæl til Djævelen."

„Det samme sagde jeg til Jens Boldmester, da han talte til mig om hende."

„Kendte Jens noget til hende?"

„Han har nok været ind om hos hende, da han foer fra fremmede Lande gennnm Holsten hid for mange Aar siden. — Og jeg tror nu mit ved den Besøgelse."

„Sig frem, — hvad tror Du, Kirstine?"

„Jeg tror, han har faaet en Elskovsdrik eller noget andet Elskovshekseri af hende, saa han kan vende alle de Kvinders Sind til sig, som han lyster."

„Kan hænde, Du siger sandt. Noget sælsomt dragendes var der ved ham. Naar hans sorte, skønne Øjne faldt paa én, da kunde man ey glemme dem, de hagede sig fast, saa Tankerne blev vendt til ham."

„Ja — var det ikke slig? Man kunde ey derfor! Det var, som hemmelige Traade blev spundet om Sind og Villie i hans Nærvær. — Aa, Jomfru Anne, saa skøn og daarende han var! men lide paa

ham, det tør man vist ey.“ — Dybe Aandedrag kom fra Anne, Søvnen havde fanget hende ind.

Men stakkels Kirstine Kammerpige var nu bleven saa vaagen, at Søvnen flyede hende. I vaagne Drømme saa hun den fagre, troløse Svend, som havde taget hendes Hjerte og slappet hendes Villie.

XVI.

Det var den niende Juni ved Nattetide, at Rigsraad Henrik Lykke havde faaet et saa svært Anfald af Lændesting og Kløgelse, at han derefter var faldet hen i en lang Svimelse, hvoraf han først vaagnede op ved Hanegal, saa udmattet og kraftesløs, at det nu var klart for alle, at der kun var en kort Frist, til denne vaandefulde Sygdom krævede sit Opgør, for at Døden kunde vise sin Forbarmelse.

Dagen derefter blev Rigsraaden endnu ringere, idet der slog sig en forskrækkelig Hikke med Mangenbrynde til, der voldte ham megen Pine og i to Dage og to Nætter hindrede ham i at tage Næring til sig.

Medicus og Badskærer kunde intet udrette, næppe nok give ham en stakket Lindring, hvorfor han ey heller mere vilde tage deres Medicamenter, efterdi han havde slaget al Tanke om Lægedom fra Mennesker af Sinde.

Da Fru Karine grædende beklagede sig over, at han intet vilde tage ind af det, Medicus vilde give ham, sagde han:

„Nu giver jeg mig kun under den øverste og ypperste Docters, Jesu Christi Forsorg, og vil kun

af inderste Hjerte paakalde hans Hjælp til Liv og Salighed."

Frænderne nær og fjern fra var blevne tilkaldte, for at de kunde tage den sidste Afsked med ham; thi hver Dag og Time truede med at være Rigsraadens sidste. I Herrestue og Fruerstue var et Rykind som til Gæstebud. Hans Søster, ærlige og velbyrdige Fru Kirstine Lykke fra Hageløse i Skaane, var kommet med mange Tjenere; ligeledes var Svigersken, Fru Clara Sparre til Sparresholm, og Fru Helle Marsvin med Jomfru Sofie Kruse, og Fru Jytte Gyldenstern til Kragerup draget hid for at trøste og husvale den sorgfulde Fru Karine Banner, som saa utrættelig plejede sin syge Husbond.

Henrik Lykkes gode Ven, den vellærde Præst Hr. Lauritz Jacobsøn i Udby, var ham til megen Trøst og Husvalelse. Sammen med ham opregnede han mange trøstelige Sprog af den hellige Skrift og af Davids Salmer.

Da han stadig var ved sin Fornufts Brug, kunde han, naar Smerterne gav ham en stakket Frist, tale trøstende Ord til sin Hustru og øvrige Slægt.

Saa var det den Aftenstund, Dagen før han drog sit sidste Suk, at han efter at have ligget stille hen i flere Timer pludselig rejste sig over Ende i Sengen, som om han lyttede.

„Jeg hører fjerne Hovslag, — det er min Søn, Frands, som nu vender hjem," lød det stille.

Fru Karine gik hen til det buede Vindue og skyggede med Haanden for Øjnene, mens hun lyttende stirrede ud i Skumringen.

„I tager fejl, min Husbond, jeg hører ingen Hovslag og ser ey nogen Rytter.“

„Giv Tid, Karine, han kommer. Bed med mig til Gud Herren, at han naar hid i rettelig Tid, for jeg har ey Stunder til at tøve.“ Hans Øjne fo'r længe flakkende om, og der var en sælsom Uro over ham.

„Lider Du ondt, min Husbond?“ Fru Karine strøg lindt hen over den furede, voksblege Kind.

„Nej, Karine, nu lider jeg ey mere ondt.“ Der gled et forklaret Smil hen over hans Ansigt, og det milde Blik gled rundt fra den ene til den anden af dem, som nu var nærværende. Saa standsede det med usigelig Ømhed ved Datteren, Anne. Hans Haand gled ned over Sengekanten, som vilde han naa og kende Skuffen i den brede Ægteseng, den Udtræksskuffe, hvor efterhaanden alle hans Børn havde sovet og hvoraf Anne var den sidste.

Anne rejste sig, gik hen og knælede ved hans Leje. Hun tog varsomt om den slapt nedhængende Haand og kyssede den: „Min Fader — Fader kære.“ Taarerne gjorde hans Haand vaad.

Hans hvide Haand strøg hen over de bløde Jomfrukinder, saa lagde han den paa hendes Hoved og hviskede: „Lille Barn, Du var mine Øjnes Lyst, hav Tak for hvert Barnesmil, hav Tak for den Livsens Glæde, Du har beredt mig. Vær i Dit Liv tro i stort og tro i smaat, gaa i Din Moders Fodspor, saa vil Du leve vel og ey dø ilde. Gud Herren velsigne Dig.“

Hans Øjne søgte nu Caj Rantzau. Ogsaa han

rejste sig og knælede ned ved Sengens Hovedgærde ved Siden af sin Fæstemø.

„Nu faar Du værge hende, Caj Rantzau, min Søn. Værg ogsaa Dit Fædreland, thi nu trænges her Mænd.“ De to unges Hænder havde fundet hinanden og Haand i Haand gik de hulkende om bag Sengens Fodstykke.

Henrik Lykkes hvide Ansigt lyste forklaret. Haanden løftede han til Velsignelse, men pludselig faldt den kraftesløs ned, og hans Blik gled rundt, som søgte det nogen, og fra hans Læber lød det som et hendøende Suk: „Frands, min Søn, hvi kommer Du ey!“

Da rejste hans Hustru sig og bøjede sig hulkende over ham. Det var, som hendes Hjerte skulde briste, nu hun stod Adskillelsen saa nær. Ham havde hun elsket højest paa Jord, med ham havde hun delt Ungdommens Glæder og altid staaet ham nær i Livets alvorlige Øjeblikke, derfor mente hun det saa inderligt ærligt, da hun sagde: „Ak min Husbond, kunde jeg blot dø med Dig.“

Ufravendt hvilede Henrik Lykkes trætte Øjne paa hende. „Du var mig Hustru god i tredive Aar, til Dig har jeg og kun Tak at sige. Men ikke maa Du sørge Dig Døden til, for vore Børn trænger haardeligen Dit Legems og Din Aands Kraft.“

Atter gled hans Øjne rundt paa Slægten og hæftede sig dvælende ved hver enkelt. „Slægt og Venner vil ey forlade eller undfalde, naar jeg er draget bort, og naar Du rettelig haver Fortrøstning til Gud Herren,

da vil Du og kunne sige: „Din Villie ske, Gud Fader i Himmerig."

„Ja, min Husbond, saa vil jeg ydmygeligen bøje mit Hoved under Gud den Almægtiges Villie og sige: „Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være lovet." Hun foldede Hænderne og løftede Blikket opad. — „Saa vender jeg Takken til Dig, Herre, som gav mig saa rundelig af Dine Gaver, da Du førte os to mod hinanden."

„Ja saalunde, — saalunde skal det være, Karine, i Tak og Pris skal vi skilles — og i Haab om et saligt Møde hisset. — — — Men hvor stædes dog vor Søn, kommer han ey?"

„Ret snart vil han komme, min Husbond."

Stille gav han hver enkelt af de tilstedeværende Haanden. Hans Læber bevægede sig, som vilde han tale, men intet Ord kom over dem.

Da hans Hustru var bleven ene med ham, faldt han hen i Slummer, hvoraf han vaagnede ved elleve slet. Nærværende var da kun foruden hende Præsten Lauritz Jacobsøn fra Udby.

„Nu er jeg beredt til det hellige Sakrament," hviskede han.

Fru Karine bredte Dug og Disk, og Præsten forrettede i dyb Stilhed den hellige Handling, efter at Rigsraad Henrik Lykke inderlig havde aflagt sit kristelige Hjertes Bekendelse og nu blev trøstet ved den Herre Jesu sande Legem og Blods Husvalelse. Knælende modtog hans Hustru sammen med ham Sakramentet. „Græd ey, Karine, thi nu stedes jeg snarlig for min Herre og Frelser og skal da æde det

rette evige Maaltid i Himmerige, hvilken ingen skal misunde mig."

Atter var der Stilhed i Henrik Lykkes Dødskammer. Fru Karine sad med sin Husbonds Haand i sin, som om hun med sit Legems Varme vilde smelte den isnende Kulde, der udgik fra hans Haand.

„Nu lider Du ey mere ondt, min Husbond?"

„Alt tykkes mig saa lyst og let. — Vilde blot vor kære Søn, Frands komme, thi jeg længes nu svarligen efter at fare herfra."

Gennem Stilheden hørtes Taarnvægterens Røst, han raabte Midnatstimen ind udenfor paa Vægtergangen.

Der lød en fjern Larm og lidt efter Hovslag over Broen, — saa standsede de udenfor Slotstrappen.

Henrik Lykke laa lyttende stille, et forklaret Smil gled over det gamle Ætteansigt.

„Jeg vidste jo, at han maatte komme," sagde han højt og klart. Hans Øjne gled uvilkaarligt mod Døren, som lidt efter varsomt blev aabnet.

Fru Karine havde rejst sig og gik sin Søn i Møde.

„Godt, at Du kom, min Søn. Din Fader har længtes saa efter Dig, og jeg med ham. Det turde have hændet, Du var kommet for sent."

„Moder kære, jeg har faret saa hastigt jeg kunde, alt fra den Stund for otte Dage siden, jeg fik Dit Bud i Cøln."

Ung, varm og fager stod det stolte Skud af de Banners og Lykkers Æt midt i Kammeret. Hans Øjne duggedes, da de mødte Faderens milde, forklarende Blik fra Sottesengen, stirrende mod ham.

„Jeg dør, min Søn, godt at Du kom, thi meget har jeg endnu at fortro til Dig.“

Frands Lykke traadte sagte nærmere. Ogsaa han knælede ved Hovedgærdet og kyssede Faderens hvide, kolde Haand.

Der gik som en lysnende Glæde over det graahvide Ansigt. Hans Haand lagde sig famlende over det unge, bøjede Hoved.

„Kom nærmere, min Søn, jeg kan ey se Dig.“

Fru Karine rejste sig og gav Plads for ham paa Sengekanten. „Ser I mig nu, min Fader?“

„Nej, jeg ser Dig ey, men jeg føler Dig. Bøj Dit Hoved til mig, saa Du hører, hvad jeg har at sige Dig.“ Henrik Lykke gjorde en Bevægelse, som for at rejse sig, det lykkedes ikke, kraftesløs sank hans Arme ned paa Tæppet. Fru Karine gik da til, satte sig paa den modsatte Sengekant og støttede med sin højre Arm hans Hoved.

„Ja, godt at Du kom hjem, min Søn. For det er Ufredens Tider vi nu lever i. Snart vil Krigens grumme Fakkel svinges og lyse over Lande.“

„Jeg ved det, min Fader. Derfor er jeg draget hjem for at gøre Eders Villie. I vil vel, jeg skal melde mig ved Hæren?“

Der gled en Skygge over Rigsraadens Ansigt. Han rystede paa Hovedet og lod det træt glide tilbage i Fru Karines Arme.

„Ney min Søn, saa er det ey min Villie. Der er nok til at ofre Liv og Blod i denne Forfængelighedens Krig. Ungt Blod trænges og til at værge Liv og Gods her hjemme.“ — Han tav en lang Stund

I Angst lyttede de begge efter hans Aandedrag, der blev mere og mere svindende. Saa lød det atter sagte og hendøende:

— „Naar man skal dø, saa staar mangt og meget En klart, som før var dunkelt. — Jeg har grublet meget over, hvor den rette Vej var at finde. — — Fra første Stund har jeg været imod denne Krig. — Saa gav jeg til sidst mit Minde til den, og Kongen fik sin Villie. Endnu i denne Stund ved jeg ey, om det var ret. — Sommetider bæres det mig for, som om jeg da sveg mit Fædreland! Men nu vil jeg ey længer granske over disse jordiske Ting. Livet er blevet mig fjernt, — og saa underligt ligegyldigt. Kun alle I, som staar mig nær, har jeg Tanke for. — Hvad betyder det for mig, hvem der har Ret, Kong Carl eller Kong Christian? — Mit Livsværk er øvet — Gud bedre, det har kun været ringe, — men mit Blod ofrede jeg, da det krævedes af mig, og min Manddoms Kraft har jeg givet i Fredens Tjeneste, da Tid var. — — Og nu, naar jeg ser tilbage paa Livsløbet — hvad har jeg saa udrettet? Ak, intet — intet, min Søn! Nu tykkes det hele mig kun Forfængeligheds Værk alt tilhobe."

„Min Fader, slig faar I ey tale. I har da øvet Daad som faa, og dertil handlet ud af Eders ædle og ærlige Hjerte som Rigets betroede Raad."

„Nej, min Søn, — jeg sveg mig selv og mit Land til sidst, da jeg gav efter; thi nu bæres det mig for, som Danmarks Timer er talte, ligervis som mine er." Hans Haand greb i stor Angst om Sønnens. „Frands, min Søn, — Dig har jeg ey Raad til at ofre. Nu faar

Du være tro imod Slægten, naar Du om føje Stund bliver dens Overhoved."

„Jeg er jo ey Eders ældste Søn, min Fader."

„Du er den, Din Moder og jeg har Fortrøstning til. Hverken Christian eller Jørgen kan styre og raade, derfor overdrager vi Dig lovformelig Førstefødselsretten. — Sværg mig nu til, at Du ey vil svigte? Hæder og Ære er og at vinde ved at være Jorddrot og ved at øve Daad blandt dem, som er undergivne Dig. Dine Brødre er det ey stort bevendt med, de orker ey at føre Slægten videre frem, den, der alt nu er i Forfald." Der var en bævende Hjælpeløshed i hans Hvisken, og atter sank han træt tilbage i Fru Karines Arme. Øjnene var lukkede og Stemmen hørtes kun som en hendøende Mumlen.

Lidt efter slog han dem atter op. „Frands, min Søn, rejs Slægten, — øv Fredens Daad — vær Din Moders Støtte og hold Skjoldet blankt. — Lad Dig ikke lede af Forfængelighed, husk alt er Forkrænkelighed! — Alting brister, kun Hæderen mellem Mænd skal staa, — saa var det forhen Sæd og Skik i vor Slægt, — den Du nu skal bære frem."

„Jeg sværger ved det hellige Kors og paa Guds Ord her, at jeg skal gøre alt det, Du byder, min Fader." Han lagde Haanden højtidelig paa den store Spændebibel, som laa paa Bordet ved Sengens Hovedgærde.

„Min Søn — jeg byder intet, jeg beder kun for dem, der ene staar. — Naar jeg er faret herfra, løs saa de Fanger af Bolt og Jern, som sidder i Gaasen, — her paa mit skal ingen lide ondt, mens

jeg stædes for min Herre, Frelser og Dommer, til hvem jeg haver naadigen Fortrøstning. — Gud Herren velsigne Dig!" — Det sidste lød som en Hvisken. Træt faldt han tilbage og sagtelig lod Fru Karine ham finde Hvilen. Saa faldt Rigsraad Henrik Lykke i lang, tryg Slummer, hvoraf han først vaagnede op ad Formiddagen den næste Dag, som var d. 26. Juni.

Fru Karine og den hjemvendte Søn havde siddet ved hans Leje den ganske Nat. Da det første Morgengry viste sig, søgte Frands Hvilen, mens hun blev siddende tro og stille, med hans kolde Haand i sin, mens Døden langsomt fuldbyrdede sit Værk.

Ud paa Morgenstunden samlede Fru Karine sine Børn om sig. Nærværende var desforuden den øvrige Slægt, og Familiens tro Tjenere, som stod ved Sengens Fodstykke.

Svigtende Aandedrag lød med lange Mellemrum blandet med svage Gisp efter Luft. Saa slog Henrik Lykke de milde, forklarede Øjne op, for ligesom at favne dem alle i et langt, vemodigt Blik. Da han sænkede dem, drog der en Skygge over hans Træk, — atter aabnede han dem og stirrede mod Loftet. Der lyste et Smil over det gulgraa Ansigt, som saa han ind i en fredfyldt Verden. Lidt efter faldt Hovedet som et sovende Barns tilbage paa Puden, — og Henrik Lykke, Danmarks Riges gamle Rigsraad, var ikke mere.

XVII.

Den 11. Juli i det Herrens Aar 1610 efter Christi Byrd foregik Skrinlæggelsen og Jordehøjtideligheden med stor Pragt i Vordingborg Kirke.

I fire samfulde Timer varede Ligprædiken, som blev holdt af Biskop Brochmann. Den ene Landsknægt segnede om efter den anden, der de stod opstillede i fuldt Harnisk med draget Sværd i Haanden rundt om den fløjelsbetrukne Baare. Og da endelig de jordiske Levninger af Rigsraad Henrik Lykke var stædet til Hvile i de Lykkers Gravkammer i Krypten under Alteret, følte Fru Karine sig saa ilde, at hun af hendes kære Børn maatte ledes til Sengs og derved blev hun forhindret i at være nærværende ved Gravøllet og Gæstebudet, som fejredes udi seks Dage og var til stor Lise og Opbyggelse for de efterlevende i deres Sorrig.

Ved det tredjedags Gæstebud blev det store sølvbeslagne Brevskrin fra Brevkammeret højtidelig baaret op i Riddersalen og der aabnet af Slægtens ældste, Kansleren Christian Friis til Borreby.

Henrik Lykkes lovgyldige testementariske Bestemmelser lød paa, at det store Jordegods skulde

fordeles saaledes: „Gisselfeld og Kokkedal skulde tilfalde hans kære, ædle og velbyrdige Hustru, Fru Karine Banner tilligemed Vordingborri Lehn, hvissom det maatte behage kongelig Majestæt at lade den ærlige og velbaarne Frue nu som forhen forvalte og styre det i Samdrægtighed med vor kære Søn Frands Lykke, som veloptugtet og veloplært udi fremmede Lande og Riger er.

Vor elskelige Datter, velbyrdige Jomfru Anne Lykke, som lovformelig i Slægts og Venners Nærvær er trolovet med højvelbaarne Rigsraad og Statholder Brejde Rantzaus kære og velbyrdige Søn, Junker Caj Rantzau gives til evig Arv og Eje Harridslevgaard, Flintholm og Rødkilde paa Fyns Land.

Vor kære Søn, velbyrdige Junker Christian bør Rudgaard og Skern tilfalde og ligeledes er det vor Villie og Ønske, at vor kære, velbyrdige Søn, Junker Jørgen oppebærer Indkomsterne af Hevringgaard og Nielsstrup, desformedelst han ey selv med sin kranke Helse kan overtage eller styre et Jordegods, der kræver en Forvaltning, som overstiger de Kræfter, Vor Herre ham givet har. Derfor overdrages Forvaltningen af dette Jordegods vor kære, velbyrdige yngste Søn Junker Frands, som desforuden i Arvelod skal tilfalde Overgaard i Jylland."

Junker Christian følte sig forurettet og krænket ved disse testementariske Bestemmelser.

„Det er ey ret af min kære, hedengangne Fader at forurette sit eget Kød og Blod," sagde han, idet han rød i Ansigtet og en Kende rusendes rejste sig og forlod Riddersalen.

Nede i Borgestuen svor han højt og dyrt paa, at han herefter skulde svire og doble, saa der skulde staa Gny af det baade til Gisselfeld og Overgaard.

Junker Jørgen rejste sig bleg og sagtmodig og sagde: „Jeg takker min kære Hr. Fader i sin Grav for det, han haver betænkt mig. Det rækker nok rundeligen til til mig.“ Et Hosteanfald havde nær taget Vejret fra ham, saa ogsaa han maatte ledes ud af Riddersalen.

Efter at de rede Pengesummer var fordelte, fik de gamle tro Tjenere tilkendt nogle Smaagaarde til Fæste. Ogsaa Jens Boldmester var betænkt med 600 Rosenobler, en ret stor Sum for hin Tid.

Gravøllet blev den Aften til Tider ret stormende, men det var ogsaa til den salig Lehnsmand og Rigsraad Henrik Lykkes Amindelse.

XVIII.

Sjettedagen efter den store Jordefærd paa Vordingborg var der almindelig Opbrud af Gæsterne fra nær og fjern. Hver drog nu til sit, og inden Kvælden stundede til, var der atter fredelig Hverdagsstilhed over den store Borg.

Frands Lykke, den unge, fagre Ridder, tog nu Styret, i Begyndelsen retledet af sin myndige Moder, Fru Karine. Men ret længe varede det ikke, før han handlede ene, og da Lehnets lovformelige Overdragelse til Henrik Lykkes Efterleverske ved kongelig Gunst var helt i Orden, tog han Styret fuldt baade over dette og de øvrige store Jordegodser, der laa spredte næsten hele Landet over.

Med sin Broder Christian havde han mangen Kamp at bestaa; for han indfriede troligt sit Ord i Gerning ved Drik, Svir og Dobbel at faa sit Jordegods sat overstyr. Ved Lands Lov og Ret blev han i det Aar 1617 umyndiggjort, og et Par Aar efter drak han sig ihjel nede i Pommern.

Nogle Aar forinden var den milde og sagtmodige Junker Jørgen gaaet til sine Fædre. Den tærende Syge, som i mange Aar havde undergravet hans Helse, fuldbyrdede faa Aar efter Faderens Død sit Værk og gav ham Fred.

XIX.

Sørgeaaret var gaaet saa slidelig hen.

Jomfru Anne slog Væven og trak Naalen ud og ind i Baldyrerammen i stor Forlængsel efter Fæstemanden, som var draget med Kongen i Felten.

Saa var det i det Herrens Aar 1612, den 29. Marts, Sørgebudskabet lød Landet rundt, at Dronning Anne Cathrine var salig hensovet. Det skete midt under Krigen med Sverige, hvor store Tidender om Sejr og Nederlag vekselvis afløste hinanden. Denne Begivenhed vakte derfor ikke den Bestyrtelse og Opsigt, som ellers vilde have været Tilfældet.

Kongen, som blev budsendt, naaede lige netop at være nærværende ved Dødslejet. Dagen efter Dronningens Død tog Christian IV ud til det blaa Lysthus — ogsaa kaldet Herkules Pavillonen — ved Rosenborg for der sammen med nogle af de yngre Rigsraader at slukke sin Drøvelse.

Bisættelsen foregik i største Hast uden den storstilede Pragt, som en kongelig Sørgehøjtidelighed ellers krævede. Denne Gravlæggelse var kun pauvre imod det, som Tiden fordrede. Ligtoget fra Københavns Slot til Frue Kirke stod i grel og skærende

Modsætning til den pragtfulde Kroning for 16 Aar siden sammesteds. Lang Tid varede det endog, førend det kongelige Lig naaede sit sidste Hvilested i Kapellet i Roskilde Domkirke.

Sammen med Kongen var Hofjunker Caj Rantzau draget til København, og da Fru Karine Banner som kongelig Lehnsfrue var selvskreven til at møde frem som Dragefrue ved Bisættelsen, var baade hun, Jomfru Anne og Junker Frands faret til Hovedstaden for at være nærværende ved Højtideligheden. Fru Karine nød den Ære at gaa mellem Hofsinderne i første Rangforordning efter Katafalken. Ingen havde heller som hun kunnet levere saa meget sølvfryndset Klæde til at drage Kirke og Kor med.

„Hvo meget haver, den skal og meget gives," hørtes i dæmpet, misundelig Hvisken, hvor den statelige Lehnsfrue skred frem i Toget, der nu langsomt bevægede sig gennem Højbrostræde, Vimmelskaftet og Skoboderne til Frue Kirke. Smuk og statelig var ogsaa Fru Karine og Jomfru Anne i deres rige, sorte Fløjelskjortler med det lange Slæb og de høje Hovedsæt med Sølvdiademerne, som de sorte Sørgekapper kun saa læmpelig dækkede. Junker Caj og Frands Lykke, som ledsagede Adelsdamerne, var ligeledes i sorte Fløjelsklæder med sorte og hvide Fjer i Hattene.

Her mødtes Anne og Caj første Gang efter Trolovelsen. Krigen havde jo været Aarsagen til den lange Adskillelse.

„Gud Herren ske Tak, at jeg ser Eder sund og karsk," hviskede Anne.

„Eder i lige Maade, mit Hjerte. — Ak, vidste I,

hvilken stor Forlængsel jeg haver haft efter Eder i disse to lange Aar, hvor meget ondt er lidt og haarde Savn døjet. — Og saa ikkun at have en stakket Stund til sit Hjertes Husvalelse, naar man stedes til Møde med sin hjertenskære Fæstemø."

Fru Karine vendte sig halvt om og saa strengt paa Anne. I Sørgetoget maatte jo ingen tale.

Længe var de tavse. De fornam kun hinanden gennem de varme Haandtryk, der de gik frem. Saa lagde hun sig i Trængselen tæt ind til ham og lod sig lempelig føre af hans stærke Arm.

„Monstro jeg skal blues, — for jeg føler ey Sorrig ved denne Ligfærd," hviskede hun.

„Sig frem, hvad I da føler?" kom det sagtelig tilbage.

„Kun en salig Fryd ved at være Eder nær," lød det frejdigt.

„End jeg da! mit Hjerte, som nu faar Forsmag paa Himmeriges Salighed, og saa om trende Dage skal fare herfra til Helvedes Forgaard, som i dette Tilfælde kaldes Elfsborg, der jo belejres for Tiden."

„Ak, kunde blot den Krig faa Ende, saa fik da mit sorgfulde Hjerte Fred; thi altid bæver det udi Angst og Vaande for Eder, saa graadig som den er."

„Ja, tilvisse er den graadig, og intet tror jeg paa Freden, hvormeget der end forhandles om den. Svært Indhug er der gjort i den danske Adelstand; Ven og Frænde falder, og Sorrig volder det at maatte se al den Jammer og Elende ved Mandefaldet og hos dem, der faar deres Helsot. — Som nu i Februari, da vi var paa Vejen til Varberg og det grumme Overfald kom bag paa os. Jeg var jo i Kongens Følge og

kæmpede Side om Side med ham, kun ved et Guds Under værgede vi Livet. Men skøn er alligevel Heltedøden, det fornam jeg hin Kvæld, da jeg saa min Ungdomsven, Sten Rosensparre og min ædle Frænde Christian Barnekow segne og heltemodig tage Dødshugget for deres Konge. — Tro mig, mit Hjerte, i en saadan Stund glemmes baade Liv, Gods og Hjertenskær med, — jeg misundte dem den skønne Død!"

„Ak, tal ey saa. Blot Tanken volder mig en vaandefuld Gru. Tænkte I da aldrig paa mig i Kampens Bulder?"

„Nej i Kampens Stund, da var I ey i min Tanke."

„Det gør mig sorrigfuld. I kunde jo være falden uden at mindes Eders Hjertenskær?"

„Skøn Anne, I hører Livet til og ey Døden. Ved I, naar jeg mindedes Eder og droges til Eder i stor Forlængsel? Det var i de stille Stunder, naar Hvilen forundtes mig. Da tænkte jeg, hvor herligt det skulde være at tage Eder i Favn, og ofte drømte jeg skønne Drømme om den Stund."

„I faar ey tale saa, thi saa vokser og min store Forlængsel!"

„Ja slig var det. Forstaar I derfor, mit Hjerte, at nu, jeg er Eder saa nær, er det en Helvedes Pine at tænke paa, saa fort Skilsmissens Time atter slaar?"

„Aa — den vil vi ey tænke paa, der er jo mange Dage til den Stund."

„Ja, I snakker, — af Nætter ingen, og de Dage gaar saa fort."

„Kan I da ey glædes med mig?"

„Jo vist, skøn Anne — min strenge Fæstemø, som endnu ey rettelig er min.“ Han smilte underfuldt dragende og trykkede hendes Haand.

„Gæve Hr. Ridder!“ Hun gengældte Haandtrykket og saa op paa ham med spillende, glædefyldte Øjne.

Atter kom et strengt Blik og en varende Rømmen fra Fru Karine. Brødebetyngede vendte de Blikket mod Baaren. Hvor de end saa hen, mødte Øjet det sorte Sorgens Skrud, mens alle Stadens Kirkeklokker sendte deres vemodige Klage ud over Sørgeskaren. — Der gik en Isning som af sælsom Gru gennem Jomfru Anne! Her gik de med deres unge Haab og lyse Drømme, men naar de stirrede fremad, saa mødte Døden dem. — Var dette mon et Varsel for det kommende?

Hun hævede Blikket frygtsomt mod sin Fæstemand. — Aa nej, der laa al Livsens Lyst og Fortrøstning gemt i hans straalende Øjne. —

XX.

Forventningens og Angstens Gru sænkede sig atter over Danmark.

Kongen var draget afsted til Sverige for at fremme Fredsforhandlingerne. Men Tiden led, og intet godt Nyt spurgtes.

De danske Besiddelser hinsides Sundet var lagt øde. Hovedhæren med Gert Rantzau i Spidsen var gaaet fra Kalmar til Øland, hvorfra den nu vilde rette Hovedslaget mod Jønkøping. Her mødte den en uventet Modstand; Gustav Adolf slog løs med Fortvivlelsens Kraft og trængte den danske Hær tilbage mod Kalmar. Hele det store Tog var mislykket, Kongen naaede ikke en Gang frem, da han rykkede ud for at undsætte Gert Rantzau, Hæren blev splittet og Tabene var overvældende. Det var som Hærførerne geraadede i Desparation, ingen Barmhjertighed paa nogen af Siderne blev vist, Syge og Saarede lodes i Stikken, hver hyttede kun sig, og Befalingen lød paa, at slaa ihjel for ikke at belæmres med Fanger.

Kongen ilede hjem til Hovedstaden for at sætte Flaaden i Stand til at lægge ud, for at prøve om den bedre havde Lykken med sig til at udrette noget til-

vands. Men ogsaa her glippede det. Angrebet mod Stockholm i August 1612 mislykkedes. Kongen maatte vende hjem efter blot at have hilst paa de svenske Fjelde uden at have udrettet synderligt.

Baade Sverige og Danmark var hjertenskede af Krigen og endelig blev da Freden i Januar 1613 sluttet.

Hvor var nu de unge, stolte Mænd, som i Begejstring og Tro paa Kongens Krigslykke havde fulgt ham?

De fleste var faldne eller slagne til Krøblinger. Blandt de sidste var Caj Rantzau. Om han just ikke helt var slaget til Krøbling, saa forvandt han dog aldrig den Vunde han fik under Belejringen af Jønkøping. Han blev ikke alene haardt saaret, men ogsaa taget til Fange, og Aar og Dag gik hen inden han slap ud af Fangenskabet.

Da han endelig i Foraaret 1614 vendte tilbage til København, var han kun en Skygge af den unge, smukke Junker, som for fire Aar siden fæstede sin Brud hin lyse Majdag i Skoven ved Vordingborg.

XXI.

Fru Karine og Jomfru Anne havde, siden Freden var sluttet, boet i København i deres store Gaard paa Vandkunsten.

Her levede Anne i stadig Forventning om, at Caj Rantzau skulde vende hjem. Men Aar og Dag gik, stadig skuffedes hendes Haab.

En Dag i April, hen ad Kvæld hørtes der Larm udenfor Porten. Jomfru Anne, som stod i Bislaget og kiggede gennem de grønskjoldede Ruder paa det rislende Vand fra den skønne Fontæne, fik nu Øje paa en Karm, som kørte frem og standsede udenfor Porten. En bøjet Skikkelse, som maatte støttes af Svendene, steg langsomt ud, gik hen til Porten og slog tre drønende Slag med Hammeren.

Portvagten lukkede sindigt op, og føje Tid efter stod en mørk Skikkelse i Fruerstuen med Hatten i Haanden overfor Jomfru Anne.

„Guds Fred og god Dag, mit Hjerte."

„Hvem er I, — og hvad vil I?" spurgte hun. Det bares hende for, som hun skulde kende det blege Ansigt med det lange, filtrede Haar og Skæg.

Han gik hen og tog hendes Haand: „Kender I mig ikke, Jomfru Anne?“

„Aa nej — I er da ey Caj Rantzau?“ Det kom som i bævende Angst.

Da lagde han sin Haand paa hendes Skulder og saa hende fast og længe ind i Øjet.

„Meget ondt har jeg lidt og megen Ve døjet. Men med alt det, er hin Ve for ringe at nævne, mod den Sorrig jeg lider nu, ved at I, min Fæstemø, ey kendes ved mig.“

Hun gik uvilkaarligt et Par Skridt tilbage. Sagte kom han nærmere og atter følte hun hans Haand tungt paa sin Skulder. Hans hastige Aandedræt kendte hun lige imod sig. — Hvad hun følte i dette Øjeblik var kun en ræddelig Pine og Skuffelse, der fik Taarerne til at bryde frem. Var han, som her stod, hendes Drømmes og Længslers Maal? Nej, det var umuligt, slig kunde den unge, fagre Ridder, kongelig Majestæts Hofjunker, Caj Rantzau ikke se ud! Og dog var det saa! En brudt Skikkelse — et bristet Haab, — aa, saa fattig hun følte sig!

Et dybt Ar strakte sig fra venstre Kind helt op over Panden, blodrødt grinede det mod hende. Højre Fod førte han stift, og hans Hænder skælvede, der de laa paa hendes Skulder.

Men Øjnene, de kendte livslystne, lyse blaa, var jo hans, og Smilet, som lyste vemodigt bag de blege Læber, det var jo ogsaa hans. Og Stemmen, den harmonisk dybe, den kendte hun jo nu.

„Nu kender jeg Eder igen, min Fæstemand! Hvor maa I have døjet meget ondt, siden slig For-

andring er sket med Eder." Det kom lavt og bristefærdigt, Graaden stod hende i Halsen.

„Aldrig mere gaar jeg nu fra Dig, Anne." Han vilde drage hende til sig, men hun bøjede af og trak sig lempelig fra ham.

„I faar ey gaa! Du milde Christ, hvor er I skøn, Anne." Hun svarede ikke, stirrede kun i Rædsel paa ham. Det var, som om al Livets Lyst var stængt for hende.

„Hvi svarer I ey? Har I faaet en anden kær?"

Hun drog Vejret tungt og strøg sig med Haanden hen over Panden som vilde hun fjerne de mørke Skygger.

„Ak nej, slig er det ikke. Jeg blev kun saa sorrigfuld, der jeg saa Eder uden Varsel staa værkbruden for mig."

„Værkbruden — siger I? — Ja — kan hænde I haver Ret! — Jeg er da vel ey mere værkbruden, end jeg ved god Røgt og Pleje nok vinder over disse Vunder. — Drag Eder til Minde, at jeg er en Flygtning; kun ved List, Snille og det røde Guld lykkedes det mig at slippe ud fra Fængslet i Stockholm. Forklædt som Tiggermunk gik jeg paa min Fod lige til Norrkøping og tingede mig der ombord i en hollandsk Skude, som satte mig af i Helsingør; derfra har jeg aget lige her til. Saalunde er det, at I ser mig slig. Havde jeg haft mindre Forlængsel efter Eder, da havde jeg og givet mig bedre Stunder til at hæge min Skabelon."

Der gik en Skælven gennem Jomfru Anne, som hun stod der og kæmpede med den store Skuffelse, hun havde lidt.

Saa hævede hun Hovedet som den, der overvinder sig selv og tager sin Beslutning. Sin Fæstemands Blik mødte hun rolig og fast. Kvindens medfødte Barmhjertighed med alt, som lider ilde, var vaagnet. Hun gav ham begge sine Hænder og sagde: „I er mig nu som forhen ret hjerteligen velkommen. Og Tak, fordi Eders første Gang var til mig."

Med Taarer i Øjnene bøjede han sig og kyssede hendes Pande, men da hun lagde sin Kind til hans, hændte det uforklarlige, at hun fornam som en Dødens Uhygge gennemisne sig fra Hoved til Fodsaal. I nogle Øjeblikke lukkede hun Øjnene, og da hun atter slog dem op, stod det for hende, som havde hun nu ogsaa faaet sit tunge Kors at bære her i Livet, det, hvorom Moderen, Fru Karine, sagde, at intet Menneske blev fritaget for. — Hun knyttede Hænderne og lovede i sit stille Sind at bære det saa trofast som menneskelig Kraft forundte hende.

Tvende Dage efter dette Møde hentede Brejde Rantzau sin Søn i en magelig Karm, og Rejsen gik nu til Brejtenborg, hvor han skulde opholde sig og nyde god og kyndig Pleje hos sin Faster, Fru Dorothea Brockdorff, indtil Brylluppet mellem ham og Anne kunde staa.

* *
*

Da tre Maaneder var gaaede, havde han ogsaa vundet sin Førlighed igen, kun det store Ar tvers over Ansigtet kunde ikke skjules. Dog var der dem, som sagde, at netop dette gjorde hans Udseende

mandigere, særlig da det store lyse Fuldskæg nu skjulte de værste Skrammer.

Brylluppet var berammet til August samme Aar, men pludselig fik Caj Rantzau Ordre fra kongelig Majestæt at følge Gesandten, Jacob Ulfeldt, til Spanien. Denne Sendelse varede over et halvt Aar, og da han kom tilbage derfra, maatte han som Hofjunker være med i Kongens Følge til England. Atter blev saa Brylluppet udsat paa ubestemt Tid, og selv efter hans Hjemkomst fra England lod det ikke til, han havde Hastværk med at indtræde i Ægtestanden. Der ymtedes ret højlydt mellem Hofsinderne om, at han havde fundet saa stort Behag i den unge, letsindige Lady Seymour, som var Hofdame hos Dronning Anna, og at det var derfor, han ikke havde videre Hast med Brylluppet efter sin Hjemkomst.

Anne Lykke var ret ligegyldig ved denne Tilbageholdenhed; thi nu var Caj Rantzau blevet hende som et nødvendigt Onde, der hørte med til Bryllupsceremonien, men til hvem hun ellers havde forlist al Kærlighed og Estime. I Rædsel mindedes hun endnu det grufulde Møde mellem dem, da han som Flygtning, vanrøgtet og ilde tilredt stod for hende i Fruerstuen hin Kvæld for over et Aar siden. Desuden var hun saa omsværmet af andre unge og fagre Junkere paa Festerne omkring paa Adelsgaardene og ved Hoffet, at hun næppe savnede ham.

Fru Karine derimod følte sig dybt krænket paa Datterens Vegne, thi fire Aar havde Trolovelsen med Caj Rantzau varet, og endnu var han stadig i fremmede Lande, mens Datteren gik om herhjemme som

halv Brud og halv Enke. Ey heller huede det Fru Karine ret, at Anne var saa underlig ligegyldig, naar hendes Fæstemands Navn blev nævnet. Stor Forlængsel efter ham saa hun nok, der ikke var. Men nødig vilde hun give Slip paa denne rige og berømmelige Slægt, derfor lod hun paa listig Kvindevis sin Søn Frands optræde som Slægtens Overhoved og lod gennem ham Brejde Rantzau og Junker Caj vide, at de ikke behøvede at ulejlige sig hverken til Vordingborg eller hen i de Lykkers Gaard paa Vandkunsten, efterdi hun haabede, Jomfru Anne bestemte sig til at række en anden Bejler Haanden.

Dette fandt dog Brejde Rantzau var for forsmædeligt, thi ogsaa han vilde nødig lade denne Guldfugl flyve.

Det var paa Herredagen i Roskilde i Vaaren 1615, at Frands Lykke havde overbragt Statholder og Rigsraad Brejde Rantzau dette Bud fra sin Moder, Lehnsfruen paa Vordingborg. Samme Aften havde Fader og Søn en lang Samtale, der resulterede i, at de begge næste Dag gik til Fru Karine paa Vandkunsten, hvor hun og Datteren fremdeles opholdt sig.

Stolt og tilbageholdende tog hun imod dem.

„Vi er Eder da vel ey uvelkomne?“ spurgte Brejde Rantzau smilende, idet han kyssede hendes Haand.

„I var mig altid tilforn saa kære Gæster, højvelbaarne Hr. Rigsraad. Gæstevenskab kølnes ey saa let i de Banners og Lykkers Æt, som hos de Rantzauere, det maa I da vide, Hr. Rigsraad, efterdi vi ey haver været budne til Eder, den Stund jeg mindes.“ Tonen var isnende kold, da hun dernæst bød dem tage Sæde.

„I glemmer, Fru Karine, at vi har levet i Ufredens Tider saa længe!“

„Nej, Hr. Rigsraad, jeg glemmer lige saa lidt Ufredens Tider som de fire lange Aar, der ligger imellem indtil nu.“

„Ja vist, det har drøjet længe, efterdi der var Gøremaal at varetage, som min Søn var sagesløs i. Men nu er det vor Fortrøstning, at vi og I, højvelbaarne Fru Karine, i Fordragelighed kan drøfte vor store fælles Sag!“

„Hvad Sag?“ Det kom ligegyldigt, som om der aldrig havde været nogen Sag af Vigtighed mellem dem.

„Det undrer mig, I spørger slig, Fru Karine, allenstund vore kære Børn ere lovformeligen trolovede. Min Søn og jeg er nu komne hid for i Samraad med Eder at faa Brylluppet berammet.“

Fru Karine rejste sig i stor Værdighed. „Da troede jeg for sandt, I havde ladet al Tanke om en Forbindelse med vor Slægt fare, efterdi det har drøjet saa længe, at jeg troede, det var Løgn.“

„Hvor kan I tro sligt, naar Ord staar imod Ord. Min Søn har jo lovligen været hindret først ved Krigen og saa ved de tvende Sendelser kongelig Majestæt saa ærefuld skikkede ham i.“

„Mig bekendt havde der dog været Stunder nok mellem disse Sendelser til at fejre Brylluppet i. — Og nu efter Engellandsrejsen er der atter gaaet Maaneder og Dage hen — ja, mig tykkes her er skellig Grund til at ophæve det Svogerskab.“

„Det kan I da ey rettelig formene, Fru Karine? Thi ey var det Sæd eller Skik hos de Lykker eller Rantzauer, at de sveg deres Ord.“

„Det plejer de Bannere ey heller, naar de ey nødes dertil," kom Svaret stolt og fast.

„Lad os nu tale saa jævnt med hinanden som gode Venner og Frænder. Her gælder det vore kære Børn, og deres Fremtid turde dog ligge os begge paa Sinde, særlig da vi er vidende om, at de haver Estime til hinanden," sagde Brejde Rantzau i Alvor og saa frygtløs ind i Fru Karines haarde Øjne. — „Eders Husbond, min gamle Ven og Fælle, salig Rigsraad Henrik Lykke, døde dog i Fortrøstning til denne Forbindelse og gav gladelig sit Minde dertil."

„Det er sandt, vi gav baade vort Minde gladelig dertil. Det harmer mig kun, at vor Datter nu i snart fem Aar har maattet vente paa sin Fæstemand."

„Ja, I har vel Ret, — længe har det drøjet, men nu er han da kommen, og vi henstiller kun til Eder at lade Gildet beramme. — Vi synes, Pagten ret snart bør fuldbyrdes," kom det mildt og indsmigrende fra Brejde Rantzau.

„Nu tykkes I at have Hast! — Om Tiden kan vi jo altid tale; derom vil jeg lade min Datter, Jomfru Anne selv tage Bestemmelse, nu hun allenfals er blevet gammel nok til det," kom det mere mildt og forsonligt fra Fru Karine.

„Kanske det da var bedst at kalde hende hid, for at høre, hvad Formening hun haver om snarlig Brudefærd?"

„Ja — nu skal jeg lade hende kalde." —

Lidt efter gled Døren op, og Jomfru Anne traadte ind. En dyb Rødme gled over hendes Kinder, da hun saa sin Fæstemand staa der ved Faderens Side.

Og i samme Øjeblik drog hun sig til Minde det Møde, hun og Caj havde haft for Aar tilbage i samme Stue. Den Gang havde han ey været fager at skue, saa Længselen havde ey plaget hende efter ham. Hun maatte smile, idet hun hastigt saa hen paa Fader og Søn, thi hun mindedes den Stund, da hendes Fader spøgende havde berettet hende om, at gamle Brejde Rantzau først selv havde begæret hende til Hustru. Havde Valget nu staaet paa, havde hun sikkert helst givet sit Jaord til den gamle, statelige Ridder, der netop nu saa saa mildt og kærligt paa hende. Hans udstrakte Arme kunde hun ikke staa imod, hurtig gik hun hen og lod ham sagtelig tage sig i Favn. Dernæst gav hun Caj Rantzau Haanden, og idet hun saa op mødte hendes Øje en statelig Ridder, rigt klædt, med Kaarde og klirrende Sporer. Arret, det vansirende, var der end og skæmmede ham meget, men det lyse Fuldskæg dækkede godt, og over dette lyste hans frejdige, blaa, ungdomsglade Øjne, hvori hun nu læste en Bøn om Glemsel for al den Sorrig og Kvide, han havde voldt hende.

Fru Karine og Brejde Rantzau var gaaet stille ud af Fruerstuen til Hallen ved Siden af. Nu stod de to unge ene overfor hinanden. Og atter lød hans Stemme som hin Dag, han som Flygtning var kommet til hende.

„God Dag og Guds Fred, mit Hjerte.“ Det klang saa lyst og godt. Blodet steg Jomfru Anne til Kinderne, og hun mindedes den Stund i Skoven, hin lyse Vaardag, da hun gav ham sin Tro. De skønne, mørke Øjne løftede hun mod ham og der

var Klang i Røsten, da hun sagde: „Eder i lige Maade, Junker Caj.“

„Anne — liden Anne, Din Fæstemand venter.“

Hun stod urørlig, det første Skridt imod ham faldt noget svært.

„Anne, Du tør ey lade ham vente længer.“ Det kom saa inderligt blødt, mens han gik et Par Skridt imod hende.

„I skulde ey have tøvet saa længe,“ sagde hun og tog et Skridt tilbage.

En varm Følelse blandet med et vildt Begær efter at tage den fagre, unge Kvinde i Favn, som stod ham saa stolt imod, tog ham, thi ey var han vant til, at Kvinder gjorde Modstand. — Betagen gik han helt hen til hende og lagde sin Arm om hende; men da hun endnu ikke svarede ham med et Livstegn, der turde udlægges som Hengivelse, gled han ned paa Knæ foran hende og kyssede stille og ærbødigt hendes Haand, mens hans Blik søgte hendes som et Menneske, der er i Nød. „Anne, mit Hjerte, er I mig ey længer god?“

Da smilte hun, som den, der giver af sit Hjertes Godhed, fordi der bedes: „Jeg faar vel gøre, som I vil.“

„Anne, svar mig nu, saa sandt I har Godhed for mig?“

„Ja, Caj — Godhed har jeg — og her er min Haand. — Min Moder og Eders Fader vil det jo.“

XXII.

Den 17. Juni var der Festlarm i de Rantzauers store Gaard i Vimmelskaftet.

Det var Anne Lykkes og Hofjunker Caj Rantzaus Bryllup som endelig fejredes med Pomp og Pragt i samfulde otte Dage.

Caj Rantzaus Farbroder, Statholder Gert Rantzau, havde stillet sin Gaard til Raade til Bryllupsgildet. Kongelig Majestæt viste det unge Brudepar den Ære at være nærværende og i trende Dage drikke sig en fuldgod Rus. I det hele var det en Brudefærd, som spurgtes viden om.

For Svie og Smerte i Krigen med Sverige og for ærefulde Sendelser til Spanien og England var Caj Rantzau højtidelig blevet slaget til Ridder af selve kongelig Majestæt og dernæst givet Lehnsmandsembedet over København.

Det pragtfulde Brudetog havde langsomt bevæget sig frem og tilbage mellem Vimmelskaftet og Frue Kirke, hvor Pagten i stor Højtidelighed blev beseglet af Biskop Brockmann. Den unge Prins Christian, der nu var 13 Aar, havde ønsket at være blandt de Pager, der bar Brudens guldvirkede Fløjelsslæb. Dette var ham tilstaaet for den barnlige

Estimes Skyld, han lige fra Besøget paa Vordingborg havde haft for den ædle og velbyrdige Jomfru Anne.

Paa salig Rigsraad Henrik Lykkes Vegne var kongelig Majestæt Forlover og Brudefører, og nu, da de høje Herskaber skulde til Bords, tog Christian IV Plads ved Brudens højre Side i Højsædet for Enden af det lange Festbord.

Statholder Brejde Rantzau førte salig Rigsraadens Efterleverske, den velbaarne Fru Karine Banner, og efter dem kom alle de højfornemme, adelige Gæster efter Rang og Værdighed.

Det raslede af Brokade og Gyldenstyk, det funklede af Guld og Klenodier og klirrede af Adelsmændenes Sporer og Slirer.

Mellem Kongen og Brudgommen sad den skønne Brud. Linet var hæftet op med et funklende Diadem, en Gave fra kongelig Majestæt.

Under det hvide Lin og mørke Haar lyste to store, glansfulde Øjne ud mod det fjerne og ukendte, hvortil hun gik ind. Ligheden mellem hende og Moderen var i dette Øjeblik slaaende. — Ungdommens Æventyr-Drøm var sluttet; et nyt Liv vinkede med Frueværdigheden — og hvad det skulde bringe, ja, herom tav foreløbig de gaadefulde Øjne.

Kongen holdt mange Taler. Først højtidelig for Brud og Brudgom, dernæst for Fru Karine og Brejde Rantzau og saa for alle de gæve Mænd, der havde været med i Kalmarkrigen. For hver Tale skaaledes der tæt, og Kongens Aasyn blussede mer og mer efterhaanden som Bægrene skiftedes. Næsten alle Adelsmændene havde været med i Krigen, og man-

gen Daad var der at prale af. Kongen talte vidt og bredt om den ærefulde Fred, hvoraf han var meget stolt. Gamle Gert Rantzau, som ey heller var helt ædru, dristede sig til at sige, „at han for sin Del syntes, der ikke var noget at gøre sig til af."

„Nej, for Du førte Felttoget mod Jønkøping som en Karnaillie," svarede Kongen rapt.

„Ja, for kongelig Majestæt glemte nok at komme mig til Undsætning. Kanske der var for mange fagre Fruer og Jomfruer i Elfsborg."

„Der løjst Du, din Skalk, Svensken havde ikke efterladt saa meget som en letfærdig Kvind, da de rømmede Byen og Fæstningen."

Den besindige Brejde Rantzau fik nu Talen ført hen paa andre Emner, og imens bares der Overflødighed af Mad og Drikke om. Alt dette maatte skylles godt ned med Rostockerøl og hede Vine, navnlig den sjældne Drik *Rose di sole* syntes Kongen om. „Den læsker min Tro godt, den er nok destilleret af selveste Solen, saa den tør drikkes uden Fare for at gøre rusendes," sagde han. Men ufarlig var den ikke. Baade Kongen og de fleste af Gæsterne blev efterhaanden, som det sex Timer lange Maaltid skred frem, saa berusede, at Tungerne løstes paa Anstandens og Høviskhedens Bekostning. Kongen omfavnede ofte Bruden og gav sig nu til at prale af den Gunst, han havde nydt hos adskillige af de nærværende Adelsdamer. Da han ogsaa vilde paadutte Fru Karine en Amour, som aldrig havde været imellem dem, rejste hun sig i stor Harme og slog i Bordet, saa Kander og Bægre dansede:

„Slig kan kun en Konge lyve," sagde hun og gik med Værdighed ud af Hallen. Efter hende fulgte mange ærbare Damer. Men Kongen lo, saa Taarerne trillede, ravede om og omfavnede i Flæng baade Mænd og Kvinder.

Saa tog Dansen sin Begyndelse i Storstuen, og der blev Bruden danset ud af de unges Lag og ind i Fruernes. Lystigheden var stormende overalt, men mest dog i Hallen, hvor Kongen atter slog sig ned ved Bordene og tømte Bæger paa Bæger af *Rose di sole*, drak Skaaler, blev rørende, mindedes de faldne og dvælede i skønne Mindeord ved Kristian Barnekov og Sten Rosensparre, der saa heltemodigt ofrede Liv og Blod, da det kneb.

„Kongelig Majestæt kunde nu gerne have ladet Barnekov siddet op bag paa Hesten, istedetfor at han maatte løbe sig Livet fra ved Eders Side," faldt Gert Rantzau atter ondskabsfuldt ind.

„Du er mig noget ond i Sulet," svarede Kongen mærkeligt godmodigt. Alle lo og drak paa de faldnes Minde.

„Skal vi ikke og mindes vore tapre Modstandere," skød Gert Rantzau ind igen.

„Gerne det," sagde Kongen, rejste sig vaklende i stor Værdighed og drak for den unge, svenske Kong Gustav Adolf og Rigskansler Axel Oxenstjerne, „desformedelst de ikke var prutne, da Fredsunderhandlingerne skulde underskrives."

„Fru Emerentia Pavli, Morten Krakovs modige Efterleverske og Forsvarer af Fæstningen Guldborg bør vi og yde vor skyldige Honnør," busede Rantzau

igen ud. Men da rejste Kongen sig i Vrede og slog Kruset saa haardt i Bordet, at det splintredes: „Det Rakker Fruentimmer kan hverken jeg eller nogen anden dansk Mand drikke for. Pillede den Satans Kvind ikke min Hest bort under mig ved et Skud, der var tiltænkt Herrens Salvede? Og gjorde hun ikke og vore brave Folk til skoldede Svin, da de stormede Fæstningen. — Du er nok ved at blive aflægs, Gert, siden Du helst mindes de Fruentimmere, der værger deres Dyd med skarpe Kartover.“ Gert Rantzau rejste sig for at svare, men han blev nu hurtigt ledet ud, da han kom for Skade til at spy et saadant Væld af Mad og Drikkes Umaadelighed fra sig, at der hurtigt blev gjort lyst om det Sted, hvor han stod.

Kongen gik ogsaa fra Borde. Han var saa usikker i Benene, at han snublede paa Dørtrinet og fik sig en Skramme over det ene Øje mod Dørkarmen. Fakkeldansen, som just nu var i Gang, blev afbrudt for at de unge Junkere ved Faklernes Skin kunde følge kongelig Majestæt over Højbro til Slottet.

Efter Løfte skulde Kongen næste Formiddag have været nærværende for sammen med tolv Adelsmænd at sætte sit Segl under Morgengave-Brevet fra Brudgommen til Bruden. Men her udeblev han, efterdi han trængte til Hvile og Styrkelse ovenpaa den anstrengende Festdag; i Stedet sendte han sin Kansler Kristian Friis. Ved Tredjedags Gildet mødte han atter og deltog med Adelsmændene i de larmende Festligheder.

* * *

Det kneb for Caj Rantzau at erobre sin Brud Bryllupsaftenen. Forlængst laa Anne i Brudesengen i det prægtigt dragne Brudekammer. Brudereder-skerne havde, som Skik og Brug var, afklædt hende og hjulpet hende op i den høje Egetræs Ægteseng, hvorefter de havde trukket sig tilbage til Dansesalen. Her gjaldt det nu for de unge Kvinder at fange Brud-gommen saadan ind, at han ikke slap fra dem. Med hver enkelt maatte han danse, og naar han saa en-delig segnefærdig flygtede fra dem, havde Brudesven-dene taget Opstilling udenfor Brudekammeret, og nu maatte han kæmpe drabeligt for at slippe igennem denne Vagt. Ved List og adskillige Rosenobler lyk-kedes det ham endelig at komme indenfor Døren og skyde Slaaen for. En af Kertesvendene havde han bestukket og faaet til at raabe, at der var Ildløs, og hele Vagten var derefter som blæst bort. Freden var dog endnu ikke købt. Da de opdagede, de var tagne ved Næsen, vendte de tilbage med Musikan-terne, og nu blæstes der i syv lange og syv brede paa de skrattende Instrumenter. Nogle Haandfulde Mønter kunde dog afkorte denne musikalske Nydelse, og dette gjorde Fru Karine selv med stor Værdighed, slog derefter den udvendige Slaa for og lod dem nu vide, at de roligt kunde sove, til hun vækkede dem næste Dag.

Det skete om Formiddagen ved ti slet, og da var Gæsterne atter samlede i Storstuen, hvor nu den høj-tidelige Overrækkelse af Morgengaven fandt Sted.

En Gyldenstyks Højtidsklædning og en vægtig Guldkæde var Brudgommens personlige Gave til

Anne, desforuden blev et vidnefast og fuldgyldigt Gavebrev, sirligt prentet paa Pergament, med tolv vedhængende Segl, højtideligt overbragt. Det var Gaarden Hellerup paa Fyn, som overdroges velbyrdige Fru Anne Lykke til evig Arv og Eje, uanset om de fik Livsarvinger eller ey.

Efter dette traadte Fru Karine Banner, som Skik var, frem for sin Dattermand og sagde:

„God Morgen, bolde Herr Rantzau!
God Morgen give Eder Gud!
Hvorlunde haver I lidet i Nat,
Alt med Eders unge Brud?“

Caj Rantzau svarede:

„Christ signe Eder, min naadige Frue!
Alt baade for Dyd og Ære!
Fuldt vel haver jeg lidet i Nat,
Bruden skal sagesløs være. —“

Først ottende Dagen efter Brudefærden i Frue Kirke kunde de Nygifte tage ind i deres egen Gaard i Klædeboderne. Og nu var det deres Tur at være Værter for Venner og Frænder, der kom for at gøre Reverens og Opvartning i det nye Hjem.

XXIII.

ANNE var glad og tilfreds med Tilværelsen, saadan som den nu formede sig for hende. Hendes brusende, stolte Lykkedrømme havde hun jo forlængst skrinlagt. Nu tog hun Livet, som det kunde falde ved sin Husbonds Side, der var stolt over den statelige Frue med den herlige Vækst og den saare forunderlige Dejlighed i de straalende Øjne. Alle maatte jo lægge Mærke til hende, og særlig nu i hendes Fruerstand udfoldede hun sig rigt og frodigt efter de lange Trængselsaar i sin Trolovelsestid, hvor hun var knyttet til en Fæstemand, der altid var fraværende. Hun følte sig fri og løftet ved den Glans, der omgav hende ved at staa Tronen og Hoffet nær, og ved den Rigdoms Overflødighed, hvori hun kunde leve.

At Skønhed var god at have paa Købet, vidste hun af Erfaring, men at den var en Magt, følte hun nu, da hun mødte de mange beundrende Blikke og hørte smigrende Ord hviskes om hende i de kongelige Gemakker, naar hun mødte frem ved Hoffesterne. Som en Dronning i Skønhedens Rige følte hun sig, thi alle bøjede sig for hende, og hun nød

denne Hyldest og glædede sig over den Magt, den gav. Kun for én maatte hun bøje sig, for et Barn paa femten Aar og tilmed en ringe Adelsmands Datter, Kirstine Munk, Kongens Hustru.

Et halvt Aar før Anne Lykkes og Caj Rantzaus Bryllupsfest stod, var kongelig Majestæt selv blevet smedet i Hymens Lænker til den unge fagre Jomfru Kirstine Munk. Det var kommet som et Slag i Ansigtet paa Rigsraadet og Enkedronning Sophie. Begge Parter havde hver for sig gjort sig megen Flid og Umage for at finde en Prinsesse, der var værdig nok til at dele Tronen med Christian IV. Og saa havde han i al Gedulgthed ladet sig vie til den forarmede Adelsmand Ludvig Munks Datter, som han kun to Gange havde set, men straks havde faaet en saa ubændig Elsk til, at han lod en Præst kalde udi Skanderborg og der rakte hende Haanden foran Alteret i Slotskirken, saadan som hans kloge og praktiske Sværmoder, Ellen Marsvin, hurtigt fik maget det, da hun saa, hvor det bar hen med Kongens graadige og heftige Amour.

„Først Kirkens Velsignelse og saa i Brudeseng med Ære," sagde hun i stejl Trods, da Kongen lidt brutalt begærede hendes Datter. Hvad kerede Ellen Marsvin sig om, at Kirstine Munk blev viet til venstre Haand og ikke fik Navn af Dronning, allenstund hun og hendes herefter nu fik deres paa det tørre.

Ved Annes Bryllup var Kirstine Munk ikke nærværende, desformedelst hun ey følte sig vel, efterdi hun gik i sit Svangerskabs sjette Maaned. Men nu i November var alt lykkeligt overstaaet, en

Greve født, — thi hendes Børn kunde ikkun benævnes som Grever og Frøkener, — og det store Barselgilde forlængst holdt paa Frederiksborg.

Hoffet var først i November flyttet til Hovedstaden, og paa Københavns Slot skulde nu Herredagen, som havde varet i otte Dage, afsluttes med en stor Hoffest.

Støj og Larm lød i Slotsgaarden. Kongens Knægte stod opstillede med de lysende Fakler, mens Karmene kørte frem og læssede de festklædte Herskaber af foran Slotsporten, hvor Pager var tilrede med Kerter for at følge Gæsterne videre til de kongelige Gemakker, hvor Gæstebudet alt var i fuld Gang.

Det var første Gang Kongen viste sig offentlig ved sin Hustru, Grevinde Munks Side.

Nysgerrigt stirrede to skønne Barneøjne frem mod al den straalende Pragt, der omgav hende. Den guldvirkede, dybrøde Fløjlsdragt hun bar, var saa tung, at hun næppe kunde flytte en Fod i den. Med Kongen maatte hun træde en Dans; men den anstrengte hende saadan, at hun besvimede i sin Moders Arme, da den var endt.

„Du er snørt for stærkt, mit Hjerte," sagde Kongen og gav sig resolut til at skære Guldsnorene over i det stramme Spencer-Korset.

„Det lettede min Tro!" sagde hun og trak Vejret befriende, mens hun bandt Moderens hvide Kniplings Langsjal om sig. Som et Barn, der er løst ud af snærende Baand, løb hun nu hen til Prins

Christian, nejede for ham og gav ham Haanden til Dans.

Men saa ung Prinsen end var, hadede han hende med alt det Had et skuffet og krænket Barn kunde føle ved at faa en Stedmoder, der ey var af kongelig Byrd. Han vendte sig brat om og trak haanligt paa Skuldrene.

Fru Anna Lykke, som just stod og trak Vejret efter en hvirvlende Kehraus, mærkede pludselig en Haand i sin, en Haand, der holdt fast og trak hende med sig helt ind i et af de smaa Sidegemakker. Her, hvor de var ene, lagde Prins Christian troskyldig sine Arme om Halsen paa hende og græd længe og ubehersket, som var han i stor Vaande.

„Hvad fattes dog Eders Naade?“ Hun strøg varligt Haaret fra hans Pande og lod sin Haand glide lindt ned over de blussende Kinder.

„Aa — det var den galne Karnaillie, Kirstine Munk, som bød mig op til Dans. — Jeg vilde ikke danse med den — —“

„Hys—s — miniser Eders Tale, der kan jo nogen høre Eder“ —.

„Nu ved jeg, at hun vil forklage mig til min Fader, Kongen, og saa faar jeg Stryg i hans og hendes Paasyn af min Hovmester i Morgen den Dag.“

„Vist ey, der er ingen, som tør tugte Eders Naade, som er Danmarks udvalgte Prins.“

„Jo — hun tør, for hun har forhekset min høje Fader.“

„Giv Jer nu til Taals og gaa heller ind og gør

Jer Uret god og byd Eders unge Moder op til en af de andre Danse, saa er alt glemt."

„Hun er ey min Moder. Et geløjfigt Fruentimmer er hun, som med Trolddomskunster har fanget og daaret Kongen. Før lader jeg min Haand hugge af, end jeg byder hende den til Dans."

„I dømme ey saa haardt og ubesindigt! Erindre Eder, at hun er Barn som I selv. Og ret betænkt er det da ogsaa hans Naade Kongen selv, der har bejlet og taget hende til sig udi Ægteskab."

Der lød klirrende Støj uden for Døren og pludselig stod Kongen for dem. Det gav et Sæt i dem begge, Prinsen slap Anne og bukkede dybt for sin høje Fader.

„Ey, ey, saa Prinsen vandrer alt paa Elskovsveje? Du kan min Tro blive god, min Søn!"

Anne blegnede, da hun saa Kongen træde ind, og nu ved disse hans Ord lukkede hun Øjnene; thi det næsten svimlede for hende. Kongen saa fra den ene til den anden, med et drillende skalkagtigt Smil. Saa samlede Anne alt sit Mod, traadte hen foran Kongen og sagde: „I tager fejl, Eders Naade, Prinsen havde Sorrig og fortroede sig til mig."

„Hvad Sorrig kan saa ung en Knægt have? Er han alt sveget ud i Amour?"

„Han er kommet til at fornærme Eders Hustru, Fru Grevinde Munk, og nu frygter han baade Grevindens og Eders Naades Vrede."

„Har Du og Kirstine nu igen været i Totterne paa hinanden?"

„Aa nej, det var ey saa, Grevinden bød Prinsen

op til Dans, men da han just var bleven haardt og skammeligen traadt over Foden i Kehrausen, saa den voldte ham svarlig Pine, maatte han afstaa fra Æren, — og nu frygter han, at Grevinden er forarget paa ham, efterdi han ey gav sig Stunder til at forklare, hvorfor han ey kunde træde Dansen med hendes Naade. Kongelig Majestæt vredes nu ey heller paa Prinsen for dette. Hans unge Naade er jo fast Barn endnu og kan ey ret forstaa at kue Smerterne — —"

„— og eyheller sit stride Sind," faldt Kongen skarpt ind. „Det var ey længer siden end forgangen, at de to sloges som galne Katte, og der maatte korporlig Revselse til, før Prinsen gik i sig selv. — Nu vogte Du Dig, Christian! — Men forholder det sig ellers saa, som Fru Anne Lykke siger, faar vi vel sige Tak til for baade Trøsten og Hjælpen."

„Kongelig Majestæt tillader kanske, jeg støtter Prinsen og følger ham til hans Gemakker?" — Prins Christian var straks inde i Komedien. — Tungt hvilede han paa Fru Annes Arm, mens han humpede afsted ved hendes Side. — Bag dem stod Kongen og lo. — „Ja, min Tro, bliver han ikke god, den Skælm!" hviskede han.

Da de kom gennem Salene ud paa Trappegangen, sagde Prinsen: „Der afvendte I en Ulykke, Fru Anne, og det siger jeg Eder af Hjertet Tak for." Ridderligt kyssede han hendes Haand og fløj saa op ad Trappen i to Spring til sine Værelser. Da han var kommet helt op, kiggede han over Gelænderet og raabte ned: „Tøv lidt, Fru Anne."

Hun saa op og skimtede de røde, blussende

Barnekinder over den forgyldte Balustrekant. — Saa kom det hviskende, idet han kyssede paa Fingren: „I er den skønneste Frue, jeg kender."

„Og I er en liden, galant Skalk," raabte hun tilbage.

* * *

Fru Anne stod her i den svale Kølighed og lænede sig ud over Gelænderet. Underlige Tanker krydsede gennem hendes Hjerne. — „Saa gode og dybe de Barneøjne dog var! — Ogsaa han blev voksen Mand om føje Tid, og kanske da var han god at have til Ven" — —

„Hvad gør I her paa Trappen?" lød en Stemme bag hende. Det var den unge Junker Eske Brock, som nu galant bød hende Armen for at føre hende tilbage til Dansen.

„Jeg tror, jeg kiggede ind i Fremtiden, — det fjerne, skjulte, som ellers ingen mægter at løfte Dækket for."

„I er da vel ikke synsk, Fru Anne?"

„Ak! var det saa vel, at man kunde raade selv sin Skæbne."

„Og jeg, skønne Fru Anne, jeg gav ikke Nutiden bort for alle de Herligheder, der monne vente mig udi Fremtiden, nu jeg forundes den Lykke at træde Dansen med Eder." Han trykkede hendes Arm fast til sig og saa hende dristigt ind i Øjnene.

„Det er eyheller alle Mennesker givet at have en Fremtid," svarede hun.

XXIV.

Det første Aar i Anne Lykkes Fruestand var runden saa vel. —

Det var i Midten af Oktober, at der foran Lehnsmandsgaarden i Klædeboderne hold en statelig Karm. Hestene stod i Damp, thi skrapt havde Firspandet maattet strække ud i de sidste Timer.

Kammerpigen Kirstine kom løbende ned ad Stentrappen for at hjælpe sin fordums Madmoder, velbyrdige Fru Karine Banner ud af Karmen.

„Hvi lider min Datter?“ Det kom hurtigt og skarpt fra den gamle Frue.

„Min Frue lider vel nu, — hun er justement bleven forløst —“

„Godt, Kirstine, saa gaar jeg til hende.“ Hun vilde ikke af Pigens Mund høre mere, men skyndte sig op og slængte Kappen fra sig i Forstuen.

I Fruerstuen kom Caj Rantzau hende hastigt i Møde. Fru Karine saa spejdende ind i hans Ansigt; det forekom hende, at det ikke udtrykte den Glæde, hun ventede.

„Min Datter lider vel, hører jeg.“

„Ja, min Hustru lider nu vel.“

„En Søn?“ kom det kort og forventningsfuldt.

„Nej — en Datter!“ Et Skuffelsens Suk undslap hende. Fru Karine saa i Harme paa sin Dattermand, som om hun vilde drage ham til Ansvar for dette Fejlgreb. Saa gik hun rank videre gennem Fruerstuen og Storstuen til den Dør, der førte ind til Sengekammeret.

Fru Anne laa i Slummer, bleg og træt efter den svære Fødsel, der havde været ved at tage hendes unge Liv.

Al Skuffelse og Bitterhed svandt fra Fru Karine. Nu var det kun den bekymrede Moder, som stod bøjet over den syge Datter, der hvilede saa blaalig bleg paa de hvide Bolstre.

Den stolte gamle Frue gled ned ved Sengens Side. Knælende lagde hun de foldede Hænder over Silketæppet og takkede af hele sin Sjæl sin Herre og Gud, for at Datteren nu laa trygt med Barn i Favn.

Caj Rantzau, som i stille Betagethed havde staaet skjult ved Sengens høje Fodstykke, blev af Øjeblikkets højtidsfulde Alvor underfuld greben. Sagtelig gik han hen til Sengens anden Side, bøjede sig ned og kyssede sin Hustrus hvide Haand, der mat og kraftesløs laa over Tæppet. I det samme løftede hun de tunge Laag og mødte hans varme, blaa Øjne.

„Gud signe Dig, min Hustru. Tak og evig Lov for det lille Nor, Du haver skænket mig.“

Da smilte Fru Anne første Gang efter den store Vaande, som havde varet i tre Dage.

Hendes Husbond pegede over paa Sengens anden Side, og da de matte Øjne søgte did, bredte

Smilet sig, og en lysende Glæde straalede ud over hele Ansigtet.

„Guds Fred og God Dag, min Datter."

„Velkommen hid, min Moder kære!"

Hvor alt var trygt og godt nu, da Anne fornam Moderens faste Haand varligt omslutte sin. Og da Fru Karines linde Strøg gled over hendes Kind, lyste Annes Øjne af Taknemlighed over at vide sig under sin Moders trygge Forsorg.

Caj Rantzau løftede varligt det fine Silkelin fra Annes Barm, og Fru Karine saa sit Barnebarn ligge sundt sovende ved det unge, skønne Moderbryst.

— — —

Hvad var Alverdens Elskov og Alverdens skønne, stolte Drømme mod den underfulde Følelse, der nu gennemstrømmede Anne.

Lys, mild og tryg var Glæden over det lille Barn, der var hendes. Moderfølelsen, — den eneste ægte, den reneste af alt det Tanken rummer, — den, der overgaar al Forstand, — tog Fru Anne med saadan Magt, at hun syntes, hun her laa med selve Lykken i Favn.

Anden Bog vil indeholde Fru Anne Lykkes Enkestand. — Hendes Forhold til den udvalgte Prins Christian. — Christian d. IV.s Vrede og Processen imellem Kongen og Fru Anne Lykke samt den mærkelige Hexeproces hun ved Jens Boldmesters Angivelse blev inddraget i.

Af **Rose Bruhn** er tidligere udkommet:

Mor Sara til Hoel.

Pris 2 Kr. 50 Øre, indb. 4 Kr.

Denne friske og tiltalende Fortælling vil sikkert finde mange Læsere og vække Opmærksomhed for Forfatterinden og hendes fremtidige Produktion. *Berlingske Tidende.*

Sælsomme Magter.

Pris 2 Kr. 75 Ø., indb. 4 Kr. 25 Ø.

Halvt Æventyr og halvt Roman, som Bogen er, skildrer den en ung Jydes Liv i Hjem- og Udland. Stilen er ofte spændt højt; men der er noget betagende i den hele Fremstillingsmaade. »*Sælsomme Magter*« er en ejendommelig Bog, sprængfuld af Handling, rask skrevet, men ikke nem at forstaa. *Zakarias Nielsen.*

Kærlighedens Veje.

Pris 2 Kr. 75 Ø., indb. 4 Kr. 25 Ø.

Ejendommelig for denne Forfatterinde er hendes Evne til at væve Æventyr og Virkelighedstraade sammen til poesifuld Menneskehistorie. Denne Fortælling svulmer af Sagnpoesi og Naturtrylleri, der er sat i en idelig Forbindelse med Bogens Personer, og flere af disse ligesom hæves op i en Sfære, dog ikke højere, end at man lever med dem og tager Del i deres Skæbne. *(Søndagsbl.) Z. Nielsen.*

Under Hjemmets Tag.

— Pris 3 Kr., indb. 4 Kr. 50 Øre. —

De, som med Interesse har fulgt Forfatterinden fra hendes Debut, vil under Læsningen af denne Bog ikke kunne undgaa at lægge Mærke til, i hvor høj Grad hun har formaaet at beherske sin kraftige Fantasi i disse Skildringer af Hverdagslivet, saa at den hverken er gaaet for højt op mellem Skyerne eller for dybt ned i Underverdenen — paa tværs af Themaerne. Anvendt paa rette Tid og Sted er en saadan Fantasi jo imidlertid en god Himlens Gave for en Forfatter.

Redaktør Svarre i Østsjællands Folkeblad, Køge.

Naar Jord og Hjerter gløder.

— Pris 2 Kr. 25 Øre, indb. 3 Kr. 75 Øre. —

Allerede fra Forf.s tidligere Produktioner kender man jo hendes Evner til med en Rigdom i Farverne at gengive Naturen i al dens Skønhed og Storslaaethed. Men i denne Bog, hvor der er saa rig Anledning til at skildre Naturen, hvor alt er i Oprør, faar dette hendes Talent Lejlighed til at træde endnu klarere frem for Læseren, og man rives fuldstændig med af hendes Skildringer heraf.

A. Moltke Leth.

Om kort Tid udkommer:

Mors Arv af Rose Bruhn.

Det er en Bog, der fortræffelig egner sig til Julegave.

Faas i alle Boglader.

H. Hagerup's Forlag.
Gotersgade 30.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) Bredgade 32.